

სს „საქართველოს სახელმწიფო
ელექტროსისტემა“

2018 წლის კონსოლიდირებული
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ მოვახდინეთ სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში - „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებას, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის და შენიშვნებს, რაც მოიცავს სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მაჩვენებლებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტორული შემოწმება აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტების ფარგლებში ჩვენს მიერ ნაკისრი პასუხისმგებლობა აღწერილია ჩვენი დასკვნის პუნქტში - *აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორულ შემოწმებაზე*. ჩვენ ვსაქმიანობთ ჯგუფისგან დამოუკიდებლად ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის (IESBA კოდექსი) შესაბამისად და ვასრულებთ ჩვენს ფინანსურ პასუხისმგებლობას IESBA კოდექსის შესაბამისად. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ ის მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

ხელმძღვანელობის ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობის ანგარიშზე. ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე არ მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების ჩვენს აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა ხელმძღვანელობის ანგარიშის წაკითხვა და შემდგომ განხილვა არის თუ არა ხელმძღვანელობის ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან ან აუდიტის შედეგად მიღებულ ჩვენს ინფორმაციასთან ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გამოვხატავთ რიამე ფორმის გარანტირებულ დასკვნას ხელმძღვანელობის ანგარიშზე. ჩვენ წავიკითხეთ ხელმძღვანელობის ანგარიში და ჩვენს მიერ შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს.
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

ხელმძღვანელობის და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მართვაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემაზე, რომელიც, ხელმძღვანელობის თვალსაზრისით, შესაძლებელს გახდის ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ჯგუფის შესაძლებლობების შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ და გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის აღნიშნული პრინციპი მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მმართველობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხს აგებენ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორულ შემოწმებაზე

ჩვენს მიზანს წარმოადგენს გონივრული რწმუნების მიღება იმის თაობაზე, არის თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებული არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლებელია წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთანავე ჩვენ:

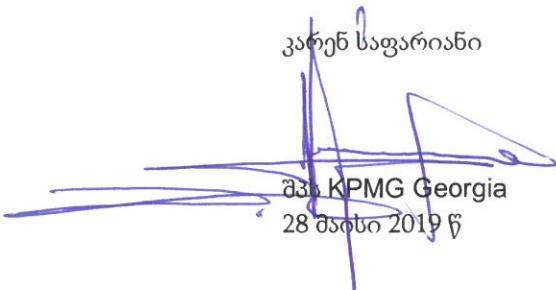
- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი უდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მიზანშეწონილია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების გაუმჟღავნებლობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისა, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.

- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას არსებული ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკის შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებთან და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლებელია ექვსი ქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი დასკვნების შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ჯგუფი შეწყვიტოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარმოდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთო ფორმით, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ შესაბამის და სათანადო აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული კომპანიების ან ბიზნეს საქმიანობის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით იმისათვის, რომ გამოვთქვათ აზრი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე და მის ზედამხედველობაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული „დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა“ გაიცა, არის

კარენ საფარიანი

შპს KPMG Georgia
28 მაისი 2019 წ

'000 ლარი	შენიშვნა	2018	2017*
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	983,872	1,002,179
არამატერიალური აქტივები		2,486	2,243
გრძელვადიან აქტივებზე გადახდილი ავანსები		20,787	9,895
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	6,140	7,458
სულ გრძელვადიანი აქტივები		1,013,285	1,021,775
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები		12,944	6,629
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	27,961	20,373
მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსები		4,759	4,303
ფული და ფულის ეკვივალენტები	11	71,016	47,295
სულ მიმდინარე აქტივები		116,680	78,600
სულ აქტივები		1,129,965	1,100,375
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	12		
სააქციო კაპიტალი		642,677	639,052
დაურეგისტრირებელი კაპიტალი		11,259	11,259
უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი		473	515
დაგროვილი დეფიციტი		(781,491)	(828,276)
სულ კაპიტალი		(127,082)	(177,450)
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	481,410	610,002
რესტრუქტურიზებული ვალდებულებები	15	36,874	47,875
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	16	105,579	107,797
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		623,863	765,674
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	556,458	444,281
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	17	54,760	47,939
რესტრუქტურიზებული ვალდებულებები	15	17,000	15,000
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	16	4,966	4,931
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		633,184	512,151
სულ ვალდებულებები		1,257,047	1,277,825
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,129,965	1,100,375

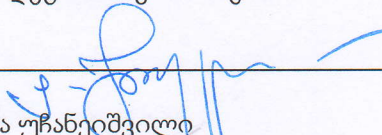
* ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 15 და ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდების შესაბამისად, შესადარის ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული. იხილეთ შენიშვნა 5.

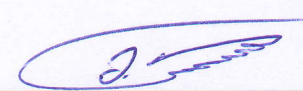
სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა
2018 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2018	2017*
შემოსავალი	6	227,050	133,370
სხვა შემოსავალი		9,767	14,030
ხელფასები და ანაზღაურება		(27,565)	(26,051)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(46,924)	(56,010)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	9	(42,705)	(250,117)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(53,878)	(29,498)
შედგები საოპერაციო საქმიანობებიდან		65,745	(214,276)
ფინანსური შემოსავალი	8	7,779	2,744
ფინანსური ხარჯები	8	(26,739)	(108,792)
წმინდა ფინანსური ხარჯები		(18,960)	(106,048)
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		46,785	(320,324)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
მოგება/(ზარალი) წლის განმავლობაში		46,785	(320,324)
სხვა სრული შემოსავალი /(ზარალი)			
ანგარიშგების ელემენტები, რომელთა რეკლასიფიკაცია შესაძლებელია მოგებაში ან ზარალში			
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული			
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		(42)	(40)
სულ სრული მოგება /(ზარალი) წლის განმავლობაში		46,743	(320,364)

* ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 15 და ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდების შესაბამისად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული. იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2019 წლის 28 მაისს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

უჩა უშანეიშვილი
რეგულირების მენეჯერი

მამუკა სხილაძე
მმართველთა საბჭოს წევრი.

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა
2018 წლის კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

'000 ლარი	სააქციო კაპიტალი	დაურეგისტრირებული კაპიტალი	საკუროს სხვაობის რეზერვი	დაგროვილი დეფიციტი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	639,052	11,259	515	(828,276)	(177,450)
სულ წლის სრული შემოსავალი					
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	46,785	46,785
სხვა სრული ზარალი					
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	-	-	(42)	-	(42)
სულ წლის სხვა სრული ზარალი მოცემული	-	-	(42)	-	(42)
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	(42)	46,785	46,743
შენატანები და განაწილებები მფლობელების მიერ და მფლობელებისთვის					
მფლობელის ფულადი შენატანები	1,900	-	-	-	1,900
მფლობელის არაფულადი შენატანები (იხილეთ შენიშვნა 9)	1,725	-	-	-	1,725
სულ შენატანები და განაწილებები მფლობელების მიერ და მფლობელებისთვის (იხილეთ შენიშვნა 12(ა))	3,625	-	-	-	3,625
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	642,677	11,259	473	(781,491)	(127,082)
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	599,984	11,259	555	(507,952)	103,846
სულ წლის სრული ზარალი					
ზარალი წლის განმავლობაში	-	-	-	(320,324)	(320,324)
სხვა სრული ზარალი					
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	-	-	(40)	-	(40)
სულ წლის სხვა სრული ზარალი	-	-	(40)	-	(40)
სულ წლის სრული ზარალი	-	-	(40)	(320,324)	(320,364)
შენატანები და განაწილებები მფლობელების მიერ და მფლობელებისთვის					
მფლობელის არაფულადი შენატანები (იხილეთ შენიშვნა 9)	528	-	-	-	528
მფლობელის ფულადი შენატანები	38,540	-	-	-	38,540
შენატანები და განაწილებები მფლობელების მიერ და მფლობელებისთვის (იხილეთ შენიშვნა 12(ა))	39,068	-	-	-	39,068
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	639,052	11,259	515	(828,276)	(177,450)

* ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 15 და ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდების შესაბამისად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული. იხილეთ შენიშვნა 5.

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა
2018 წლის ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		46,785	(320,324)
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია		46,924	56,010
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ზარალი	9	42,705	250,117
ძირითადი საშუალებების გასხვისებით და ჩამოწერით გამოწვეული ზარალი		7,441	10,281
წმინდა ფინანსური ხარჯი	8	18,960	106,048
შემოსავალი გრანტების ამორტიზაციიდან	16	(4,970)	(4,979)
		157,845	97,153
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგები		(6,315)	359
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		(6,176)	16,679
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	16	2,788	4,878
მომწოდებლებზე გაცემული ავანსები		(456)	(3,268)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		12,330	(1,147)
ფულადი ნაკადები განხორციელებული ოპერაციებიდან პროცენტის გადახდამდე		160,016	114,654
გადახდილი პროცენტი		(21,246)	(17,900)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		138,770	96,754
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		6,636	2,744
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(88,458)	(133,873)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(81,822)	(131,129)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავლები სესხებიდან		32,381	81,056
რესტრუქტურირებული ვალდებულებების ანგარიშსწორება		(15,000)	(10,387)
სესხების დაფარვა		(52,628)	(53,290)
სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსავლები	12 (a)	1,900	38,540
წმინდა ფულადი სახსრები (გამოყენებული)/მიღებული ფინანსური საქმიანობიდან		(33,347)	55,919
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		23,601	21,544
ფული და ფულის ეკვივალენტები 1 იანვარს		47,295	25,275
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		120	476
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	11	71,016	47,295

* ჯგუფმა თავდაპირველად ფასს 15 და ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. გადასვლის შერჩეული მეთოდების შესაბამისად, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული. იხილეთ შენიშვნა 5.

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) ორგანიზაცია და საქმიანობა

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ (შემდგომში - „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში - „ჯგუფი“) წარმოადგენენ მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული სააქციო და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს და სააქციო საზოგადოებას რეგისტრირებულს და მოქმედს თურქეთის რესპუბლიკაში. იხ. შენიშვნა 22.

კომპანია წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2002 წლის 12 ნოემბერს სს „ელექტროგადამცემისა“ და შპს „ელექტროდისპეჩერიზაცია-2000“-ის შერწყმის შედეგად დაფუძნებულ სააქციო საზოგადოებას და მათ სამართალმემკვიდრეს.

კომპანიის იურიდიული მისამართია - საქართველო, თბილისი 0105, ბარათაშვილის ქუჩა №2. კომპანიის რეგისტრაციის ნომერია # 5/4-3396.

კომპანიის მთავარ საქმიანობას წარმოადგენს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ელექტროენერგიის გადაცემა და დისპეჩერიზაცია, რაც რეგულირდება საქართველოს კანონით ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ. შპს „ენერგოტრანსი“, ჯგუფის ძირითადი შვილობილი კომპანია, დაარსდა 2002 წელს სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმოს სახით. შპს „ენერგოტრანსის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადაცემა, ექსპორტისა და ელექტროენერგიის მიწოდების ჩათვლით, ვარძიისა და ზეკარი 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზებისა და მესხეთის 400-კილოვოლტიანი შემაერთებული ხაზის საშუალებით თურქეთთან, რომელიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში. BSTN უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელისთვის მეორე დასავლეთ-აღმოსავლეთ 500-კილოვოლტიანი ხაზის დამატების გზით და თურქეთში ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობის ხელშეწყობით. BSTN პროექტი დასრულდა 2013 წლის ბოლოს. ჯგუფი ახორციელებს თავის საქმიანობას ლიცენზიების საფუძველზე, რომლებიც მოპოვებული აქვს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისაგან (შემდგომში - „სემეკი“) განუსაზღვრელი ვადით.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მშობელ და საბოლოო მშობელ კომპანიას წარმოადგენს სს „საპარტნიორო ფონდი“ (მფლობელი). ჯგუფის მთავარ მაკონტროლებელ მხარეს წარმოადგენს საქართველოს მთავრობა. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოადგენილია 21 შენიშვნაში.

(b) საქართველოს ბიზნეს გარემო

ჯგუფის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ჯგუფი დამოკიდებულია საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებიც წარმოადგენენ განვითარებადი ქვეყნის ბაზრებს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზრები ჯერ კიდევ ვითარდება

და განიცდის სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე კომპანიებს. მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ჯგუფის ოპერაციებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

3. ფუნქციონალური და წარმოდგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. ჯგუფის ყოველი საწარმოს ფუნქციონალური ვალუტა წარმოადგენს ჯგუფის ეკონომიკური მდგომარეობის ამსახველ ვალუტას, რომელშიც აღნიშნული საწარმო ახორციელებს ოპერაციებს.

ქართულ ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად განსაზღვრული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია “ფასს“-თან შესაბამისობაში, რაც მოითხოვს ხელმძღვანელობისაგან ისეთი მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკაზე და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებებისა და ძირითადი დაშვებების გადახედვა ხორციელდება მუდმივად. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზეც მათ ექნებათ გავლენა.

სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას კრიტიკული მოსაზრებების შესახებ ინფორმაცია, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ

ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე, წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში.

- შენიშვნა 14 - სესხების და კრედიტების სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას.
- შენიშვნა 24 (i) (iv) – ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა.

ქვემოთ მოცემულ შენიშვნაში განსაზღვრულია დაშვებების ან შეფასებების გაურკვევლობა, რომლებსაც გააჩნიათ მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი კორექტირების მნიშვნელოვანი რისკი:

- შენიშვნა 9(c) – ძირითადი საშუალებების გაუფასურების შემოწმება: მნიშვნელოვანი მოსაზრებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს ანაზღაურებად თანხებს, მათ შორის ძირითადი საშუალებების ანაზღაურებადობას.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

ჯგუფის გარკვეული სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტებები მოითხოვს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის. სამართლიანი ღირებულება ჯგუფდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში, შეფასების მეთოდოლოგიაში წარმოდგენილი მონაცემების საფუძველზე:

- დონე 1: კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: მონაცემები გარდა იმისა, რაც შედის პირველ დონეში და რომლებიც თვალსაჩინოა როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისაგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომელიც არ ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლოა სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში რეალური ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

დამატებითი ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაშვების შესახებ მოცემულია შენიშვნაში 18 (a) – ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება.

5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ჯგუფმა თავდაპირველად გამოიყენა ფასს 15 (იხილეთ შენიშვნა 5(A) და ფასს 9 (იხილეთ შენიშვნა 5(B))) 2018 წლის 1 იანვრიდან.

მთელი რიგი ახალი სტანდარტები ასევე ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა მათ არ აქვთ არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

აღნიშნული სტანდარტების გამოყენებისას ჯგუფის მიერ შერჩეული გადასვლის მეთოდების შესაბამისად, შედარებითი ინფორმაცია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებში არ არის გადაანგარიშებული ახალი სტანდარტის მოთხოვნების ასახვის მიზნით.

A. ფასს 15 შემოსავლები კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს სრულ ჩარჩოს იმის განსასაზღვრად თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის მოხდა შემოსავლის აღიარება. აღნიშნული სტანდარტი ცვლის ბასს (IAS) 18 - *შემოსავალი*, ბასს (IAS) 11 - *სამშენებლო ხელშეკრულებები* და დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს. ფასს 15-ის შესაბამისად შემოსავალი აღიარებულია როდესაც მომხმარებელს გადაეცემა საკუთრების უფლება საქონელზე ან მომსახურებაზე. საკუთრების გადაცემის მომენტის განსაზღვრა - გარკვეულ მომენტში თუ გარკვეული პერიოდის განმავლობაში - მოითხოვს განსჯას.

ჯგუფმა მიიღო ფასს 15 კუმულაციური ეფექტის მეთოდის გამოყენებით (პრაქტიკული საშუალებების გარეშე), თავდაპირველი გამოყენებით, აღნიშნული სტანდარტი აღიარებულია თავდაპირველი გამოყენების დღეს (ე.ი. 2018 წლის 1 იანვარს). შესაბამისად, 2017 წლისთვის წარმოდგენილი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული - ე.ი. წარმოდგენილია, როგორც მანამდე იქნა მითითებული, ბასს 18, ბასს 11 და დაკავშირებული ახსნა-განმარტებების შესაბამისად. დამატებით, ფასს 15-ში გამჟღავნების მოთხოვნები ზოგადად არ გამოიყენება შესადარის ინფორმაციაზე.

ფასს 15-ს არ ჰქონია არსებითი გავლენა ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე ჯგუფის შემოსავლების ნაკადთან დაკავშირებით (იხილეთ შენიშვნა 6), აქედან გამომდინარე ფასს 15-ზე გადასვლას არ ჰქონია გავლენა გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვარს ან ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ან მოგება ან ზრალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე ან ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე 2018 წლის განმავლობაში. ფასს 15-ზე გადასვლის შედეგად არ ყოფილა აღიარებული საკონტრაქტო აქტივები/ვალდებულებები.

დამატებითი ინფორმაციისთვის ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ შემოსავლის აღიარებასთან დაკავშირებით, იხილეთ შენიშვნა 24(b).

B. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 *ფინანსური ინსტრუმენტები* განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებების და კონტრაქტების აღიარების და შეფასების მოთხოვნებს, არაფინანსური ერთეულების ნასყიდობასთან დაკავშირებით. ეს სტანდარტი ცვლის ბასს 39-ს - *ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება*.

დამატებით, ჯგუფმა მიიღო შემდგომი ცვლილებები ფასს 7-ში *ფინანსური ინსტრუმენტები: ინფორმაციის გამჟღავნება*, რომლებიც გამოიყენება 2018 წლის შესახებ მონაცემებთან დაკავშირებით, თუმცა ზოგადად არ გამოიყენება შესადარის ინფორმაციაზე.

ფასს 9-ის მიღებამ მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოახდინა ჯგუფის სააღრიცხვო

პოლიტიკაზე სავაჭრო მოთხოვნებთან და სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით (იხილეთ შენიშვნა 10), აქედან გამომდინარე ფასს 9-ზე გადასვლას გავლენა არ მოუხდენია გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვარს. დამატებითი ინფორმაციისთვის ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ გაუფასურებასთან დაკავშირებით, იხილეთ შენიშვნა 24(m).

(i) ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9 მოიცავს ფინანსური აქტივების კლასიფიცირების სამ ძირითად კატეგორიას: ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) და სამართლიანი ღირებულებით მოგებას ან ზარალში (FVPL) ასახვით. ფასს 9-ის შესაბამისად ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ზოგადად ეფუძნება ბიზნეს მოდელს, სადაც ხდება ფინანსური აქტივების მართვა და მათი საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის დახასიათება. ფასს 9 გამორიცხავს ბასს 39-ის შემდეგ კატეგორიებს: „დაფარვის ვადამდე ფლობილი“, „სესხები და მოთხოვნები“ და „გასაყიდად ხელმისაწვდომი“. ფასს 9-ის მიხედვით, ხელშეკრულებებში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები, რომლის საგანსაც ფინანსური აქტივი წარმოადგენს, სტანდარტის მიზნებისთვის არ განცალკევდება. ნაცვლად ამისა, კლასიფიკაციის მიზნებისათვის ფასდება ჰიბრიდული ფინანსური ინსტრუმენტი როგორც ერთი მთლიანობა.

ფასს 9 ფართოდ ინარჩუნებს არსებულ მოთხოვნებს ბასს 39-ში ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან და შეფასებასთან დაკავშირებით.

ფასს 9-ის მიღებამ მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოახდინა ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

იმის განმარტებისთვის, თუ როგორ ახდენს ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციას და შეფასებას, როგორ იღებს მოდიფიკაციებს და აღრიცხავს მოგებას და ზარალს ფასს 9-ის მიხედვით, იხილეთ შენიშვნა 24(k).

ქვემოთ ცხრილში განმარტებულია თავდაპირველი შეფასების კატეგორიები ბასს 39-ის შესაბამისად და ახალი შეფასების კატეგორიები ფასს 9-ის შესაბამისად, ჯგუფის თითოეული კლასის ფინანსური აქტივებისთვის და ფინანსური ვალდებულებებისთვის 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ფასს 9-ის მიღების გავლენა, ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, არ იყო არსებითი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებებისთვის.

'000 ლარი	შენიშვნა	თავდაპირველი	ახალი	თავდაპირველი	ახალი საბალანსო
		კლასიფიკაცია ბასს 39-ის შესაბამისად	კლასიფიკაცია ფასს 9-ის შესაბამისად	საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის შესაბამისად	ღირებულება ფასს 9-ის შესაბამისად
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო და სხვა		სესხები და	ამორტიზირებუ		
მოთხოვნები	10	მოთხოვნები	ლი ღირებულება	26,779	26,779
ფულადი სახსრები და		სესხები და	ამორტიზირებუ		
მათი ეკვივალენტები	11	მოთხოვნები	ლი ღირებულება	47,295	47,295

სულ ფინანსური აქტივები		74,074		74,074
'000 ლარი	შენიშვნა	თავდაპირველი ახალი საბალანსო ღირებულება		
		თავდაპირველი კლასიფიკაცია 39-ის შესაბამისად	ახალი საბალანსო ღირებულება 39-ის შესაბამისად	ახალი საბალანსო ღირებულება 39-ის შესაბამისად
ფინანსური ვალდებულებები:				
სესხები და კრედიტები	14	სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,054,283	1,054,283
რესტრუქტურირებული ვალდებულებები	15	სხვა ფინანსური ვალდებულებები	62,875	62,875
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	17	სხვა ფინანსური ვალდებულებები	47,939	47,939
სულ ფინანსური ვალდებულებები			1,165,097	1,165,097

(ii) **ფინანსური აქტივების გაუფასურება**

ფასს 9 ცვლის „გაწეული ზარალის“ მოდელს ბასს 39-ში „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელით. ახალი გაუფასურების მოდელი გამოიყენება ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, საკონტარქტო აქტივებზე და სავალო ინვესტიციებზე, რომლებიც შეფასებულია FVOCI-ით, თუმცა არ გამოიყენება ინვესტიციებზე წილობრივ ინსტრუმენტებში. ფასს 9-ის შესაბამისად საკრედიტო ზარალი აღიარებულია უფრო ადრე ვიდრე ბასს 39-ის საფუძველზე - იხილეთ შენიშვნა 24(k).

ფასს 9 გაუფასურების მოდელის ფარგლებში შემავალი აქტივებისთვის, გაუფასურების ზარალი სავარაუდოდ გაიზრდება და გახდება უფრო ცვლადი. ჯგუფმა შეაფასა, რომ ფასს 9 გაუფასურების მოთხოვნების გამოყენება 2018 წლის 1 იანვრისთვის არ გამოიწვევს დამატებით მნიშვნელოვან გაუფასურების ზარალს.

დამატებითი ინფორმაცია მასზედ, თუ როგორც აფასებს ჯგუფი გაუფასურების რეზერვს, აღწერილია შენიშვნაში 18(b)(ii) და შენიშვნაში 24(k).

6. შემოსავალი

'000 ლარი	2018	2017
შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან		
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	181,778	109,846
შემოსავალი ელექტროენერგიის განაწილებიდან	32,756	8,096
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	12,264	10,776
შემოსავალი ტრანზიტიდან	202	4,642
სხვა შემოსავალი	50	10
სულ შემოსავლები	227,050	133,370

შემოსავალი ექსპორტიდან მოიცავს შემოსავლებს ელექტროენერგიის გადაცემიდან და დისპეჩერიზაციიდან.

შემოსავალი გამოითვლება სემეკ-ის მიერ დადგენილი გადაცემის და დისპეჩერიზაციის ტარიფების საფუძველზე.

(a) კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების დაყოფა

ქვემოთ ცხრილში კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლები დაყოფილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრების, მთავარი შემოსავლების ნაკადების და შემოსავლის აღიარების ვადების მიხედვით.

’000 ლარი	2018	2017
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	226,848	128,728
უცხოური	202	4,642
სულ შემოსავლები	227,050	133,370

(b) საკონტრაქტო ნაშთები

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მოთხოვნების, საკონტრაქტო აქტივების და საკონტრაქტო ვალდებულებების შესახებ კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან.

’000ლარი	2018	2017
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	23,554	11,623

ბიზნეს ოპერაციების ბუნების გამო, კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან საკონტრაქტო ნაშთები არ არსებობს.

(c) შესრულების ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკა

ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს როდესაც გადასცემს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე კლიენტს, იხილეთ შენიშვნა 24(b).

7. სხვა საოპერაციო ხარჯები

’000ლარი	2018	2017
დაკარგული ელექტროენერგიის ხარჯი*	22,157	-
აუდიტის და კონსულტაციის ხარჯები	7,002	664
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	6,509	8,680
საურავები სესხების გადაუხდელობაზე (შენიშვნა 14 (b))	4,961	-
უსაფრთხოების ხარჯები	2,704	2,243
ტრანსპორტირების ხარჯები	1,753	1,407
სამივლინებო ხარჯები	1,579	1,762
ჯარიმები	1,424	606
სადაზღვევო ხარჯები	1,196	1,205
ტექნიკური მომსახურების და რემონტის ხარჯები	750	2,278
სხვა	3,843	10,653
	53,878	29,498

*2018 წლის 4 მაისს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ გამოსცა ბრძანება, რომლის მიხედვით ჯგუფი ვალდებულია აანაზღაუროს დაკარგული ელექტროენერგიის ხარჯი ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორისთვის (ესკო) გადაცემის პროცესში.

8. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯი

'000 ლარი	2018	2017
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ნაშთებზე	6,636	2,744
საკურსო სხვაობით გამოწვეული წმინდა მოგება	1,143	-
ფინანსური შემოსავალი	7,779	2,744
საპროცენტო ხარჯი სესხებზე და კრედიტებზე	(20,940)	(21,280)
დისკონტის ამორტიზაცია რესტრუქტურირებულ ვალდებულებებზე	(5,799)	(6,220)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული წმინდა ზარალი	-	(81,292)
ფინანსური ხარჯები	(26,739)	(108,792)
წმინდა ფინანსური ხარჯი აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	(18,960)	(106,048)

2018 წელს კომპანიამ მოახდინა სესხებსა და კრედიტებზე პროცენტის კაპიტალიზაცია 5,521 ათასი ლარის ოდენობით (2017: 3,331 ათასი ლარი). იხ. შენიშვნა 9(b).

9. ძირითადი საშუალებები

'000ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	ელექტროგადამცემი ხაზები	მოწყობილობა, სატრ. საშუალებები და სხვა	მშენებარე	სულ
ღირებულება ან პირობითი ღირებულება					
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	120,386	393,364	761,135	188,174	1,463,059
შესყიდვები	219	-	214	147,465	147,898
გაყიდვები	-	-	(1,500)	(9,071)	(10,571)
გადაცემა	8,079	62,363	61,363	(131,805)	-
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	128,684	455,727	821,212	194,763	1,600,386
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს					
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	128,684	455,727	821,212	194,763	1,600,386
შესყიდვები	1,430	-	2,323	75,489	79,242
გაყიდვები/ჩამოწერა	(28)	-	(6,527)	(7,281)	(13,836)
გადაცემა	1,970	3,538	10,107	(15,615)	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	132,056	459,265	827,115	247,356	1,665,792
ცვეთა					
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	(20,184)	(118,828)	(153,694)	-	(292,706)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(4,258)	(16,637)	(34,777)	-	(55,672)
გაყიდვები	-	-	(119)	407	288
გაუფასურების ზარალი	(14,281)	(69,925)	(150,952)	(14,959)	(250,117)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	(38,723)	(205,390)	(339,542)	(14,552)	(598,207)

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა
2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

'000ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტროგადამ- ცემი ხაზები	მოწყობილობა, სატრ. საშუალებები და სხვა	მშენებარე	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	(38,723)	(205,390)	(339,543)	(14,552)	(598,208)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(3,628)	(14,737)	(28,053)	-	(46,418)
გაყიდვები	10	-	5,344	57	5,411
გაუფასურების ზარალი	(2,419)	(11,990)	(25,673)	(2,623)	(42,705)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის	(44,760)	(232,117)	(387,925)	(17,118)	(681,920)
საბალანსო ღირებულებები					
2017 წლის 1 იანვარს	100,202	274,536	607,441	188,174	1,170,353
2017 წლის 31 დეკემბრის	89,961	250,337	481,670	180,211	1,002,179
2018 წლის 31 დეკემბრის	87,296	227,148	439,190	230,238	983,872

2018 წლის განმავლობაში, მესაკუთრემ განახორციელა 1,725 ათასი ლარის ოდენობის შენატანი კომპანიის მიწებში, (2017: 528 ათასი ლარის მიწის ნაკვეთებში, გადამცემ ხაზებსა და დაკავშირებულ აღჭურვილობაში) საწესდებო კაპიტალის მატების სახით. ამ აქტივების ნომინალური ღირებულება შეადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას.

(a) უზრუნველყოფა

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები (მიწის ნაკვეთები ელექტროგადამცემ ხაზებსა და შესაბამის ტექნიკურ აღჭურვილობასთან ერთად), რომელთა საბალანსო ღირებულებები შეადგენს 55,980 ათას ლარს (2017: 61,102 ათასი ლარი), დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ სესხების, კრედიტებისა და რესტრუქტურისებული ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ მე-14 და მე-15 შენიშვნები).

(b) მიმდინარე მშენებლობა

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 230,238 ათასი ლარის ღირებულების (2017: 180,211 ათასი ლარი), მიმდინარე მშენებლობა მოიცავს 37,769 ათასი ლარის (2017: 20,095 ათასი ლარი) სათადარიგო ნაწილებს და სარეზერვო აპარატურას ძირითადი საშუალებების მხარდასაჭერად, 186,948 ათასი ლარის (2017: 156,785 ათასი ლარი) მიმდინარე მშენებლობას. კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები ქსნის ელექტროგადამცემი ხაზების და ქვესადგურების მშენებლობასთან, მოდერნიზაციასთან, გადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტთან, ასევე სხვა გადამცემი ქსელების რეაბილიტაციის პროექტებთან დაკავშირებით შეადგენდა 5,521 ათას ლარს (2017: 3,331 ათას ლარს), კაპიტალიზაციის განაკვეთით - 2.69% (2017: 1.81%).

(c) ძირითადი საშუალებების გაუფასურების შემოწმება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობამ მოახდინა ჯგუფის შვილობილი კომპანიის შპს „ენერგოტრანსის“ (შემდგომში - „CGU“) ძირითადი საშუალებების მაჩვენებლის გაუფასურების შესაძლებლობის იდენტიფიცირება იმის

გამო, რომ 2018 წელს შპს „ენერგოტრანსის“ წმინდა საოპერაციო ფულადი ნაკადები დაგეგმილზე მნიშვნელოვნად ნაკლები იყო, რომელიც ძირითადად განპირობებული იყო ელექტროენერგიის ტრანზიტით გამოწვეული საბიუჯეტო ფულადი ნაკადების დეფიციტით. CGU-ს ანაზღაურებადი თანხა წარმოდგენილი იყო მისი გამოყენებული ღირებულების საფუძველზე, რაც განისაზღვრა CGU-ს უწყვეტი გამოყენებით გენერირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით.

CGU-ს საბალანსო ღირებულება, რომელიც შეადგენს 274,852 ათას ლარს, განისაზღვრა უფრო მაღალი ოდენობით, ვიდრე მისი ანაზღაურებადი თანხა, რომელიც შეადგენს 232,147 ათას ლარს და შესაბამისად გაუფასურების ხარჯი, რომელიც შეადგენს 42,705 ათას ლარს, აღიარებულია გაუფასურების ზარალში 2018 წლის განმავლობაში, რომელიც გაუნაწილდა CGU-ს პროპორციულ საფუძველზე.

შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები იქნა გამოყენებული ანაზღაურებადი თანხის შეფასებაში:

- ფულადი სახსრების მოძრაობა პროგნოზირებულია 27 წლის განმავლობაში. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ 27 წლის გამოყენება დასაბუთებულია როგორც პერიოდი, რომელიც წარმოადგენს CGU-ს საშუალო შეწონილ დანარჩენ სასარგებლო გამოყენების ვადას, CGU-ში ინვესტიციების ანაზღაურებისთვის და ინვესტირების შემოსავლიანობის ნორმისთვის, როგორც განსაზღვრულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (შემდგომში - „სემეკი“) მიერ დამტკიცებული ტარიფის განსაზღვრის მეთოდოლოგიის საფუძველზე;
- დატვირთვის კოეფიციენტი 400 კვ ენერგოგადამცემი ხაზისთვის, რომელიც დაპროექტებულია პროგნოზულ პერიოდში, შეადგენს 17.53%-ს. დატვირთვის კოეფიციენტი გამოითვალა, როგორც წმინდა პროგნოზული ექსპორტის / იმპორტის მაჩვენებელი, რომელიც დაყოფილია გადამცემი ხაზის პოტენციური სიმძლავრის საფუძველზე.
- ფულადი ნაკადების შემოძინება მოსალოდნელია შემოსავლის ორი ძირითადი წყაროდან: ელექტროენერგიის ტრანზიტით და ექსპორტით.
- შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან და ექსპორტიდან პროგნოზირებულია ფაქტობრივ საოპერაციო შედეგებზე და კომპანიის ხუთწლიან ბიზნეს გეგმაზე დაყრდნობით, რომელიც შემუშავებულია საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის ათწლიანი განვითარების გეგმის მიხედვით, რომელიც, თავის მხრივ, საქართველოს მთავრობის მიერ არის დამტკიცებული.
- მნიშვნელოვანი დეფიციტის გამო საბიუჯეტო თანხებიდან და გარეშე საბაზრო ინფორმაციიდან, შემოსავლები ელექტროენერგიის ტრანზიტთან სავარაუდოდ შეადგენს ნულს..
- 13.6 %-იანი დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთი (2017: 12.2.%) გამოიყენება მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრაში. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს შემოსავლის ნომინალურ მოთხოვნილ განაკვეთს ლარში დენომინირებული ფულადი ნაკადებისთვის კომპანიების მიერ ინვესტირებულ კაპიტალზე.

ზემოაღნიშნული შეფასებები მგრძნობიარეა ცვლილებების მიმართ დისკონტირების

განაკვეთში. დისკონტირების განაკვეთში 1% პუნქტის ზრდა გამოიწვევს გაუფასურების ზარალის ზრდას, რომელიც დაახლოებით შეადგენს 10,331 ათას ლარს.

250,117 ათასი ლარი აღიარებული იყო მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ფინანსურ ანგარიშგებაში 2017 წლის განმავლობაში გაუფასურების ზარალის სახით, რომელიც განაწილდა CGU-ზე შესაბამისი პროპორციის მიხედვით.

10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	2018	2017
გრძელვადიანი მოთხოვნები		
დღგ-ს მოთხოვნა	6,140	7,458
მიმდინარე მოთხოვნები		
სავაჭრო მოთხოვნები	38,808	26,779
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო მოთხოვნებზე	(15,254)	(15,156)
სავაჭრო მოთხოვნები, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	23,554	11,623
დღგ-ს მოთხოვნა	3,717	6,325
სხვა მოთხოვნები	2,868	4,466
გაუფასურების რეზერვი სხვა მოთხოვნებზე	(2,178)	(2,041)
	27,961	20,373

ჯგუფის დაქვემდებარება საკრედიტო და სავალუტო რისკებისადმი, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი წარმოდგენილია შენიშვნაში 18-ში.

11. ფული და ფულის ეკვივალენტები

'000ლარი	2018	2017
ბანკის ნაშთები	71,016	47,295
ფული და ფულის ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	71,016	47,295

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გაუფასურებას ან ვადაგადაცილებას არ ჰქონია ადგილი.

ჯგუფის მიდრეკილება საპროცენტო განაკვეთის რისკისადმი და მგრძნობელობის ანალიზი ფინანსურ აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის წარმოდგენილია შენიშვნაში 18.

12. კაპიტალი

(a) სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა, თუ სხვა რამ არ არის

ჩვეულებრივი აქციები

<i>მიითითებული</i>	2018	2017
	GEL 1	GEL 1
ნომინალური ღირებულება		
31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად გადახდილი	642,677,000	639,059,404

ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება

2018 წელს გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა შეადგენს 3,625,121, თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება შეადგენს 1 ლარს. (2017: 39,068,000 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება - 1 ლარი), საიდანაც 1,900,000 ჩვეულებრივი აქცია გადახდილი იქნა ფულადი სახით, ხოლო 1,725,000 ჩვეულებრივი აქცია ძირითადი საშუალებების სახით. (2017: 38,540,000 ჩვეულებრივი აქცია გადახდილი იქნა ფულადი სახით, ხოლო 528,000 ჩვეულებრივი აქცია ძირითადი საშუალებების სახით).

(b) დაურეგისტრირებელი კაპიტალი

დაურეგისტრირებელი კაპიტალი შედგება იმ აქციონერების მიერ გაკეთებული აქტივების შენატანებისგან, რომელიც არის კომპანიის მფლობელობაში, მაგრამ ჯერ არ არის რეგისტრირებული კომპანიის წესდებაში და ასევე სხვა განსხვავებები სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და აქციონერების მიერ შეტანილი აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის.

(c) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შემოიფარგლება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, რაც ასახულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების თანახმად კომპანიის მოქმედ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(d) საკურსო სხვაობის რეზერვი

საკურსო სხვაობის რეზერვი შედგება უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ყველა სხვაობისგან, რომელიც წარმოიშობა უცხოური ოპერაციების ფინანსური ანგარიშგებების გადაყვანის შედეგად.

13. კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ გააჩნია კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, თუმცა ხელმძღვანელობა ცდილობს მოიძიოს საკმარისი კაპიტალის საფუძველი ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული მოთხოვნების, ასევე რეაბილიტაციის გეგმის მიზნების დასაკმაყოფილებლად (იხ. შენიშვნა 15). აღნიშნული მიიღწევა ეფექტური ფულადი სახსრების მართვის, ჯგუფის შემოსავლებისა და გასავლების მუდმივი მონიტორინგის და ძირითადად ჯგუფის საოპერაციო ფულადი ნაკადებით დაფინანსებული გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების, ასევე სესხებისა და კრედიტების საშუალებით.

წლის განმავლობაში კაპიტალის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაში არავითარი ცვლილება არ მომხდარა.

არც კომპანია და არც მისი რომელიმე შვილობილი კომპანია არ ექვემდებარება გარედან

დაწესებულ კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

14. სესხები და კრედიტები

წინამდებარე შენიშვნა ითვალისწინებს ინფორმაციას ჯგუფის პროცენტური სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც განისაზღვრება ამორტიზირებული ღირებულების მიხედვით. ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის, გთხოვთ იხილოთ მე-18 შენიშვნა.

’000ლარი	2018	2017
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>		
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური დაწესებულებებიდან	460,278	580,607
უზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური დაწესებულებებიდან	21,132	29,395
	481,410	610,002
<i>მოკლევადიანი ვალდებულებები</i>		
არაუზრუნველყოფილი სესხების მიმდინარე ნაწილი ფინანსური დაწესებულებებიდან	516,294	399,918
უზრუნველყოფილი სესხების მიმდინარე ნაწილი ფინანსური დაწესებულებებიდან	9,524	9,488
უზრუნველყოფილი სესხების მიმდინარე ნაწილი დაკავშირებული მხარისგან	30,640	34,875
	556,458	444,281

(a) პირობები და სესხის დაფარვის გრაფიკი

გადასახდელი სესხების ვადები და პირობები წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

		31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017			
'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	ნომინალური ლირებულზე	საბალანსო ლირებულზე	ნომინალური ლირებულზე	საბალანსო ლირებულზე
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან:							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	KfW სავარიენტაციო განაკვეთი +4%	2027	247,322	247,322	244,760	244,760
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	2.2%	2025	73,869	73,869	75,052	75,052
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EIB	ევრო	Euribor+0.75%	2033	198,907	198,907	216,626	216,626
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+1%	2025-2028	164,494	164,494	176,260	176,260
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	1%-1.5%	2025-2037	45,879	45,879	50,249	50,249
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ADB	აშშ დოლარი	1%-1.5%	2044	116,604	116,604	112,928	112,928
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - IBRD	აშშ დოლარი	მსოფლიო ბანკის სასესხო საბაზინო განაკვეთები	2038	125,367	125,367	104,650	104,650
სესხი MOF-დან (KfW ახალი)	ევრო	0.25-0.05%	2032	4,130	4,130	-	-
უზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან:							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	4%	2021	6,947	6,947	9,366	9,366
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - IDA	აშშ დოლარი	მსოფლიო ბანკის სასესხო საბაზინო განაკვეთები	2022	23,709	23,709	29,517	29,517
უზრუნველყოფილი სესხები დაკავშირებული მხარეებიდან:							
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	ევრო	7.50%	2020	30,640	30,640	34,875	34,875
სულ საპროცენტო ვალდებულებები				1,037,868	1,037,868	1,054,283	1,054,283

ფინანსური ვალდებულების დარღვევა

IBRD-დან მიღებულ სესხთან დაკავშირებით, სესხისა და შესაბამისი პროექტის განხორციელების შეთანხმებების თანახმად, ჯგუფმა უნდა უზრუნველყოს არანაკლებ 1 მიმდინარე აქტივების თანაფარდობა მიმდინარე ვალდებულებებთან, რომელიც გამოთვლილია როგორც დამოუკიდებელი, ასევე კონსოლიდირებული

მაჩვენებლებისთვის.

შეთანხმების თანახმად, მიმდინარე აქტივები ნიშნავს ყველა აქტივს, რომლებიც, ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში შესაძლებელია გარდაიქმნას ნაღდ ფულად თორმეტი თვის განმავლობაში დებიტორული დავალიანებების, გაყიდვადი ფასიანი ქაღალდების, ინვენტარისა და წინასწარ გადახდილი ხარჯის ჩათვლით, რაც ჯეროვნად ერიცხება საოპერაციო ხარჯს მომდევნო საგადასახადო წლის განმავლობაში. მიმდინარე ვალდებულებები ნიშნავს ყველა ვალდებულებას, რომელიც დაექვემდებარება ანგარიშსწორებას ან რომლის გადახდაც შესაძლებელია მოთხოვნილი იქნას არსებულ ვითარებაში თორმეტი თვის განმავლობაში, კრედიტორული დავალიანებების, მომხმარებლის ავანსის, დავალიანების მომსახურების მოთხოვნების, გადასახადებისა და გადახდების ჩათვლით გადასახადებისა და დივიდენდების სანაცვლოდ.

ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს ზემოაღნიშნული ფინანსური შეთანხმების კალკულაციას ყოველი წლის დასასრულს როგორც კომპანიის განცალკევებული ფინანსური ინფორმაციის, აგრეთვე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად ჯგუფის მიერ მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს დარღვეული აქვთ ზემოაღნიშნული ფინანსური შეთანხმება, ვინაიდან მიმდინარე აქტივების თანაფარდობა მიმდინარე პასივებთან, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად ჯგუფის მიერ მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე ნაკლები იყო 1-ზე (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიასა და ჯგუფს ასევე დარღვეული აქვთ ზემოაღნიშნული ფინანსური შეთანხმება). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხი 125,367 ათასი ლარის ოდენობით კლასიფიცირებულ იქნა მიმდინარედ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

2018 წლის განმავლობაში, ნაღდი ფულის დეფიციტის გამო, საკონტრაქტო თანხები, რომელიც გადასახდელია შპს ენერგოტრანსსა და საქართველოს მთავრობას შორის გაფორმებული სესხის გადათმობის ხელშეკრულებების (KfW, EBRD) საფუძველზე, არ იყო გადახდილი დროულად. შპს ენერგოტრანსმა არ აწარმოა მოლაპარაკება სესხის პირობების რესტრუქტურირების შესახებ საქართველოს მთავრობასთან 2018 წელს, შესაბამისად საქართველოს მთავრობისგან არ იქნა მოპოვებული ოფიციალური თანხმობა 2018 წელს დასაფარი გადახდების გადავადების შესახებ. საკონტრაქტო პირობების დარღვევა წარმოადგენს ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევას სესხის გადათმობის ხელშეკრულების შესაბამისად, რაც საქართველოს მთავრობას ანიჭებს უპირობო უფლებას მოითხოვოს სესხის დაუყოვნებლივ დაფარვა, რომელიც შეადგენს 385,287 ათას ლარს, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოხდა სესხის რეკლასიფიკაცია, როგორც მიმდინარე ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ დაკისრებული ვადაგადაცილების პირგასამტეხლო, რომელიც შეადგენს 4,961 ათას ლარს (შენიშვნა 7) შეტანილია სხვა ხარჯებში.

2017 წლის განმავლობაში სესხის გადათმობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სესხი (KfW) რეკლასიფიცირდა მიმდინარედ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის

კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, ზემოთ აღწერილი საკონტრაქტო პირობების დარღვევის გამო.

- (b) ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება ფულადი სახსრების მოძრაობასთან, რომელიც წარმოიქმნა ფინანსური საქმიანობებიდან

	ვალდებულებები	ვალდებულებები რესტრუქტურირებული	კაპიტალი	
'000 ლარი	სესხები და კრედიტები	ვალდებულებები	სააქციო კაპიტალი	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	1,054,283	62,875	639,052	1,756,210
შემოსავლები სესხებიდან	32,381	-	-	32,381
სესხების დაფარვა	(52,628)	-	-	(52,628)
რესტრუქტურირებული ვალდებულებების დაფარვა	-	(15,000)	-	(15,000)
მფლობელის ფულადი შენატანი	-	-	1,900	1,900
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადებიდან ფინანსური საქმიანობებიდან	(20,247)	(15,000)	1,900	(33,347)
ცვლილების ეფექტი გაცვლით კურსში	(1,383)	200	-	(1,183)
საპროცენტო ხარჯი	20,940	-	-	20,940
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	5,521	-	-	5,521
დისკონტის ამორტიზაცია	-	5,799	-	5,799
გადახდილი პროცენტი	(21,246)	-	-	(21,246)
მფლობელის არაფულადი შენატანები	-	-	1,725	1,725
სულ სხვა ცვლილებები	5,215	5,799	1,725	12,739
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	1,037,868	53,874	642,677	1,734,419

	ვალდებულებები	ვალდებულებები რესტრუქტურირებული	კაპიტალი	
'000 ლარი	სესხები და კრედიტები	ვალდებულებები	სააქციო კაპიტალი	სულ
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	941,597	66,417	599,984	1,607,998
შემოსავლები სესხებიდან	81,056	-	-	81,056
სესხების დაფარვა	(53,290)	-	-	(53,290)
რესტრუქტურირებული ვალდებულებების დაფარვა	-	(10,387)	-	(10,387)
მფლობელის ფულადი შენატანი	-	-	38,540	38,540
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადებიდან ფინანსური საქმიანობებიდან	27,766	(10,387)	38,540	55,919
ცვლილების ეფექტი გაცვლით კურსში	78,209	625	-	78,834
საპროცენტო ხარჯი	21,280	-	-	21,280
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	3,331	-	-	3,331
დისკონტის ამორტიზაცია	-	6,220	-	6,220
გადახდილი პროცენტი	(17,900)	-	-	(17,900)
მფლობელის არაფულადი შენატანები	-	-	528	528
სულ სხვა ცვლილებები	6,711	6,220	528	13,459
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	1,054,283	62,875	639,052	1,756,210

15. რესტრუქტურიზირებული ვალდებულებები

’000ლარი	2018	2017
გადახდები სახელმწიფო ბიუჯეტში	35,029	48,995
სავაჭრო ვალდებულებები	28,936	28,765
სესხები და დარიცხული პროცენტი	2,572	3,586
	66,537	81,346
ამორტიზებული ხარჯების შესწორება	(12,663)	(18,471)
ნაშთი 31 დეკემბერს	53,874	62,875
მიმდინარე ვალდებულებები	17,000	15,000
გრძელვადიანი ვალდებულებები	36,874	47,875
ნაშთი 31 დეკემბერს	53,874	62,875

რესტრუქტურიზირებული ვალდებულებები წარმოადგენს 2006 წლამდე წარმოშობილ თანხებს, რომელთა ანგარიშსწორებაც იქნა გადავადებული ჯგუფის რთული ფინანსური მდგომარეობის გამო. სარეაბილიტაციო გეგმის თანახმად, რომელიც შედგენილ იქნა თავდაპირველად 2006 წელს სამართალწარმოებიდან და შეთანხმდა კრედიტორთა უმრავლესობასთან, აღნიშნული სესხების ანგარიშსწორება გადავადებულ იქნა 2011 წლამდე, შესაბამისად თანხების ანგარიშსწორება მოხდება ნაწილ-ნაწილ 2023 წლამდე, სარეაბილიტაციო პერიოდის დასრულებამდე.

სარეაბილიტაციო გეგმაში მოყვანილია ჯგუფის სტრატეგიული მიზნები მომდევნო 15 წლის განმავლობაში, მასში ასევე განსაზღვრულია ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო და ფინანსური მიზნები. სარეაბილიტაციო გეგმის თანახმად, რეაბილიტაციის მენეჯერი დანიშნულ იქნა ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიზნით მთლიანი სარეაბილიტაციო პერიოდის განმავლობაში. ჯგუფის მთავარ კრედიტორს წარმოადგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ გადასახდელ თანხებს წარმოადგენს გადასახადები და ბაჟები, აგრეთვე სესხები და დარიცხული პროცენტი. რესტრუქტურიზირებული ვალდებულებები წარმოდგენილია დისკონტირებული ღირებულებით. 2008 წელს ახალი სარეაბილიტაციო გეგმის დამტკიცების შემდეგ, ჯგუფმა შეაფასა გადავადებული ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რათა განეხორციელებინა შესწორებები გადახდის პირობებში. სარეაბილიტაციო გეგმის დამტკიცების დღისთვის რეალურ ღირებულებად განსაზღვრულ იქნა მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულება 9.57%-იანი საშუალო საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

16. აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები

’000ლარი	2018	2017
ნაშთი 1 იანვარს	112,728	112,829
მიწერილი სხვა შემოსავალში მოგება-ზარალში	(4,970)	(4,979)
მიღებული წლის განმავლობაში	2,788	4,878
ნაშთი 31 დეკემბერს	110,545	112,728
გრძელვადიანი	105,579	107,797
მოკლევადიანი	4,966	4,931
	110,545	112,728

2018 წელს, KfW უზრუნველყო გრანტი 500/220 KW ჯვარის ქვესადგურის მშენებლობასთან დაკავშირებით, რომელიც შეადგენს 1,476 ათასი ლარს (2017: 2,220 ათასი ლარი). გარდა ამისა, 1,312 ათასი ლარი (2017: 2,658 ათასი ლარი) მიღებულ იქნა 2018 წელს KfW-დან გადამცემი ქსელის გაგრძელების ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთებისთვის.

ფინანსური შენატანი არ ექვემდებარება ანაზღაურებას თუ ჯგუფი არაჯეროვნად გამოიყენებს მიღებულ ფულად სახსრებს ან მნიშვნელოვან საფრთხეს შეუქმნის პროექტის განხორციელებას.

17. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

’000ლარი	2018	2017
ვალდებულებები განხორციელებულ სამშენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებით	32,365	38,168
მიღებული ავანსი და სხვა ვალდებულებები	22,395	9,771
	54,760	47,939

ჯგუფის სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკი სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მე-18 შენიშვნაში.

18. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება მიზნად ისახავს სავარაუდო ფასის მიახლოებით განსაზღვრას, რომელიც მიღებული იქნება აქტივის გასაყიდად ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის თანმიმდევრული ტრანზაქციის გზით ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების დღეს. ამასთან, გაურკვევლობის გათვალისწინებით და სუბიექტური განსჯის მეშვეობით, რეალური ღირებულება არ უნდა იქნეს ინტერპრეტირებული, როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი ნასყიდობის გზით ან ვალდებულებათა გადაცემის მეშვეობით.

ჯგუფმა განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულებები შეფასებითი მეთოდოლოგიის გამოყენებით. შეფასების მეთოდოლოგიის მიზანია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც სახავს

ფასს, რომელიც უნდა იქნეს მიღებული აქტივის გასაყიდადან გადახდილი ვალდებულების გადაცემისთვის თანმიმდევრული ტრანზაქციის ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების დღეს. გამოყენებული შეფასებითი მეთოდოლოგია არის დისკონტირებული ფულადი საშუალებების მოძრაობის მოდელი. ყველა ფინანსური აქტივის და ვალდებულებების რეალური ღირებულება და ანგარიშდება მომავალში ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტების ფულადი საშუალებების მოძრაობის საფუძველზე, რომელთა დისკონტირება ხდება ანგარიშგების დღეს პროცენტის საბაზრო განაკვეთით. .

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება მიახლოებით მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობიდან გამომდინარე, ჯგუფი დგას შემდეგი რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი – შენიშვნა 18 (b)(ii);
- ლიკვიდურობის რისკი – შენიშვნა 18(b)(iii);
- საბაზრო რისკი – შენიშვნა 18(b)(iv).

წინამდებარე შენიშვნა წარმოადგენს ინფორმაციას ჯგუფზე ზემოთ მოყვანილი თითოეული რისკის ზეგავლენის შესახებ, ჯგუფის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს მათი შეფასებისა და მართვისათვის, ასევე ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ კაპიტალის მართვას. სხვა თანხობრივად გამოხატული ახსნა-განმარტებები მოყვანილია წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

მმართველთა საბჭოს აკისრია ჯგუფის რისკების მართვის საზღვრების განსაზღვრისა და მიმოხილვის პასუხისმგებლობა.

ჯგუფის რისკების მართვის მეთოდები განისაზღვრება ჯგუფის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და კონტროლის დადგენისა და რისკების მონიტორინგისა და საზღვრების დაცვის მიზნით. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები განიხილება რეგულარულად საბაზრო პირობებში მომხდარი ცვლილებებისა და ჯგუფის მიერ განხორციელებული ღონისძიებების ასახვის მიზნით. ჯგუფი, მისი სასწავლო და მართვის სტანდარტებისა და პროცედურების საშუალებით, მიზნად ისახავს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული მართვის გარემოს შემუშავებას, სადაც ყველა თანამშრომელს გაცნობიერებული ექნება მისი როლი და ვალდებულებები..

მმართველთა საბჭოს მის მიმოხილვის ვალდებულების განხორციელებაში ეხმარება შიდა აუდიტი. შიდა აუდიტი ახორციელებს რისკების მართვის კონტროლისა და პროცედურების როგორც რეგულარულ, ასევე საგანგებო მიმოხილვებს, რომლის შედეგებიც ეცნობება მმართველთა საბჭოს.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ჯგუფის მიმართ წარმოშობილი ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე მხარე ვერ

შეასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს და წარმოიშობა ძირითადად ჯგუფის მიერ მომხმარებლებისგან მისაღები თანხებიდან და საბანკო ნაშთებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური საკრედიტო რისკის გამოვლენას.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფის დაუცველობაზე საკრედიტო რისკის მიმართ გავლენას ახდენს ძირითადად თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები. გეოგრაფიულად, საკრედიტო რისკი ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში .

ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის საფუძველზეც ხდება ყოველი ახალი მომხმარებლის ინდივიდუალური ანალიზი კრედიტუნარიანობასთან დაკავშირებით ჯგუფის სტანდარტულ ანგარიშსწორებამდე და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. ჯგუფის მიმოხილვა ითვალისწინებს გარე შეფასებებს, შესაძლებლობის შემთხვევაში, და ზოგიერთ შემთხვევაში, საბანკო რეფერენციებს. კომპანიის შემოსავლების დაახლოებით 42% (2017:34%) უკავშირდება გაყიდვების ტრანზაქციებს ცალკეულ მომხმარებელთან.

ჯგუფის მომხმარებლების 70%-ზე მეტი აწარმოებს გარიგებებს ჯგუფთან ხუთ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებით ზოგადად არ მოითხოვება რაიმე სახის უზრუნველყოფა.

ჯგუფი განსაზღვრავს რეზერვს გაუფასურებასთან დაკავშირებით, რაც წარმოადგენს მის მიერ მოსალოდნელი ზარალის შეფასებას სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით. მისი შეღავათის ძირითად კომპონენტს წარმოადგენს კონკრეტული ზარალის კომპონენტი, რაც უკავშირდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკებს. საკრედიტო ზარალის მთავარი ნაწილი 3 წელზე მეტი ვადისაა.

მაქსიმალური დაუცველობა საკრედიტო რისკების მიმართ სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით ანგარიშგების დღისთვის გეოგრაფიული რეგიონის მიხედვით შეადგენდა:

’000ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2018	2017
	23,554	11,623

გაუფასურების ზარალი

ანგარიშგების დღისთვის სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობა შეადგენდა:

’000 ლარი	მთლიანი 2018	გაუფასურება 2018	მთლიანი 2017	გაუფასურება 2017
არავადაგადაცილებული	23,554	-	11,623	-
ვადაგადაცილებული ერთ წელზე მეტი პერიოდით	15,254	15,254	15,156	15,156
	38,808	15,254	26,779	15,156

მოდრაობა გაუფასურების რეზერვში სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით წლის განმავლობაში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

’000ლარი	ინდივიდუალური გაუფასურება	
	2018	2017
ნაშთი წლის დასაწყისში	15,157	76,900
უიმედო ვალის ამოღება /(ჩამოწერა)	97	(61,744)
ნაშთი წლის ბოლოს	15,254	15,156

რეზერვის ანგარიში სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით გამოიყენება გაუფასურების შედეგად მიყენებული ზარალის აღრიცხვისთვის, სანამ არ ამოიწურება ყოველგვარი შესაძლებლობა ანაზღაურებისთვის; აღნიშნული თვალსაზრისით თანხები ჩამოიწერება პირდაპირ ფინანსური აქტივებიდან.

გასული წლების გადაუხდელობის სტატისტიკის მიხედვით, ჯგუფს მიაჩნია რომ ზემოაღნიშნულის გარდა სხვა დამატებითი რეზერვი არ არის საჭირო სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ბანკში, რომლის რეიტინგი სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიხედვით არის B.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, როდესაც კომპანიას შეექმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის პირობების შესრულებისას, რომელთა ანგარიშსწორებაც ხდება ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდებით. ჯგუფის მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით გამოიხატება იმ ფაქტის შემდგომადგვარად უზრუნველყოფაში, რომ მას ყოველთვის ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების შესასრულებლად მათი დადგომისას, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე სტრესულ სიტუაციებში, მიუღებელი ზარალისა თუ ჯგუფის რეპუტაციის შეზღავანის გარეშე.

ჯგუფი მართავს ლიკვიდურობასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს როგორც მოკლევადიანი, ასევე გრძელვადიანი პროგნოზების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ჯგუფის ფულადი ნაკადების ყოველთვიური პროგნოზების მონიტორინგს. კომპანიამ განსაზღვრა ყოველწლიური ბიუჯეტების პროცესი მფლობელთან ერთად. ბიუჯეტს განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭო და ამოწმებს მფლობელი. ბიუჯეტის განახლება ხდება ყოველთვიურად ფაქტობრივ შედეგებზე დაყრდნობით. ჯგუფის მიზანს წარმოადგენს ფულისა და ფულადი ეკვივალენტებს დონის შენარჩუნება მომავალი 60 დღის განმავლობაში ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებაზე გადაჭარბებული ოდენობით.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს გააჩნია საკმარისი ლიკვიდურობა, რათა შეასრულოს თავისი ვალდებულებები დროულად, ვინაიდან 2018 წელს ხელმძღვანელობა ელოდება საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი ნაკადების არსებით ზრდას. ასეთი მოლოდინები ეფუძნება ვარაუდს, რომ სემეკი თანახმაა 2018 წელს მნიშვნელოვნად გაზარდოს

ელექტროენერგიის გადაცემის და დისპეტჩერიზაციის ტარიფები, რამაც გავლენა მოახდინა ჯგუფის შემოსავლებზე და ფულად ნაკადებზე. ხელმძღვანელობა ელოდება, რომ ელექტროენერგიის გადაცემის საქმიანობები გაიზრდება მოხმარების საერთო ზრდის შედეგად, რაც შესაბამისად განაპირობებს ტარიფების შემდგომ და კომპანიის შემოსავლების ზრდას. მოხმარების ზრდა მატულობს მიმდინარე პერიოდებში და ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს, რომ ეს ტენდენცია გაგრძელდება მომავალშიც.

საგადასახადო ორგანოების შესაბამისად, საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ასახულია წმინდა საფუძველზე, შესაბამისად საგადასახადო ბარათები ერთიანია. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს გააჩნია 9,857 ათასი ლარის ოდენობის ანაზღაურებადი დღგ (2017:13,783 ათასი ლარი), რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს კომპანიის საგადასახადო ვალდებულებებში.

ჯგუფს ეკისრება ძირითადი საშუალებების შესყიდვის სახელშეკრულებო ვალდებულება 154,353 ათასი ლარის ოდენობით (იხილეთ მე-18 შენიშვნა). კაპიტალის ვალდებულებები უკავშირდება სხვადასხვა პროექტით გათვალისწინებულ სამშენებლო სამუშაოებს და დაფინანსდება გამოუყენებელი სესხებიდან საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან. გამოუყენებელი სესხები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 452,493 ათას ლარს.

როგორც მითითებულია მე-13 შენიშვნაში, შეთანხმებების დარღვევის გამო, სესხები და კრედიტები ეკლასიფიცირდა მიმდინარე ვალდებულებებად, რითაც გაიზარდა სხვაობა მიმდინარე აქტივებსა და მიმდინარე ვალდებულებებს შორის 516,213 ათას ლარამდე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ კრედიტორების მხრიდან სესხებისა და კრედიტების დაუყოვნებლივ გადახდის მოთხოვნის უფლების მიუხედავად, ფაქტობრივი მოთხოვნის ალბათობა მცირეა ჯგუფის შესაძლებლობიდან გამომდინარე - გამოასწოროს შეთანხმებების დარღვევა უარის განცხადების მოპოვების გზით კრედიტორებისგან. გარდა ამისა მიღებულია მხარდაჭერის წერილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროდან (საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე), რომელშიც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო გამოხატავს სურვილს და შესაძლებლობას დამატებითი ფინანსური და სხვა მხარდაჭერა გაუწიოს შპს ენერგოტრანსს (კომპანიის 100% შვილობილი), საჭიროების შემთხვევაში უფლება მისცეს შპს ენერგოტრანსს დაფაროს თავისი ფინანსური ვალდებულებები ვადის დადგომისას. სხვაობა შპს ენერგოტრანსის მიმდინარე აქტივებსა და მიმდინარე ვალდებულებებს შორის შეადგენდა 402,570 ათას ლარს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

წინა წლის ზარალთან შედარებით, რომელიც გამოწვეული იყო სავალუტო კურსის მერყეობის უარყოფითი გავლენით და შპს ენერგოტრანსის აქტივების გაუფასურებით, ჯგუფმა ასახა მოგება 2018 წელს, სემკის მიერ განსაზღვრული ელექტროენერგიის გადაცემის და დისპეტჩერიზაციის ტარიფების გაზრდის შედეგად. ცვლილებები ტარიფებში ძალაშია 2018 წლის მაისიდან, გაზრდილი ტარიფის ეფექტი უფრო მეტი იქნება მომავალ წლებში.

ქვემოთ წარმოდგენილია ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის სახელშეკრულებო დანარჩენი ვადები. თანხები არის მთლიანი და არადისკონტირებული შეფასებული საპროცენტო გადახდების ჩათვლით და

მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ურთიერთკომპენსაციის შესახებ შეთანხმებების გავლენის გარეშე.

31 დეკემბერი 2018

’000ლარი	სახელმწიფო				
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხი ფინანსური დაწესებულებებიდან	976,572	1,065,652	557,263	165,457	342,932
უზრუნველყოფილი სესხი ფინანსური დაწესებულებებიდან	30,656	33,932	10,433	23,499	-
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარიდან	30,640	32,586	32,586	-	-
რესტრუქტურირებული ვალდებულებები	53,874	66,537	17,000	49,537	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	54,760	54,760	54,760	-	-
	1,146,502	1,253,467	672,042	238,493	342,932

31 დეკემბერი 2017

’000 ლარი	სახელმწიფო				
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხი ფინანსური დაწესებულებებიდან	980,525	1,052,594	403,434	221,495	427,665
უზრუნველყოფილი სესხი ფინანსური დაწესებულებებიდან	38,883	44,394	10,683	33,711	-
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარიდან	34,875	35,178	35,178	-	-
რესტრუქტურირებული ვალდებულებები	62,875	81,346	15,000	60,000	6,346
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	47,939	47,939	47,939	-	-
	1,165,097	1,261,451	512,234	315,206	434,011

არ არის მოსალოდნელი, რომ ანგარიშსწორების ვადის დადგომის ანალიზში გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები წარმოდგენილი იქნას მნიშვნელოვნად ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული თანხებით.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომლის შემთხვევაშიც საბაზრო ფასებში, როგორცაა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და კაპიტალის ღირებულებები, მომხდარი ცვლილებები გავლენას ახდენს ჯგუფის შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს საბაზრო რისკების მიმართ დაუცველობის მართვა და კონტროლი დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში, შემოსავლის ოპტიმიზების გზით.

ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების ანგარიშგებას მოგებაში თუ ზარალში მერყეობის მართვის მიზნით.

სავალუტო რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელიც ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ან სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის მერყეობის მიზეზით. ჯგუფის დაუცველობა უცხოური ვალუტის გაცვლის განაკვეთში მომხდარი ცვლილებების მიმართ ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში ნომინირებულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

ჯგუფი არ ახდენს ჰეჯირებას სავალუტო რისკის მიმართ მის მგრძნობელობაზე..

დაუცველობა სავალუტო რისკის მიმართ

ჯგუფის დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე წარმოდგენილია შემდეგი სახით პირობით თანხებზე დაყრდნობით:

’000ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებ	ევროში დენომინირებ	აშშ დოლარში დენომინირებ	ევროში დენომინირებ
	ული 2018	ული 2018	ული 2017	ული 2017
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	433	19	1,578	95
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8,045	11	12,383	99
სესხები და კრედიტები	(265,680)	(772,188)	(247,095)	(807,188)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(7,213)	(21,313)	(11,576)	(21,545)
რესტრუქტურიზებული ვალდებულებები	(2,340)	(1,302)	(7,052)	(4,041)
წმინდა რისკის მოცულობა	(266,755)	(794,773)	(251,762)	(832,580)

წლის განმავლობაში გამოყენებული იქნა შემდეგი მნიშვნელოვანი ვალუტების გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი		ანგარიშგების დღის კურსი	
	2018	2017	2018	2017
1აშშ დოლარი	2.5345	2.5086	2.6766	2.5922
1ევრო	2.9913	2.8322	3.0701	3.1040

მგრძნობელობის ანალიზი

ლარის გამყარება/შესუსტება, როგორც ეს ქვემოთაა ნაჩვენები, ევროსა და აშშ დოლარის მიმართ 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდის (შემცირებს) მოგებას ან ზარალს საშემოსავლო გადასახადამდე ქვემოთ მოცემული თანხების ოდენობით. გავლენა არ აღინიშნა სხვა საერთო შემოსავალსა თუ უშუალოდ კაპიტალზე. მოცემული ანალიზი დაფუძნებულია უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებებზე, რაც კომპანიამ მიიჩნია საკმაოდ შესაძლებლად ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს. ანალიზის თანახმად ივარაუდება, რომ ყველა სხვა ცვლადები, განსაკუთრებით საპროცენტო განაკვეთები, რჩება უცვლელი სახით.

2017 წლისათვის ანალიზი განხორციელდა იგივე საფუძველზე.

'000 ლარი	გამყარება მოგება	შესუსტება (ზარალი)
31 დეკემბერი 2018		
აშშ დოლარი (10%- იანი მოძრაობა)	26,676	(26,676)
ევრო (10% იანი მოძრაობა)	79,477	(79,477)
31 დეკემბერი 2017		
აშშ დოლარი (20% იანი მოძრაობა)	25,176	(25,176)
ევრო (10% იანი მოძრაობა)	83,258	(83,258)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებით მომხდარი ცვლილებები ძირითადად აისახება სესხებსა და კრედიტებზე მათი რეალური ღირებულების (ფიქსირებული განაკვეთის დავალიანება) ან მათი სამომავლო ფულადი ნაკადების (ცვალებადი განაკვეთის დავალიანება) ცვლილებით. ხელმძღვანელობას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა იმისა, რომ განსაზღვროს თუ რა სახის უნდა იყოს ჯგუფის მგრძნობელობა ფიქსირებული ან ცვალებადი განაკვეთების მიმართ. თუმცა ახალი სესხის ან ახალი კრედიტის აღებისას, ხელმძღვანელობა გადაწყვეტს იქნება თუ არა ფიქსირებული ან ცვალებადი განაკვეთი უფრო ხელსაყრელი ჯგუფისთვის მოსალოდნელი დროის განმავლობაში, ვადის ამოწურვამდე.

პროფილი

ანგარიშგების დღისთვის ჯგუფის პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი წარმოდგენილი იყო შემდეგნაირად:

'000ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2018	2017
ფიქსირებული განაკვეთის ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	71,016	47,295
ფინანსური ვალდებულებები	(278,069)	(282,470)
	(207,053)	(235,175)
ცვალებადი განაკვეთის ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	(759,799)	(771,813)
	(759,799)	(771,813)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებული განაკვეთის ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით

ჯგუფი არ აგებს პასუხს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით სამართლიანი ღირებულების სახით მოგების ან ზარალის მეშვეობით ან გასაყიდად ხელმისაწვდომობის სახით. შესაბამისად საპროცენტო განაკვეთებში განხორციელებულ ცვლილებას ანგარიშგების დღისთვის არ ექნებოდა რაიმე გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე კაპიტალში.

ფულადი სახსრების ნაკადების მგრძნობელობის ანალიზი ცვალეზადი განაკვეთის ინსტრუმენტებზე

ანგარიშგების დღისთვის საპროცენტო განაკვეთებში 100 საბაზო პუნქტის ცვლილებამ გაზარდა (შეამცირა) კაპიტალი და გადასახადების შემოსავლის ან გასავლის წმინდა ღირებულება ქვემოთ ნაჩვენები თანხის ოდენობით. აღნიშნული ანალიზის საფუძველზე მტკიცდება, რომ ყველა სხვა ცვლილებები, კერძოდ, უცხოური ვალუტის გაცვლის განაკვეთები, რჩება უცვლელად. 2017 წლის ანალიზი ტარდება იგივე საფუძველზე.

	მოგება ან (ზარალი)	
	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით შემცირება
’000 ლარი		
2018		
ცვლადი განაკვეთის ინსტრუმენტები	7,598	(7,598)
ფულადი სახსრების ნაკადების მგრძნობელობა (წმინდა სიდიდე)	7,598	(7,598)
2017		
ცვლადი განაკვეთის ინსტრუმენტები	7,718	(7,718)
ფულადი სახსრების ნაკადების მგრძნობელობა (წმინდა სიდიდე)	7,718	(7,718)

19. კაპიტალთან დაკავშირებული ვალდებულებები

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ნაკისრი აქვს გრძელვადიანი სახელშეკრულებო ვალდებულება 154,353 ათასი ლარის ოდენობით (2017 წელს: 165,295 ათასი ლარი) ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზების მშენებლობისა და რეაბილიტაციისთვის აღჭურვილობის შესყიდვასთან დაკავშირებით.

კაპიტალთან დაკავშირებული ვალდებულებები ეხება პროექტთან დაკავშირებულ სხვადასხვა სამშენებლო სამუშაოებს და დაფინანსდება საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან გაუცემელი სესხებით.

20. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

საქართველოს სადაზღვევო ინდუსტრია განვითარების ეტაპზე იმყოფება და დაზღვევის მრავალი ფორმა, რომლებიც მიღებულია მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში, ამჟამად არ არის ხელმისაწვდომი. ჯგუფი სრულად ვერ აზღვევს დანადგარებს, ბიზნესის გამართულ მუშაობას, მესამე მხარის მიმართ ნაკისრ ვალდებულებებს ჯგუფის ქონებაზე უზედური შემთხვევებისა თუ ჯგუფის მიერ განხორციელებულ ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი, ასევე ბუნებრივი მოვლენებით გამოწვეული ზიანის შემთხვევაში. სანამ მოხდება ჯგუფის სათანადოდ დაზღვევა, არსებობს რისკი იმისა, რომ ზარალი ან აქტივების დაზიანება მატერიალურ ზარალს მიაყენებს ჯგუფის

საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობას..

(b) სასამართლო დავები

საქმიანობის ნორმალური მიმდინარეობის პროცესში ჯგუფი წარმოადგენს სამართალწარმოების, სასამართლო პროცესებისა და დავების მხარეს. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ აღნიშნული სამართალწარმოებიდან ან სარჩელებიდან წარმოშობილი საბოლოო ვალდებულება, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მატერიალურად არახელსაყრელ ეფექტს ფინანსურ მდგომარეობასა თუ სამომავლო ოპერაციების შედეგებზე..

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მისთვის დამახასიათებელია სასამართლო გადაწყვეტილებებისა და დებულებების ხშირი ცვლილება. საგადასახადო ნორმები ხშირად ბუნდოვანი და წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად განიმარტება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია კომპანიას დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული..

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. თუმცა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების კომპანიისაგან განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ აღნიშნული ორგანოები წარმატებით განახორციელებენ მათ ინტერპრეტაციებს..

21. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) მაკონტროლებელ ორგანოებთან ურთერთობა

კომპანიის უშუალო და ძირითად მშობელ კომპანიას წარმოადგენს სს „საპარტნიორო ფონდი“, ხოლო ძირითად მაკონტროლებელ ორგანოს წარმოადგენს საქართველოს მთავრობა. სს „საპარტნიორო ფონდი“ წარადგენს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას, ფასს-ის შესაბამისად, კომპანიის ვებ-გვერდზე.

(b) ოპერაციები მმართველ რგოლთან

(i) ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

ხელმძღვანელობის მმართველმა რგოლმა წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც ჩართულია სახელფასო ხარჯებში:

’000ლარი	2018	2017
ხელფასები და ბონუსები	2,120	1,913

(c) ოპერაციები მთავრობასთან დაკავშირებულ ორგანიზაციებთან

კომპანია ყოველდღიურ საქმიანობებში აწარმოებს საქმეებს მთელ რიგ ორგანიზაციებთან, რომლებიც წარმოდგენილია საქართველოს ხელისუფლების კონტროლის, ერთობლივი კონტროლის ან მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. კომპანიამ აირჩია ბასს (IAS) 24-ის - ინფორმაციები დაკავშირებული მხარების შესახებ - გამონაკლისი, რაც იძლევა შესაბამისი მხარის მიერ ინფორმაციის გამჟღავნების შემცირებულ შესაძლებლობას სამთავრობო ორგანოებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებით.

კომპანიის ყველა სესხი და კრედიტი, ასევე აღნიშნულ სესხებსა და კრედიტებზე განსაზღვრული საპროცენტო ხარჯი ექვემდებარება გადახდას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. აქტივებთან დაკავშირებით კომპანიის გრანტები ძირითადად მიიღება იმ ტრანზაქციებიდან, სადაც საქართველოს ხელისუფლება მოქმედებს შუამავლის სახით. კომპანიის რესტრუქტურირებული ვალდებულებები ძირითადად შედგება საქართველოს ხელისუფლების ან ხელისუფლების ორგანოების მიმართ განსაზღვრული გადასახდელებისგან.

კომპანიის შემოსავლის დაახლოებით 23% (2017 წელს: 23%) მიიღება სამი საწარმოდან, რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილიც წარმოდგენილია ან კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ.

22. შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანია	დაფუძნების ქვეყანა	2018	2017
		საკუთრება / ხმის მიცემის უფლება	საკუთრება / ხმის მიცემის უფლება
შპს „ენერგოტრანსი“	საქართველო	100%	100%
სს Karcas Energy	თურქეთი	100%	100%

23. შეფასების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების პრინციპზე დაყრდნობით..

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოიყენება თანმიმდევრულად წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი პერიოდის განმავლობაში და უწყვეტად ხორციელდება ჯგუფში შემავალი საწარმოების მიერ.

(a) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ ჯგუფის მიერ კონტროლირებად საწარმოებს. ჯგუფი აკონტროლებს საწარმოს, როდესაც ის დაკავშირებულია, უფლებამოსილია ცვალებად ამონაგებზე საწარმოსთან ჩართულობით და შესწევთ უნარი იმოქმედონ ხსენებულ შემოსავლებზე, საწარმოზე მათი უფლებების გამოყენებით. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგებები გათვალისწინებულია კონსოლიდირებულ

ფინანსურ ანგარიშგებებში კონტროლის დაწყების თარიღიდან მისი შეწყვეტის თარიღამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეიცვალა საჭიროების შესაბამისად, ჯგუფის მიერ მიღებული პოლიტიკის გათვალისწინებით.

(ii) კონტროლის დაკარგვა

კონტროლის დაკარგვისას, ჯგუფი აღარ აღიარებს შვილობილი კომპანიის აქტივებსა და ვალდებულებებს, არაკონტროლირებად წილებსა და შვილობილ კომპანიასთან დაკავშირებული კაპიტალის სხვა კომპონენტებს. კონტროლის დაკარგვისას წარმოშობილი ნებისმიერი ნამატი ან დეფიციტი ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში. იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფი შეინარჩუნებს რაიმე წილს წინა შვილობილ კომპანიაში, მაშინ აღნიშნული წილი გამოითვლება იმ დღისთვის არსებული რეალური ღირებულების მიხედვით, როდესაც ადგილი ჰქონდა კონტროლის დაკარგვას. შედეგად ის აღირიცხება, როგორც კაპიტალში ჩათვლილი ინვესტიციების მიმღებად, ან გასაყიდად წარმოდგენილ ფინანსურ აქტივად, რომელიც დამოკიდებულია მიღებული გავლენის დონეზე.

(iii) კონსოლიდაციისას გაუქმებული ოპერაციები

შიდა ჯგუფური ბალანსები და ტრანზაქციები, ასევე ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც წარმოიქმნება შიდა ჯგუფური ტრანზაქციებიდან, გაუქმდება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

(b) შემოსავალი

ჯგუფმა პირველად გამოიყენება ფასს 15 2018 წლის 1 იანვრიდან. ფასს 15-ის პირველი გამოყენების ეფექტი აღწერილია შენიშვნაში 5.

(i) მომსახურებები

2018 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა

ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, როდესაც გადასცემს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე კლიენტს. ჯგუფი შემოსავლებს ღებულობს ძირითადად ელექტროენერგიის გადაცემისა საფუძველზე. შემოსავალი აღიარებულია დროთა განმავლობაში მომსახურებების გაწევის შესაბამისად, გადაცემული და დისპეჩერიზებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური მოცულობის და მარეგულირებლის მიერ დადგენილი ტარიფის საფუძველზე. ხელშეკრულებები კონტრაგენტებთან არ ითვალისწინებს ფასდაკლებებს და ანგარიშ-ფაქტურები გადასახდელია ყოველთვიურად.

პროგრესის შეფასება ეფუძნება გადაცემული და დისპეჩერიზებული ელექტროენერგიის ფაქტობრივ მოცულობას. ელექტროენერგიის ტრანზიტის შემთხვევაში, მომსახურებების ტარიფები მითითებულია კონტრაგენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში.

2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი პოლიტიკა

შემოსავლების აღიარება ხორციელდება იმ მოცულობით, რომლითაც ჯგუფი უზრუნველყოფს მომსახურებების გაწევას ხელშეკრულების თანახმად. შემოსავლის ოდენობა შესაძლებელია განისაზღვროს საიმედოდ და სავარაუდოდ მოხდება ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოღინება ჯგუფში. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული შეგებებული დაკმაყოფილების სამართლიანი ღირებულების თანახმად, სარეალიზაციო გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით.

შემოსავლების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ადგილი აქვს მომსახურების ფაქტიურად გაწევას ანგარიშგების თარიღისთვის გადაცემული ელექტროენერგიის მოცულობის საფუძველზე..

(ii) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების პირველადი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულების მქონე გადავადებული შემოსავლის სახით, როდესაც არსებობს სათანადო საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი გრანტი იქნება მიღებული და ჯგუფი დააკმაყოფილებს გრანტთან დაკავშირებით არსებულ პირობებს და შემდგომ აღიარებული იქნება შემოსავალში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად, აქტივის სრული საექსპლუატაციო ვადის განმავლობაში. გრანტები, რომლებიც ახდენენ ჯგუფის მიმართ გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას, აღიარებული იქნება შემოსავალში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად იმავე პერიოდით, რომელშიც ადგილი ჰქონდა ხარჯების აღიარებას..

(c) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯი მოიცავს:

- ინვესტირებული ფულადი სახსრების საპროცენტო შემოსავალს;
- ამორტიზირებული ღირებულებით გამოთვლილ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საპროცენტო ხარჯს;
- უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებულ სარგებელს ან ზარალს ფინანსურ აქტივებთან და ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

საპროცენტო შემოსავლის ან ხარჯის აღიარება ხდება მის მოგებაზე ან ზარალზე დარიცხვისთანავე, ეფექტური პროცენტის გამოთვლის მეთოდის გამოყენებით. სასესხო ხარჯი, რომელიც პირდაპირ არ უკავშირდება კვალიფიციური აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარებული იქნება ეფექტური პროცენტის გამოთვლის მეთოდთან გამოყენებულ მოგებასა თუ ზარალში. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებული სარგებელი ან ზარალი წარმოდგენილია წმინდა საფუძველზე როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, რაც დამოკიდებულია იმ ფაქტზე, წარმოდგენილია თუ არა უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა მოგების ან წმინდა ზარალის მდგომარეობაში.

(d) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

(i) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ტრანზაქციები კონვერტირდება ჯგუფის საწარმოების შესაბამის ფუნქციონალურ ვალუტაში ტრანზაქციების განხორციელების დღეს დადგენილი ვალუტის გაცვლის კურსის მიხედვით. ანგარიშგების თარიღისთვის, უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაიცვლება ფუნქციონალურ ვალუტაში მოცემულ დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით. ფულად ერთეულებზე უცხოური ვალუტის მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისისთვის ფუნქციონალურ ვალუტაში წარმოდგენილ ამორტიზირებულ ხარჯს, რომელიც მორგებულია არსებულ პროცენტზე და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებულ ანგარიშსწორებებზე, და უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილ ამორტიზირებულ ხარჯს შორის, რომელიც კონვერტირდება ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს არსებული ვალუტის გაცვლის კურსის მიხედვით.

უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულები, რომლებიც დაანგარიშდება ისტორიული ღირებულებით, კონვერტირდება ტრანზაქციის დღისთვის არსებული ვალუტის გაცვლის კურსის მიხედვით.

ვალუტის გადაფასებით გამოწვეული საკურსო სხვაობა აისახება პერიოდის მოგებაში ან ზარალში.

(ii) უცხოური ოპერაციები

უცხოური ოპერაციებით გათვალისწინებული აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება ქართულ ლარში ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული ვალუტის გაცვლის კურსის მიხედვით. უცხოური ოპერაციების შემოსავალი და ხარჯები კონვერტირდება ქართულ ლარში ტრანზაქციის განხორციელების დღისთვის არსებული ვალუტის გაცვლის კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული სხვაობები აღიარებულია სხვა საერთო შემოსავალში და წარმოდგენილია კაპიტალში უცხოური ვალუტის გადაფასების რეზერვში. იმ შემთხვევაში, თუ უცხოურ ოპერაციაზე შეწყდება ამგვარი კონტროლი, აღარ იქნება წარმოდგენილი მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი, აღნიშნულ უცხოურ ოპერაციასთან დაკავშირებულ გადაფასების რეზერვში წარმოდგენილი საერთო თანხა ხელახლა კლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად, გასხვისებაზე დარიცხული მოგების ან ზარალის ნაწილის სახით.

(c) თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი

თანამშრომლის მოკლევადიანი სარგებლის ვალდებულებები აღირიცხება დისკონტირებულ საფუძველზე და გაიწერება ხარჯებში შესაბამისი მომსახურებების გაწევისთანავე. ვალდებულების აღიარება ხდება იმ თანხასთან დაკავშირებით, რომლის ანგარიშსწორებაც უნდა მოხდეს მოკლევადიანი ფულადი ბონუსით ან სარგებლის გაზიარების გეგმებით იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს გააჩნია აღნიშნული თანხის ანგარიშსწორების მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული

ვალდებულება თანამშრომლის მიერ წარსულში განხორციელებული მომსახურების შედეგად და ვალდებულება შესაძლებელია შეფასდეს საიმედოდ.

(d) რეზერვები

რეზერვის აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ წარსულში მომხდარი შემთხვევის გამო, ჯგუფს გააჩნია სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რაც შესაძლებელია შეფასდეს საიმედოდ და სავარაუდოდ საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის გადინება ვალდებულებების ანგარიშსწორების მიზნით. რეზერვი განისაზღვრება ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი ნაკადების დისკონტირებით, დაბეგვრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ვალდებულებების დამახასიათებელი ფულის დროებითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებსა და რისკებს. დისკონტის ამორტიზაცია აღიარებულია ფინანსურ ხარჯში.

(e) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. ის აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის დაკავშირებულია ბიზნესის გაერთიანებასთან, ან პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღირებულ ობიექტებთან.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა შესაბამისი წლის დასაბეგრ შემოსავალზე ან ზარალზე, დადგენილ ან არსებითად დადგენილ საგადასახადო განაკვეთზე ანგარიშგების თარიღისთვის, ასევე საგადასახადო ვალდებულების ყველა შესწორება დაკავშირებული წინა წლებთან. მიმდინარე გადასახადი აგრეთვე მოიცავს ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას, რომლებიც წარმოიშვება დივიდენდებიდან..

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. აღნიშნული კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და ამოქმედდა 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საგადასახადო პერიოდისთვის ყველა საწარმოს მიმართ, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორცაა ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომელთა მიმართაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან..

კორპორატიული მოგების დაბეგვრის ახალი სისტემა ითვალისწინებს არა კორპორატიული მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, არამედ კორპორატიული მოგების გადასახადის დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე, ანუ ძირითად საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერების / პარტნიორების მიმართ დივიდენდების სახით განაწილებულ მოგებას. თუმცა ზოგიერთი სხვა ოპერაცია აგრეთვე ჩაითვლება განაწილებულ მოგებად, მაგალითად, კონკურენტული

ტრანსასახდლო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადებისგან გათავისუფლებულ პირთან აგრეთვე განიხილება განაწილებული მოგებად კორპორატიული მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. გარდა ამისა, საგადასახადო ობიექტი ითვალისწინებს ხარჯსა და სხვა გადასახდელს, რაც არ იქნება დაკავშირებული საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობასთან, უფასო მიწოდებასთან და ლიმიტზე გადაჭარბებულ წარმომადგენლობით ხარჯთან.

გადასახადის ანაზღაურება ხელმისაწვდომია 2008-2016 წლებში გაუნაწილებელ მოგებასთან დაკავშირებით გადახდილ მიმდინარე გადასახადთან მიმართებით იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული მოგება განაწილდება 2017 ან მომდევნო წლებში.

დივიდენდების ანგარიშსწორებიდან კორპორატიული მოგების გადასახადი დაანგარიშდება იმ პერიოდის ხარჯთან დაკავშირებით, როდესაც მოხდა დივიდენდების განცხადება, მიუხედავად ანგარიშსწორების ფაქტიური თარიღისა ან პერიოდისა, რომელთან დაკავშირებითაც ადგილი ჰქონდა დივიდენდების გადახდას. დივიდენდის განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის თანხა გაანგარიშებულია, როგორც წმინდა განაწილების თანხის 15/85.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი ითვალისწინებს კორპორატიული მოგების გადასახადის დარიცხვას კონკრეტულ ტრანზაქციებზე, რომელიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობას, უფასო მიწოდებას და ლიმიტზე გადაჭარბებულ წარმომადგენლობით ხარჯს. ჯგუფი ასეთი ტრანზაქციის დაბეგვრას თვლის ბასს 12 - მოგების გადასახადები - ფარგლების გაცდენად და აღრიცხავს აღნიშნულ გადასახადს ასეთ პუნქტებზე, არა-მოგების გადასახდად.

(ii) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის არსიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ გააჩნიათ სხვაობა აქტივების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის და აღნიშნულიდან გამომდინარე, არ წამოიშობა გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები და პასივები.

წინა პერიოდში დარიცხული საგადასახადო ზარალის გამოყენება შეუძლებელია სამომავლო დაბეგვრად მოგებაში..

(f) მარაგები

მარაგები წარმოდგენილია მის ღირებულებასა და მის წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების ღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და ითვალისწინებს მარაგების შეძენასთან, წარმოებასა და კონვერსიასთან, აგრეთვე მათ არსებულ ადგილზე და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ხარჯებს.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებად მიჩნეულია ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას გასაყიდ ფასს გამოკლებული შეფასებული დასრულების ღირებულება და გასაყიდი დანახარჯები..

(გ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები, მიწის გარდა, აღირიცხება თვითღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი.

ღირებულება მოიცავს აქტივების შეძენასთან უშუალოდ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი სახსრებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს მასალების ღირებულებასა და პირდაპირ შრომით დანახარჯებს, ნებისმიერ სხვა ხარჯს, რომელიც უშუალოდ არის დაკავშირებული აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოყვანასთან, მისი დანიშნულებისამებრ გამოყენების მიზნით, ასევე ობიექტის დემონტაჟთან, გატანასა და სამუშაოების წარმოების ადგილის აღდგენასთან დაკავშირებულ ხარჯებს და კაპიტალიზებული სესხის ხარჯებს. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამების, რომლებიც შესაბამისი მოწყობილობის ფუნქციონირების განუყოფელი ნაწილია, კაპიტალიზაცია ხორციელდება ამ მოწყობილობის შემადგენელი ნაწილის სახით. როდესაც ძირითადი საშუალებების ობიექტის შემადგენელი ნაწილები შეიცავს სხვადასხვა საექსპლუატაციო ვადის მქონე კომპონენტებს, მათი აღრიცხვა ხორციელდება ძირითადი საშუალებების ცალკეული ობიექტების (ძირითადი კომპონენტების) სახით.

ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება სხვაობით გაყიდვიდან მიღებულ სარგებელსა და ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარებული იქნება წმინდა ღირებულებად სხვა შემოსავლის/სხვა გასავლის ფარგლებში მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასებული აქტივის გაყიდვისას, ნებისმიერი დაკავშირებული თანხა, რომელიც შეტანილია გადაფასების რეზერვში გადაფასებიდან ზრდის სახით, გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებებში.

(ii) შემდგომი ხარჯები

ძირითადი საშუალების ობიექტის კომპონენტების შეცვლასთან დაკავშირებული ხარჯების აღრიცხვა წარმოებს კომპონენტის საბალანსო ღირებულებაში იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია კომპონენტის ფარგლებში გათვალისწინებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის გადაცემა ჯგუფის მიმართ და მისი ღირებულების საიმედოდ აღრიცხვა. ჩანაცვლებული კომპონენტის საბალანსო ღირებულება იქნება უარყოფილი. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მომსახურების ღირებულება აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში, გაღებული ხარჯების სახით.

(iii) მიწის გადაფასება

მიწა ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, გარეშე დამოუკიდებელი შემფასებლების ან ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ პერიოდული შეფასების საფუძველზე. გადაფასების ზრდა მიწაზე აღიარებულია პირდაპირ გადაფასებიდან ზრდის სათაურით სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა ზრდა აღიარებულია მოგებაში ან

ზარალში იმ შემთხვევაში, თუ ეს ანაზღაურებს მანამდე მოგება -ზარალში აღიარებული იმავე აქტივის გადაფასების შემცირებულ ღირებულებას.

გადაფასების შემცირება მიწაზე აღიარებულია მოგება-ზარალში. თუმცა, შემცირება აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში იმ შემთხვევაში, თუ გადაფასებიდან ზრდაში არსებობს საკრედიტო ნაშთი.

(iv) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დარიცხვა ხდება მათი დამონტაჟებისა და საექსპლუატაციო მზადყოფნის დღიდან, ხოლო შიდა კონსტრუირებული აქტივების შემთხვევაში, აღნიშნული აქტივების დასრულებისა და გამოსაყენებლად მზადყოფნის დღიდან. ცვეთა განისაზღვრება აქტივის ღირებულებას გამოკლებული მისი ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის საშუალებით, ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ყოველი ნაწილის საექსპლუატაციო ვარგისიანობის ვადის შეფასების საფუძველზე, ვინაიდან აღნიშნული ყველაზე უკეთ ასახავს აქტივით გათვალისწინებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის ხარჯვის მოსალოდნელ ნიმუშს. მიწა არ ექვემდებარება ცვეთას.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი კომპონენტების საექსპლუატაციო ვარგისიანობის ვადის შეფასება მიმდინარე და შედარებითი პერიოდების განმავლობაში შემდეგნაირად არის წარმოდგენილი:

— შენობა-ნაგებობები	15-25 წელი;
— ელექტროგადამცემი ხაზები	20-35 წელი;
— მოწყობილობა	10-25 წელი;
— სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა	5-7 წელი.

ცვეთის მეთოდები, საექსპლუატაციო ვარგისიანობის ვადა და ნარჩენი ღირებულება განიხილება ყოველი ფინანსური წელიწადის ბოლოს და შესწორდება შესაბამისად.

(e) იჯარით აღებული აქტივები

იჯარა, რომლის პირობებშიც ჯგუფი იღებს არსებით ვალდებულებას მის მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან დაკავშირებით, კლასიფიცირდება ფინანსური იჯარების სახით. პირველადი აღიარებისთანავე იჯარით აღებული აქტივები აღირიცხება, როგორც მის რეალურ ღირებულებასა და მინიმალური იჯარის გადახდების მიმდინარე ღირებულებაზე ნაკლები თანხა. პირველადი აღიარების შემდგომ, აქტივი აღირიცხება აღნიშნულ აქტივთან დაკავშირებით მოქმედი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

ყველა სხვა იჯარა წარმოადგენს საოპერაციო იჯარას და იჯარით აღებული აქტივების აღიარება არ მოხდება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(h) ფინანსური ინსტრუმენტები

2018 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა

ჯგუფი იყენებს ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები - ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებების და არაფინანსური ინსტრუმენტების ყიდვის ან გაყიდვის კონტრაქტების აღიარებისა და შეფასებისთვის.

i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარებულია მათი წარმოშობისას.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარებულია როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის საკონტრაქტო დებულებების მხარე. ფინანსური აქტივი (გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ის არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით პლუს, ინსტრუმენტისთვის, რომელიც არ ფასდება FVTPL-ით, გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ დაკავშირებულია მის შემენასთან ან გამოშვებასთან. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ფასით.

ii) ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება როგორც შეფასებული: ამორტიზირებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა შემოსავალში (FVOCI) – სავალო ინვესტიცია; FVOCI – ინვესტიცია კაპიტალში; ან FVTPL-ით.

ფინანსური აქტივები არ კლასიფიცირდება მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ თუ ჯგუფი არ შეცვლის თავის ბიზნეს მოდელს ფინანსური აქტივების მართვისთვის, რომელ შემთხვევაშიც ყველა ხსენებული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირდება პირველი ანგარიშგების პერიოდის პირველ დღეს ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდეგ.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მითითებულ პირობებს და არ განისაზღვრება FVTPL-ით:

- აქტივი ფლობილია ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები წარმოქმნის კონკრეტულ თარიღებში ფულად ნაკადებს, რომლებიც არის მხოლოდ ძირი თანხის და გადაუხდელ ძირ თანხაზე პროცენტის გადახდები.

სავალო ინვესტიცია შეფასებულია FVOCI-ით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მითითებულ პირობებს და არ განისაზღვრება FVTPL-ით:

- ფლობილია ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია როგორც

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება, ასევე ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და

- მისი სახელშეკრულებო პირობები წარმოქმნის კონკრეტულ თარიღებში ფულად ნაკადებს, რომლებიც არის მხოლოდ ძირითადი თანხის და გადაუხდელ ძირითადი თანხაზე პროცენტის გადახდები.

კაპიტალში ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარებისას, რომელიც არ არის ფლობილი სავაჭროდ, ჯგუფს შეუძლია შეიტანოს შემდგომი ცვლილებები ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში სხვა სრულ შემოსავალში (OCI). ამგვარი გადაწყვეტილება მიიღება ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც შეფასებული ამორტიზირებული ღირებულებით ან FVOCI-ით, როგორც აღწერილია ზემოთ, ფასდება FVTPL-ით. თავდაპირველი აღიარებისას, ჯგუფს შეუძლია განსაზღვროს ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს მოთხოვნას შეფასდეს ამორტიზირებული ღირებულებით ან FVOCI-ით, როგორც FVTPL-ით შეფასებული, ასეთ შემთხვევაში გამორიცხავს ან მნიშვნელოვნად შემცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამოებს, რომელიც სხვაგვარად წარმოიქმნებოდა.

ჯგუფის ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, რომელიც წარმოდგენილია შენიშვნაში 10 და ფულს და ფულის ექვივალენტებს, რომლებიც წარმოდგენილია შენიშვნაში 11 და კლასიფიცირებულია ფინანსური აქტივებში ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში. აღნიშნული აქტივები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ამორტიზირებული ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალით. საპროცენტო შემოსავალი, საკურსო სხვაობის მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას, აღიარებულია მოგება-ზარალში.

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ბანკის ნაშთებს სამთვლიანი ან ნაკლები დაფარვის ვადით შეძენის თარიღიდან, რომელიც ექვემდებარება ცვლილების უმნიშვნელო რისკს მათ სამართლიან ღირებულებაში.

iii) ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც შეფასებული: ამორტიზირებული ღირებულებით ან FVTPL-ით. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც FVTPL-ით იმ შემთხვევაში, თუ აკმაყოფილებს სავაჭროდ ფლობილის განსაზღვრებას ან განსაზღვრულია ამგვარად თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსური ვალდებულებები FVTPL-ით ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა მოგება და ზარალი, მათ შორის ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯი, აღიარებულია მოგება-ზარალში (გარდა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ნაწილისა, რომელიც გამოწვეულია ცვლილებებით ჯგუფის საკუთარ საკრედიტო რისკში, რომელიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში).

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც მოიცავს სესხებს დაკავშირებული მხარეებიდან და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც წარმოდგენილია მე-14 და მე-17 შენიშვნებში, შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური

საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით მიღებული მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას, აღიარებულია მოგება-ზარალში.

ჯგუფი აფასება ყველა თავის ფინანსურ ვალდებულებას ამორტიზირებული ღირებულებით.

iv) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიკაცია

ფინანსური აქტივები

იმ შემთხვევაში, თუ შეიცვლება ფინანსური აქტივების პირობები, ჯგუფი აფასებს არსებითად განსხვავდება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივის ფულადი ნაკადები. იმ შემთხვევაში, თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავებულია (მითითებულია, როგორც „არსებითი მოდიფიკაცია“), მაშინ სახელშეკრულებო უფლებები ფულად ნაკადებზე თავდაპირველი ფინანსური აქტივიდან ამოწურულად ჩაითვლება. ასეთ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით..

ჯგუფი ახორციელებს რაოდენობრივ და თვისობრივ შეფასებას იმის დასადგენად არის თუ არა მოდიფიკაცია არსებითი, ე.ი. არის თუ არა თავდაპირველი ფინანსური აქტივის ფულადი ნაკადები და მოდიფიცირებული ან შეცვლილი ფინანსური აქტივის ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავებული. ჯგუფი აფასებს მოდიფიკაციის არსებობას რაოდენობრივი და თვისობრივი ფაქტორების საფუძველზე შემდეგი რიგით: თვისობრივი ფაქტორები, რაოდენობრივი ფაქტორები, რაოდენობრივი და თვისობრივი ფაქტორების კომბინირებული ეფექტი. იმ შემთხვევაში, თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავებულია, მაშინ სახელშეკრულებო უფლებები ფულად ნაკადებზე თავდაპირველი ფინანსური აქტივიდან ამოწურულად ჩაითვლება. შეფასებისას ჯგუფი იყენებს ანალოგიებს ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის სახელმძღვანელოდ.

ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიკაცია არსებითია შემდეგი თვისობრივი ფაქტორების შედეგად:

- ფინანსური აქტივის ვალუტის ცვლილება;
- უზრუნველყოფის ან სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფის ცვლილება;
- ცვლილება ფინანსური აქტივის პირობებში, რაც იწვევს შეუსაბამობას SPPI კრიტერიუმთან (მაგ. კონვერსიის თვისება).

იმ შემთხვევაში, თუ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული მოდიფიცირებული აქტივის ფულადი ნაკადები არ არის არსებითად განსხვავებული, მაშინ მოდიფიკაცია არ გამოიწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას. ასეთ შემთხვევაში, ჯგუფი გადათვლის ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს თანხებს, რომელიც წარმოიშობა მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებიდან, როგორც მოდიფიკაციის მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება გადაანგარიშდება გადასინჯული ან მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების

მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საფასური აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დანარჩენ ვადაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი არ აღიარებს ფინანსურ ვალდებულებას როდესაც მისი პირობები მოდიფიცირებულია და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავებულია. ასეთ შემთხვევაში ახალი ფინანსური ვალდებულება, მოდიფიცირებული პირობების საფუძველზე, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას შორის დაფარულია და ახალი ფინანსური ვალდებულება მოდიფიცირებული პირობების აღიარებულია მოგება-ზარალში.

იმ შემთხვევაში, თუ მოდიფიკაცია (ან გაცვლა) არ გამოიწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი იყენებს სააღრიცხვო პოლიტიკას ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირების მოთხოვნების შესაბამისად, როდესაც მოდიფიკაცია არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, ე.ი. ჯგუფი აღიარებს ნებისმიერ კორექტირებას ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაში, რომელიც წარმოიშობა მოდიფიკაციით (ან გაცვლით) მოგებაში ან ზარალში მოდიფიკაციის დღეს (ან გაცვლის დღეს).

ცვლილებები ფულად ნაკადებში არსებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე არ ითვლება მოდიფიკაციად, თუ ისინი გამომდინარეობს არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, ე.ი. ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში განხორციელებულია ბანკების მიერ საქართველოს ეროვნული ბანკის ძირითადი განაკვეთის ცვლილების შედეგად, თუ სესხის ხელშეკრულება ასეთი ქმედების უფლებას ანიჭებს ბანკებს და ჯგუფს აქვს უფლება მიიღოს გადახედული განაკვეთი ან გამოისყიდოს სესხი ნომინალური ღირებულებით ჯარიმის გარეშე. ჯგუფი განიხილავს საპროცენტო განაკვეთის მოდიფიკაციას მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით, მცურავი განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტის სახელმძღვანელო პრინციპის გამოყენებით. ეს ნიშნავს, რომ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი შესაბამისად კორექტირდება.

ჯგუფი ახორციელებს რაოდენობრივ და თვისობრივ შეფასებას იმის დასადგენად არის თუ არა მოდიფიკაცია არსებითი, თვისობრივი ფაქტორების, რაოდენობრივი ფაქტორების, რაოდენობრივი და თვისობრივი ფაქტორების კომბინირებული ეფექტის გამოყენებით. ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიკაცია არსებითია შემდეგი თვისობრივი ფაქტორების შედეგად:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- უზრუნველყოფის ან სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფის ცვლილება;
- კონვერსიის ოფციონის ჩართვა;
- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციაში.

რაოდენობრივი შეფასებისთვის პირობები არსებითად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, მათ

შორის ნებისმიერი გადახდილი საფასური მიღებული და დისკონტირებული საფასურის გამოკლებით, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, მინიმუმ 10პროცენტით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დანარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. იმ შემთხვევაში, თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიკაცია აღირიცხება დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საფასური აღიარებულია მოგების ან ზარალის ნაწილად დაფარვისას. იმ შემთხვევაში, თუ გაცვლა ან მოდიფიკაცია არ აღირიცხება დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საფასური აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების დანარჩენ ვადაში.

v) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივი

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას მას შემდეგ, რაც ამოიწურება სახელშეკრულებო უფლებები ფულად ნაკადებზე ფინანსური აქტივებიდან, ან იგი გადასცემს ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს იმ გარიგებაში, რომელშიც ადგილი აქვს ფინანსური აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი რისკისა და ანაზღაურების გადაცემას ან რომელშიც ჯგუფი არ გადასცემს და არ იტოვებს საკუთრების არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე.

ჯგუფი აფორმებს გარიგებებს, რომლის საფუძველზე ის გადასცემს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემული აქტივების ყველა ან არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს. ასეთ შემთხვევაში, გადაცემული აქტივების აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას იმ შემთხვევაში, თუ მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები გაუქმდება, დაკარგავს ძალას ან ამოიწურება. ჯგუფი ასევე არ აღიარებს ფინანსურ ვალდებულებას, როდესაც მისი პირობები მოდიფიცირდება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, ასეთ შემთხვევაში ახალი ფინანსური ვალდებულება, მოდიფიცირებული პირობების საფუძველზე, აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, დაფარული სხვაობა საბალანსო ღირებულებას შორის დაგადახდილი ანაზღაურება (მათ შორის ნებისმიერი გადაცემული არაფულადი აქტივები ან აღებული ვალდებულებები) აღიარებულია მოგება-ზარალში.

vi) ურთიერთჩათვლა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს ურთიერთჩათვლის იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს

ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ჯგუფს აქვს ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება იმ შემთხვევაში, თუ ეს უფლება არ არის დამოკიდებული რაიმე მომავალ მოვლენაზე და იურიდიულად აღსრულებადია საქმიანობის ჩვეულებრივ რეჟიმში და ჯგუფის და ყველა კონტრაგენტის დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი პოლიტიკა

ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი ახდენს არაწარმოებული ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში.

ჯგუფი ახდენს არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში. .

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები - აღიარება და აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი პირველად აღიარებს სესხებსა და მოთხოვნებს და სავალო ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც გამოშვებულია მათი წარმოშობის დღეს. ყოველი სხვა ფინანსური აქტივის და ვალდებულების აღიარება ხდება პირველად მათი ვაჭრობის დღისთვის, როდესაც ჯგუფი გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე.

ჯგუფი არ აღიარებს ფინანსურ აქტივებს მას შემდეგ, რაც ამოიწურება სახელშეკრულებო უფლებები ფულად ნაკადებზე აქტივებიდან, ან იგი გადასცემს ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით იმ გარიგებაში, რომელშიც ადგილი აქვს ფინანსური აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი რისკისა და ანაზღაურების გადაცემას. ყოველგვარი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივებში, რომელიც იქმნება ან იწარმოება ჯგუფის მიერ, აღიარებულია ცალკე აქტივად ან ვალდებულებად.

ჯგუფი არ აღიარებს ფინანსურ ვალდებულებას იმ შემთხვევაში, თუ მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები გაუქმდება, დაკარგავს ძალას ან ამოიწურება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს ურთიერთთანხმობის იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ჯგუფს აქვს ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება იმ შემთხვევაში, თუ ეს უფლება არ არის დამოკიდებული რაიმე მომავალ მოვლენაზე და იურიდიულად აღსრულებადია საქმიანობის ჩვეულებრივ რეჟიმში და ჯგუფის და ყველა კონტრაგენტის დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები წარმოადგენს ფიქსირებული ან განსაზღვრული

ანგარიშსწორების მეორე ფინანსური აქტივების კატეგორიას, რომლებიც არ არის წარმოდგენილი აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული აქტივების პირველადი აღიარება ხდება მისი რეალური ღირებულებით პლუს ნებისმიერი უშუალოდ მიწერილი ტრანზაქციის ღირებულებით. შემდგომში პირველადად აღიარებული სესხები და მოთხოვნები განისაზღვრება ამორტიზირებული ღირებულების მიხედვით მოქმედი საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით, აღნიშნულს გამოკლებული გაუფასურების ზარალი.

სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების შემდეგი კლასები: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები წარმოდგენილია მე-10 შენიშვნაში, ხოლო ფული და ფულის ექვივალენტები მე-11 შენიშვნაში.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს სალაროს და საბანკო ნაშთებს, რომელთა თავდაპირველი ვადა შეადგენს სამ თვეს ან ნაკლებს.

არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

ჯგუფი ახდენს არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში. ასეთი ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, გამოკლებული ნებისმიერი უშუალოდ მიწერილი ტრანზაქციის ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ აღნიშნული ფინანსური ვალდებულებები განისაზღვრება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებსა და კრედიტებს, საბანკო ოვერდრაფტებს და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს.

(f) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციების კლასიფიკაცია ხდება კაპიტალის სახით. ჩვეულებრივი აქციებისა და სააქციო ოფციონის გამოშვების შედეგად უშუალოდ წარმოშობილი დამატებითი ხარჯების აღიარება ხდება კაპიტალიდან ნებისმიერი საგადასახადო ეფექტის წმინდა ღირებულებიდან დაქვითვის სახით.

(j) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

2018 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა

ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვებს ECL-თვის (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე.

ჯგუფი აფასებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადის ტოლი მოცულობით, ქვემოთ მოცემულის გარდა, რომლებიც ფასდება 12 თვიანი

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით:

- სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც არ აქვთ საკრედიტო რისკი ანგარიშგების თარიღისთვის; და
- სხვა სავალო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომლებზეც საკრედიტო რისკი (ე.ი. დეფოლტის რისკი ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ვადაში) მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

სავაჭრო მოთხოვნებთან და საკონტრაქტო აქტივებისთვის დაკავშირებით ზარალის რეზერვი ყოველთვის ფასდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის არსებობის ვადის ტოლი მოცულობით.

იმის განსაზღვრისას მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას, ჯგუფი განიხილავს სათანადო და დამაკმაყოფილებელ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია შეუსაბამო ხარჯების ან ძალისხმევების გარეშე. ეს მოიცავს როგორც რაოდენობრივ, ასევე თვისობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის გამოცდილების და საკრედიტო შეფასების საფუძველზე და მოიცავს მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას.

ჯგუფი თვლის, რომ საკრედიტო რისკი ფინანსურ აქტივზე მნიშვნელოვნად გაიზარდა, თუ 30 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტად, როდესაც:

- მსესხებელს არ შეუძლია გადაუხადოს თავისი საკრედიტო ვალდებულებები ჯგუფს სრულად, ჯგუფის მიერ ისეთი ზომების მიღების გარეშე, როგორიცაა უზრუნველყოფის რეალიზაცია (ასეთი ფლობის შემთხვევაში);
- ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულია 90 დღეზე მეტია;

ჯგუფი თვლის, რომ სავალო უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი, როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი გლობალურად გასაგები დეფინაციის - „საინვესტიციო კატეგორია“ - ექვივალენტურია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოქმედების/არსებობის ვადა არის ECLs რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის ყველა შესაძლო შემთხვევიდან ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების ვადაში.

12-თვიანი ECLs წარმოადგენს ECL-ს ნაწილს, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევებიდან ანგარიშგების თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (ან უფრო მოკლე ვადაში, თუ ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოქმედების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას მაქსიმალური პერიოდი არის მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდი, რომლის განმავლობაში ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საკრედიტო ზარალების ალბათობებით შეწონილი შეფასება. საკრედიტო ზარალი ფასდება როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულება (ე.ი. სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებას ელოდება ჯგუფი).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

თითოეულ ანგარიშგების დღეს ჯგუფი აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და FVOCI-ით აღრიცხული სავალ ფასიანი ქაღალდები კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურებული. ფინანსური აქტივი „კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურებული“ როდესაც ადგილი ექნება ერთ ან მეტ მოვლენას, რომელიც უარყოფით გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის მომავალ ფულად ნაკადებზე.

ფინანსური აქტივის კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურების დამადასტურებელი ფაქტორები მოიცავს შემდეგ მონაცემებს:

- მსესხებლის ან ემიტენტის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა დეფოლტის ან 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილების სახით;
- სესხის რესტრუქტურისა ან ავანსი ჯგუფის მიერ იმ პირობებში, რომელსაც ჯგუფი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- არსებობს მსესხებლის გაკოტრების ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაციის ალბათობა; ან
- ფასიანი ქაღალდის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო. .

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარმოდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების ზარალის რეზერვი იქვითება აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც ჯგუფს არ აქვს ფინანსური აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ აღდგენის გონივრული მოლოდინები. ჯგუფი ინდივიდუალურად ახორციელებს შეფასებას ჩამოწერის ვადებთან და ოდნობასთან დაკავშირებით იმის საფუძველზე არსებობს თუ არა აღდგენის გონივრული მოლოდინები. ჯგუფი არ ელოდება ჩამოწერილი თანხიდან მნიშვნელოვან ამოღებას. თუმცა ფინანსური აქტივი, რომელიც ჩამოწერილია, შესაძლოა კვლავ დაექვემდებაროს აღსრულების მოქმედებებს გადასახდელი თანხების ამოღების პროცედურების შესრულების მიზნით.

2018 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი პოლიტიკა

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი, რომელიც არ აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგების ან ზარალის საშუალებით (FVTPL), შეფასებულია ყოველ ანგარიშგების დღეს იმ მიზნით, რომ განისაზღვროს არსებობს თუ არა მისი გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება..

ფინანსური აქტივების გაუფასურების დამადასტურებელი ობიექტური მტკიცებულებები შესაძლებელია ითვალისწინებს შემდეგს:

- დებიტორის გაკოტრება ან გადაუხდელობა;
- ჯგუფის მიმართ გადასახდელი თანხის რესტრუქტურიზება იმ პირობებით, რომელსაც სხვაგვარად ჯგუფი არ განიხილავდა;
- მინიშნება, რომ დებიტორი ან ემიტენტი გამოცხადდება გაკოტრებულად;
- მსესხებლის ან ემიტენტების გადახდის სტატუსის უარყოფითი ცვლილებები;
- ფასიანი ქაღალდის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო; ან
- დაკვირვებადი მონაცემები მიუთითებს, რომ ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში ადგილი ჰქონდა შემცირებას.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები

ჯგუფი განიხილავს მტკიცებულებას როგორც კონკრეტული აქტივის, ასევე აქტივების ერთობლიობის დონეზე. ყოველი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი აქტივი შეფასდება გაუფასურებასთან დაკავშირებით. ისინი, რომლებიც არ ჩაითვლება გაუფასურებულად, შეფასდება ერთობლივად ნებისმიერი სახის გაუფასურებასთან დაკავშირებით, რომელიც დადგა, მაგრამ არ არის ჯერ არ არის იდენტიფიცირებული. აქტივები, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი, შეფასდება ერთობლივად გაუფასურებასთან დაკავშირებით მსგავსი რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებთან დაჯგუფების გზით.

გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი წარმოადგენს აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის სხვაობას. ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში და აისახება რეზერვის ანგარიშში. თუ ჯგუფი მიიჩნევს, რომ არ არსებობს აქტივის ამოღების რეალური პერსპექტივა, შესაბამისი თანხები ჩამოიწერება. გაუფასურებულ აქტივზე დარიცხული პროცენტი კვლავ იქნება აღიარებული დისკონტის ამორტიზაციით. როდესაც შემდგომი შემთხვევა გამოიწვევს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის თანხის შემცირებას, და ასეთი შემცირება შესაძლოა ობიექტურად დაკავშირებული იყოს მოვლენასთან, რომელიც დადგა გაუფასურების აღიარების შემდეგ, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შემცირება შებრუნდება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ჯგუფის არაფინანსური აქტივების, გარდა მარაგებისა, საბალანსო ღირებულებები გადაიხედება თითოეულ საანგარიშო დღეს გაუფასურების ნებისმიერი ნიშნის არსებობის დადგენის მიზნით. ასეთი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ხორციელდება აქტივის ჩანაცვლების ღირებულების შეფასება.

გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, აქტივები, რომელთა შემოწმება ინდივიდუალურად შეუძლებელია, დაჯგუფდება იმ აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რომელიც წარმოქმნის ფულად შემოსულობებს უწყვეტი გამოყენებისგან, რაც მნიშვნელოვნად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ფულად შემოდინებებისგან ან CGU-გან.

ჯგუფის კორპორატიული აქტივები არ წარმოქმნის ცალკე ფულად შემოდინებებს და გამოიყენება ერთზე მეტი CGU-ს მიერ. კორპორატიული აქტივები ნაწილდება CGU-ზე სათანადო საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე CGU-ს შემოწმების ფარგლებში, რომელზეც განაწილდა კორპორატიული აქტივი.

აქტივების ან ფულადი სახსრების მაგენერირებელი ერთეულის (CGU) ანაზღაურებადი ღირებულება წარმოადგენს უდიდეს სამომხმარებლო ღირებულებას და მის სამართლიან ღირებულებას შორის, გამოკლებული რეალიზაციის ხარჯები. სამომხმარებლო ღირებულების შეფასებისას მომავალი ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგვრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს მოცემული აქტივისათვის ან ფულადი სახსრების მაგენერირებელი ერთეულისთვის (CGU) დამახასიათებელი ფულის დროებითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებსა და რისკებს .

გაუფასურების ზარალი აღიარებულია თუ აქტივის ან დაკავშირებული ფულადი სახსრების მაგენერირებელ ერთეულის (CGU) საბალანსო ღირებულება აღემატება შეფასებულ ანაზღაურებად თანხას.

გაუფასურებით მიყენებული ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების მაგენერირებელ ერთეულებთან დაკავშირებით აღიარებული გაუფასურების შედეგად მიყენებული ზარალი ნაწილდება თავდაპირველად ფულადი სახსრების მაგენერირებელ ერთეულში განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად (CGU-ის ჯგუფი) და შემდეგ სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებების შესამცირებლად CGU -ში (CGU-ის ჯგუფი) პროპორციულ საფუძველზე.

წინა პერიოდში აღიარებული გაუფასურების შედეგად მიყენებული ზარალის შეფასება ხორციელდება თითოეული საანგარიშო თარიღისათვის, რაიმე ნიშნის არსებობის გამოვლენის მიზნით, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების შედეგად მიყენებული ზარალის რევერსირება ხდება იმ შეფასებებში ცვლილებების განხორციელების შემთხვევაში, რომლებიც გამოიყენება ჩანაცვლების ღირებულების დასადგენად. გაუფასურების შედეგად მიყენებული ზარალის რევერსირება ხორციელდება იმ მოცულობით, რომლითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც დადგენილი იქნებოდა ცვთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით იმ პირობით, რომ გაუფასურების შედეგად მიყენებული ზარალი ადრე არ იყო აღიარებული.

25. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის მიღებული

არსებობს ახალი სტანდარტები, შესწორებები სტანდარტებში და ინტერპრეტაციები, ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელთა ათვლა იწყება 2019 წლის 1 იანვრიდან და დაშვებულია მათი ნაადრევად გამოყენება. თუმცა, ჯგუფმა ნაადრევად არ მიიღო ისინი წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

ფასს 16 ცვლის არსებული იჯარების დირექტივას, მათ შორის ბასს 17-ს - იჯარები, ფასს 4-ს, როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას, იმკ (SIC) 15-ს - საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება და იმკ (SIC) 27-ს - გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას..

ეს სტანდარტი ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლის ათვლა იწყება 2019 წლის 1 იანვარს. მისი ვადაზე ადრე მიღება დასაშვებია. ფასს 16 მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე თავდაპირველი გამოყენების პერიოდში.

მმართველობითი ანგარიში 2018

სს “საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“

საქართველო, თბილისი 0105

ბარათაშვილის ქ. №2

2018 წელი

შინაარსი

1.	ტერმინთა განმარტება	3
2.	საქმიანობის მიმოხილვა	4
3.	სსე-ს მმართველთა საბჭო	7
4.	ფინანსური მაჩვენებლები	10
5.	რისკები	13
6.	2018 წლის ფაქტები და მაჩვენებლები	17
7.	სსე გადაცემა	19
8.	სტრატეგიული დაგეგმვა 2019-2029	22
9.	ადამიანური რესურსები	25
10.	გარემოს დაცვა და სოციალური პასუხისმგებლობა	27
11.	2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	29

1. ტერმინთა განმარტება

სსე - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა

სემეკი - საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია

WB - მსოფლიო ბანკი

KfW - გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკი

EBRD - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი

კვტ სთ - კილოვატ საათი

მვტ - მეგავატი

ეგხ- ელექტროგადამცემი ხაზი

ქ/ს - ქვესადგური

ასა -ავარიასაწინააღმდეგო ავტომატიკის სისტემა

2. საქმიანობის მიმოხილვა

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ (სსე) უზრუნველყოფს ელექტროენერგიის გადაცემას ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე და წარმოადგენს დისპეტჩერიზაციის ერთადერთ ლიცენზიანტს. სსე გადაცემა-დისპეტჩერიზაციის მომსახურებას უწევს კვალიფიციურ საწარმოებს. მისი აქციების 100%-ის მფლობელია სახელმწიფოს საკუთრებაში მყოფი სააქციო საზოგადოება „საპარტნიორო ფონდი“. სსე 2002 წელს შეიქმნა სს „ელექტროგადაცემისა“ და შპს „ელექტროდისპეტჩერიზაციის“ შერწყმის შედეგად. „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის“ (სემეკ) მიერ გაცემული ლიცენზიებისა და გადაცემა-დისპეტჩერიზაციისათვის დადგენილი ტარიფების საფუძველზე, სსე ახორციელებს სისტემის ტექნიკურ მართვას ელექტროენერგიის მიწოდება-მოხმარების სტაბილური რეჟიმის უზრუნველსაყოფად, და საქართველოში წარმოებულ ან იმპორტირებულ ელექტროენერგიას გადასცემს სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიებს, პირდაპირ მომხმარებლებს ან მეზობელი ქვეყნების ენერგოსისტემებს. სსე საქმიანობას ახორციელებს სემეკ-ის მიერ 2002 წლის 20 დეკემბრის გადაწყვეტილებით დამტკიცებული ელექტროენერგიის გადაცემისა და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიების საფუძველზე.

2014 წლის დეკემბრიდან, სსე, „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილი ცვლილების მიხედვით, მოქმედებს „გადამცემი სისტემის ოპერატორი“-ს სტატუსით, რომლის თანახმად იგი უფლებამოსილია, გადაცემის სხვა ლიცენზიანტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე უზრუნველყოს მათი კუთვნილი გადამცემი ქსელის ოპერირება და განვითარების დაგეგმვა.

დისპეტჩერიზაცია

„საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ეროვნული სადისპეტჩერო ცენტრი განლაგებულია თბილისის ცენტრში, სათაო ოფისში. ეროვნული სადისპეტჩერო:

- ახორციელებს საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის ოპერატიულ მართვას;
- პასუხისმგებელია 500/400/330/220/110/35კვ ელექტროგადამცემი ქსელის და დანადგარების უსაფრთხო, საიმედო, ეკონომიურ მუშაობასა და ელექტროენერგეტიკული სისტემის მდგრადობაზე;
- უზრუნველყოფს ელექტროენერგეტიკული სისტემის როგორც ერთიანი ობიექტის, მუშაობას ნორმალურ და ავარიულ რეჟიმებში;
- აღჭურვილია უახლესი ინფორმაციული და საოპერაციო ტექნოლოგიებით, რითაც შესაძლებელია სისტემის შესახებ ინფორმაციის „ონ-ლაინ“ რეჟიმში მიღება, სისტემის დისტანციური მართვა და ავარიული სიტუაციების ეფექტური მართვა;
- ქვესადგურებიდან და სადგურებიდან იღებს სრულ ინფორმაციას მუდმივად განახლებადი მონაცემთა ბაზის საფუძველზე, რისი მეშვეობითაც პერსონალი ოპერატიულად რეაგირებს ავარიულ სიტუაციებში.

გადაცემა

სსე-სა და მისი შვილობილი კომპანიის - „ენერგოტრანსის“ ბალანსზე ირიცხება 500/400/220/110/35კვ გადამცემი ხაზები საერთო სიგრძით - 3 422 კმ, და 92 ქვესადგური საერთო დადგმული სიმძლავრით - 12083 მვა, მათ შორის ექვსი (6) სტრატეგიული მნიშვნელობის 500 კვ ქვესადგური და ჩვიდმეტი (17) 220კვ ქვესადგური.

ამასთან, სსე სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციის (WB, KfW, EBRD) ფინანსური მხარდაჭერით ახორციელებს მაღალი ძაბვის ქვესადგურებისა და ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობას/რეაბილიტაციას. უახლესი 5-6 წლის განმავლობაში დამატებით დაგეგმილია 710 კმ ელექტროგადამცემი ხაზის და 11 ერთეული ქვესადგურის მშენებლობა.

შვილობილი კომპანიები

- შპს „ენერგოტრანსი“ - 100% წილის მფლობელია სსე. კომპანია წარმოადგენს ელ.ენერგიის გადამცემის ლიცენზიატს. ასევე მისი საქმიანობა მოიცავს თურქეთთან დამაკავშირებელი 500კვ და 400კვ სისტემათაშორის ხაზების ექსპლუატაციას.
- სს „კარჩალი“ - სსე-ს საკუთრებაშია აქციათა 99%. კომპანიის ძირითადი ფუნქციაა საქართველოსა და თურქეთს შორის ელექტროენერგიის ტრანსსასაზღვრო გადადინებისა და თურქეთის ენერგობაზარზე ელექტროენერგიით ვაჭრობის პროცესში მონაწილეობის უზრუნველყოფა

მისია

სსე-ს მისიაა უსაფრთხო, სტაბილური და ეკონომიკურად გამართლებული ელექტროენერგიის გადამცემის სისტემის შექმნა, სრულყოფა და ოპერირება კომპანიის მომხმარებელთა მოთხოვნების შესაბამისად.

ხედვა

რეგიონის ენერგეტიკულ სექტორში სსე-ს ლიდერად ჩამოყალიბება, ქვეყნის სატრანზიტო როლის განვითარება, ადგილობრივი და საერთაშორისო მომხმარებლებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების გაწევა და გარემოსდავითი და სოციალური საკითხების მაღალი სტანდარტის უზრუნველყოფა. დასახულ კორპორატიული მიზნების მიღწევა შესაძლებელია ბაზარზე და მომხმარებელთა ინტერესებზე ორიენტირებული მდგრადი სისტემის და შესაბამისი ორგანიზაციული კულტურის ჩამოყალიბებით. ხედვაში დაფიქსირებული მდგომარეობის მიღწევა დაგეგმილია:

- საქართველოსა თუ მის ფარგლებს გარეთ ელექტროენერგიის გადამცემის პროცესის ოპტიმიზაციით;
- მართვისა და დაგეგმვის პროცესების კოორდინაციით, რაც ხელს შეუწყობს ინვესტიციებს გადამცემის სისტემის სანდოობის ამაღლებას, ასევე, ეკონომიკურ ეფექტიანობასა და საჯარო პოლიტიკის მიზნების შესრულებას;
- მაღალტექნოლოგიური ქსელის განვითარებით, რაც უზრუნველყოფს სისტემის დაბალანსებასა და დაუბრკოლებელ მუშაობას საიმედო მონაცემების, სათანადო საკომუნიკაციო და ავტომატიზირებული სისტემების გამოყენებით
- კომპანიაში „გარემოსდაცვითი და უსაფრთხოების მართვის სისტემის“ ჩამოყალიბებით.

კომპანიის სტრატეგიული ამოცანები

1. ქსელის ტექნიკური სანდოობისა და მდგრადობის შენარჩუნება
2. ელექტროენერგიის საერთაშორისო ვაჭრობის ხელშესაწყობად მზაობის უზრუნველყოფა
3. ფინანსური თავსებადობისა და დაგეგმვის უზრუნველყოფა
4. ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინტეგრირებული სისტემის დანერგვა
5. ორგანიზაციის საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლება
6. კომპანიის კომერციულად ორიენტირება და ორგანიზაციული კულტურის შესაბამისად გარდაქმნა

საიმედოობა

სს-ს ბიზნეს მოდელი საკმაოდ მარტივია. როგორც საქართველოს გადამცემი სისტემის ერთადერთი ოპერატორი, სსე და მისი შვილობილი კომპანიები მიმართული არიან ელექტროგადამცემი ქსელის საიმედოობის ამაღლებისკენ. ეს ის სამირკველი და მუდმივი მამოძრავებელია, რომელსაც აღნიშნული კომპანიები ეფუძნება. გაძლიერებულმა ძალისხმევამ, სსე-ს მომსახურების მთელ არეალში ახლით შეცვლილიყო მოძველებული გადამცემი ობიექტები და მოწყობილობები, შედეგად გამოიღო გაზრდილი საიმედოობა და ეფექტურობა, ამასთან, შესაძლებელი გახდა გენერაციის ახალი წყაროების ინტეგრაცია, განახლებადი რესურსების ჩათვლით. სიმძლავრის ზრდის მეშვეობით, სსე-ს კაპიტალური პროექტები ხელს უწყობს და აუმჯობესებს სისტემების მოქნილობასა და ხელმისაწვდომობას. გეგმიური ტექნიკური მომსახურებისადმი სსე-ს ყურადღება კიდევ უფრო ზრდის სისტემის საიმედოობას, დაუგეგმავი გამორთვების შემცირების გზით. ეს საიმედოობა თვალსაჩინოა ენერგოსისტემის მდგრადად მუშაობისას სტრესულ პირობებში ზაფხულისა და ზამთრის თვეებში, განსაკუთრებული სიციხისა და სიცივის დროს, როცა ელექტროენერგიაზე მოთხოვნა უმაღლეს დონეს აღწევს.

ენერგოეფექტურობა

როცა ელექტროენერგია გრძელ მანძილზე გადაიცემა დაბალი სიმძლავრის ხაზებით, ენერგოეფექტურობა შესაძლოა, შემცირდეს. ენერგოეფექტურობას ასევე მნიშვნელოვნად ამცირებს გადატვირთული ხაზები. ამიტომ სსე, გადამცემ ქსელში ჩადებული ინვესტიციების მეშვეობით, ამცირებს ელექტროენერგიის კარგვებს და ამასთან, ზრდის ენერგოეფექტურობას. მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზები, როგორც, მაგალითად, სსე-ს პროექტების ფარგლებში შენდება, მეტად ეფექტური და არსებითად უფრო საიმედოა. მოწინავე ტექნოლოგიების დახმარებით, შესაძლებელია მრავალ რეგიონში

განფენილი გადამცემი სისტემის ეფექტური მართვა. თანამედროვე ეროვნული სადისპეტჩერო ცენტრი იძლევა სისტემის პირდაპირი მონიტორინგის საშუალებას 24 საათის განმავლობაში, კვირაში შვიდი დღე. სისტემის ოპერატორები იყენებენ სიტუაციური ინფორმირების უზრუნველყოფ სხვადასხვა საშუალებას, ქსელში წარმოშობილი საოპერაციო სახის პრობლემების აღმოჩენისა და გადაწყვეტისთვის.

პროფესიონალური საქმიანობის მაღალი სტანდარტები

საკუთარ გადამცემ სისტემაზე სსე-ს განსაკუთრებულ ზრუნვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ელექტროენერგიის საიმედოობისა და ეროვნული უსაფრთხოების შენარჩუნების საქმეში. გეოგრაფიულად გაფანტული აქტივების დაცვა ურბანულ და რურალურ არეალებში ზედმიწევნით დაგეგმვასა და დიდ ძალისხმევას საჭიროებს. სსე-მ ეროვნული აღიარება მოიპოვა თავისი საქმიანობითა და მაღალი ძაბვის ელექტროსისტემების წარმატებით დაცვის გზით.

უსაფრთხოება

სსე-ს თანამშრომლებისა და კონტრაქტორების უსაფრთხოება კომპანიის კულტურისა და ყოველდღიური საქმიანობის განუყოფელ ნაწილს შეადგენს. უსაფრთხოების მოწინავე სტანდარტები ინერგება კორპორაციულ კულტურაში, რაც აისახება კიდევ სსე-ს საქმიანობაზე. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში გადაცემაში შენარჩუნებულია უსაფრთხოების უმაღლეს მაჩვენებელი, დაკარგული სამუშაო დღეებისა და აღრიცხული ტრავმების ნულოვანი ნიშნულებით.

3. სსე-ს მმართველთა საბჭო

უჩა უჩანეიშვილი - მმართველთა საბჭოს თავმჯდომარე

უჩა უჩანეიშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ რეაბილიტაციის მმართველად / მმართველთა საბჭოს თავმჯდომარედ დაინიშნა 2019 წლის მაისში. უჩას აქვს ენერგეტიკის სფეროში, მათ შორის, მმართველობით თანამდებობებზე მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. ის 1994 წლებში მუშაობდა „საქენერგოში“, ხოლო შემდგომ „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემაში“, დისპეტჩერის, მთავარი დისპეტჩერის და დისპეტჩერიზაციის აღმასრულებელი მენეჯერის თანამდებობებზე. 2008 წლიდან ხელმძღვანელობდა სსე-ის დისპეტჩერიზაციის მიმართულებას, ხოლო 2018 წლიდან - სსე-ის გადაცემის მიმართულებას. უჩას დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი და მინიჭებული აქვს ინჟინერ-ელექტრიკოსის კვალიფიკაცია.

ზაქარია ავალიანი - მმართველთა საბჭოს წევრი

ზაქარია ავალიანი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს წევრად დაინიშნა 2018 წელს. ის ხელმძღვანელობს კაპიტალური პროექტების განხორციელებაზე

პასუხისმგებელ სტრატეგიულ ერთეულს. ზაქარიას აქვს ენერგეტიკის სექტორში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2011 წლიდან მუშაობდა საქართველოს ერთ-ერთ უმსხვილეს ენერგეტიკულ კომპანიაში - სს „საქართველოს გაზისა და ნავთობის კორპორაციის“ ტექნიკური დირექტორის თანამდებობაზე. 2007 წლიდან მუშაობდა ამავე ორგანიზაციის საერთაშორისო პროექტების მენეჯერად. 2014-დან 2018 წლამდე, იყო გარდაბნის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. კარიერის დასაწყისში, საქმიანობდა სხვადასხვა ორგანიზაციაში შრომის უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის მიმართულებით. ზაქარიას დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, საერთაშორისო სამეურნეო სამართლის განხრით.

გიორგი ამუზაშვილი -მმართველთა საბჭოს წევრი

გიორგი ამუზაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს წევრად და დისპეტჩერიზაციის მიმართულების ხელმძღვანელად დაინიშნა 2017 წელს. გიორგი კომპანიას შემოუერთდა 2009 წელს და მუშაობდა დისპეტჩერის, უფროსი დისპეტჩერის, ტექნიკური ინსპექციის უფროსი ინჟინრის, მთავარი დისპეტჩერის მოადგილის, ქსელის ქვესადგურების განვითარების პროექტების მენეჯერის და WAM- ის პროექტის მენეჯერის თანამდებობებზე. 2016-2017 წლებში მუშაობდა კომპანიაში შპს „ბიპი საქართველო“, 2006-2009 წლებში - სს „ენერჯი ინვესტი“, ხოლო 2003-2005 წლებში -შპს „ადმოსავლეთის ენერგოკორპორაციაში“. გიორგის დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი და მინიჭებული აქვს ინჟინერ-ელექტრიკოსის კვალიფიკაცია. მას ასევე მიღებული აქვს მაგისტრის ხარისხი ელექტროენერგეტიკაში - საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში.

ზურაბ ეზუგბაია - მმართველთა საბჭოს წევრი

ზურაბ ეზუგბაია სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს წევრად დაინიშნა 2008 წელს. ის ხელმძღვანელობს კომპანიის კომერციულ და იურიდიულ მიმართულებებს. ზურაბი „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“ შემოუერთდა 2004 წელს და მუშაობდა იურიდიული მენეჯერის და იურიდიული აღმასრულებელი მენეჯერის თანამდებობებზე. 2000-2001 წლებში საქმიანობდა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროში, მოქალაქეობის, იმიგრაციის, სამოქალაქო მდგომარეობის რეგისტრაციის და ნოტარიატის დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობაზე. 2001 წელს მუშაობდა საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიაში, იურიდიული სამსახურის უფროსის მოადგილედ. 2001-2003 წლებში იყო საქართველოს იუსტიციის მინისტრის მოადგილე და სამინისტროს საპარლამენტო მდივანი. ზურაბს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი სამართალმცოდნეობის სპეციალობით და მინიჭებული აქვს იურისტის კვალიფიკაცია.

დავით ვარდიაშვილი - მმართველთა საბჭოს წევრი

დავით ვარდიაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს წევრად დაინიშნა 2018 წელს. ის შესყიდვებისა და ლოგისტიკის მიმართულებებს ხელმძღვანელობს. დავითი 2018 წელს, ასევე, 2014-2016 წლებში მუშაობდა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ ფინანსური დირექტორის თანამდებობაზე. მას აქვს სახელმწიფო სამსახურში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2017-2018 წლებში საქმიანობდა საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის უფროსის მოადგილის თანამდებობაზე. 2016-2017 წლებში იყო საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე, 2013-2014 წლებში - ქვემო ქართლის სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის პირველი მოადგილე. დავით ვარდიაშვილს ენერგეტიკის სექტორში მუშაობის სოლიდური გამოცდილება გააჩნია. 2009-2010 წლებში იყო შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის სერვისული კომპანიის“ გენერალური დირექტორი, ხოლო 2007-2008 წლებში - სახელმწიფო ნავთობის კომპანიის სს „თელეთის ნავთობის კომპანიის“ (ყოფილი სს „საქნავთობი“) გენერალური დირექტორი, შპს „იორის ველი ნავთობი და გაზის“ გენერალური დირექტორი, შპს „ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ გენერალური დირექტორის მრჩეველი. სხვადასხვა პერიოდში, მუშაობდა ქალაქ თბილისის მერიაში, საქართველოს პარლამენტის აპარატში, ტრანსპორტის სამინისტროში. დავითს ასევე აქვს მმართველ თანამდებობებზე მუშაობის 13-წლიანი სტაჟი შემოსავლების სამსახურში. დავითს დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამშენებლო ფაკულტეტი და ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. მინიჭებული აქვს ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორის აკადემიური ხარისხი. არის საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი, საქართველოს საინჟინრო აკადემიის ნამდვილი წევრი - აკადემიკოსი, არაერთი სამეცნიერო ნაშრომისა და ერთი მონოგრაფიის ავტორი.

მამუკა სხილაძე - მმართველთა საბჭოს წევრი

მამუკა სხილაძე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს წევრად დაინიშნა 2011 წელს. 2010-2011 წლებში საქმიანობდა „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ შვილობილ კომპანია „ენერგოტრანსში“, ფინანსურ საკითხებში დირექტორის მოადგილის თანამდებობაზე. 2006-2007 წლებში მუშაობდა „თეგეტა მოტორსში“, ფინანსურ დირექტორად, 2007-2008 წლებში - „საქართველოს ბანკში“, ბიუჯეტისა და კონტროლის განყოფილების უფროსად, 2006 წელს - აუდიტორულ კომპანია „PricewaterhouseCoopers“-ში, უფროს აუდიტორად, 2005 წელს - აუდიტორულ კომპანია „Deloitte“-ში, აუდიტორ-სუპერვაიზორად. მამუკას მიღებული აქვს ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი „ბიზნესის სკოლა - ESM თბილისში“.

ვახტანგ ბეგიაშვილი - მმართველთა საბჭოს წევრი

ვახტანგ ბეგიაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს წევრად დაინიშნა 2019 წლის იანვარში. მას აქვს ენერგეტიკის სექტორში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. ვახტანგი 2012 წლიდან ხელმძღვანელობდა შპს „საქართველოს ბიზნეს ჯგუფს“. 2008-2011 წლებში იყო ჰოლდინგური კომპანია „მაცროენერჯის“ გენერალური დირექტორი; 2004-

2008 წლებში - შპს „გლობალ კონტაქტ კონსალტინგის“ („გლობალ ტვ“) პარტნიორი და გენერალური დირექტორი; 2002-2004 წლებში - შპს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ აღმასრულებელი დირექტორი; 2002 წელს - სს „საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის“ აღმასრულებელი დირექტორი; 2001-2002 წლებში - „საქართველოს ელექტროენერგიის საბითუმო ბაზრის“ დირექტორის მოადგილე; 2001-2001 წლებში - სახელმწიფო კომპანია „საქნავთობპროდუქტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. 90-იან წლებში საქმიანობდა სხვადასხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობებზე, მათ შორის, 1993-1995 წლებში იყო საქართველოს პარლამენტის მაჟორიტარი დეპუტატი.

ვახტანგს დამთავრებული აქვს თბილისის ი.ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ვაჭრობის ეკონომიკის მიმართულებით და ირბახის სახელობის საერთაშორისო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. არის 4 წიგნის, 9 ნაშრომისა და 3 საერთაშორისო პატენტის ავტორი. დაჯილდოებულია ვახტანგ გორგასლის მე-3 ხარისხის ორდენით.

4. ფინანსური მაჩვენებლები

2018 წელი გამოირჩეოდა შემოსავლების მატებით. სსე-ს და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდეგში „ჯგუფი“) შემოსავლები 70%-ით გაიზარდა, 133.4 (2017 წ.) მილიონი ლარიდან 227.05 მილიონ ლარამდე, რაც ძირითადად გამოწვეულია გადაცემის მომსახურების მოცულობის ზრდით და კომპანიის რეგულირებადი ტარიფების მეთოდოლოგიის ცვლილების გამო მომსახურების ტარიფების მატებით. კომპანიამ შეასრულა რეაბილიტაციის გეგმით ნაკისრი ვალდებულებები, საფინანსო წლის განმავლობაში გადაიხადა უზრუნველყოფილი კრედიტორის წინაშე გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულება დადგენილ ვადაში (15 მლნ ლარი).

წლის ბოლოსთვის, კომპანიის ანგარიშზე არსებული ნაღდი ფულის ოდენობა 71 მლნ ლარს შეადგენდა. ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის წყალობით გაზრდილი მოკლევადიანი ლიკვიდურობა და საბრუნავი კაპიტალი საშუალებას გვაძლევს მივიღოთ დაგეგმილი შემოსავლები და შევინარჩუნოთ გათვლილი ხარჯების დონე.

2018 წელს გადაცემა-დისპეტჩერიზაციის სისტემის განახლება/რეაბილიტაციისთვის გადახდილმა თანხამ შეადგინა 88.5 მილიონი ლარი, საიდანაც 53.3 მილიონი ლარი დაიხარჯა ჯგუფის საკუთარი სახსრებიდან.

დამოუკიდებელმა აუდიტორულმა კომპანიამ KPMG Georgia Ltd. ჩაატარა სსე-ს და მისი შვილობილი კომპანიების 2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი. აუდიტორები ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებას შემდეგნაირად აფასებენ: „...კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს, ყოველგვარ მატერიალურ ასპექტში, ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური შედეგებისა და ფულადი ნაკადების ჩათვლით, ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.“

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობა ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ ფინანსური მდგომარეობის

კონსოლიდირებულ ანგარიშში, მოგება-ზარალის, კაპიტალში ცვლილების შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშში, ასევე ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში (იხ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თავი).

შემოსავლები

გადაცემა-დისპეტჩერიზაციის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 70%-ით, რაც განპირობებულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ ტარიფის დადგენის მეთოდოლოგიის ცვლილებით და ქვეყნის მასშტაბით გაზრდილი მოხმარებით.

კაპიტალური დანახარჯები

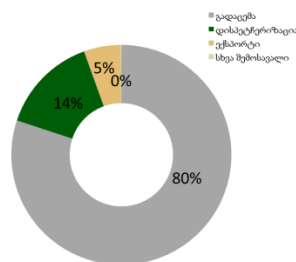
ქონების, მოწყობილობა-დანადგარებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენაზე გადახდილმა თანხამ შეადგინა 88.5 მლნ ლარი.

მოგება

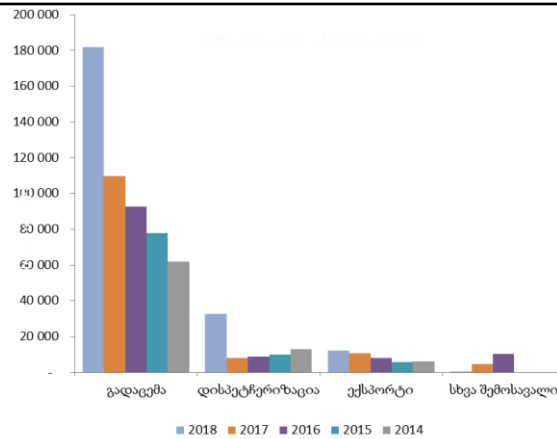
წლიური მოგება პროცენტის, გადასახადების, ცვეთისა და ამორტიზაციის დარიცხვამდე (EBITDA) გაიზარდა 1.7-ჯერ და შეადგინა 155.4 მლნ ლარი

წლიურმა წმინდა შედეგმა (მოგება) ჯგუფის საქმიანობიდან შეადგინა 46.8 მლნ ლარი (იხ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თავი).

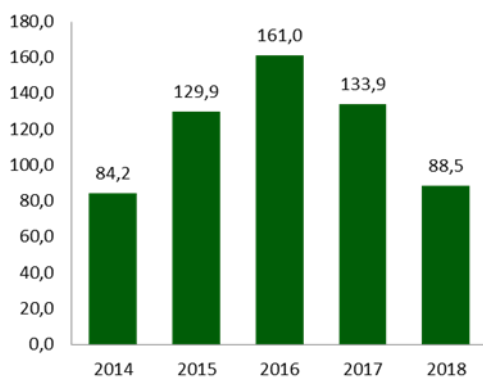
საოპერაციო შემოსავლები 2018

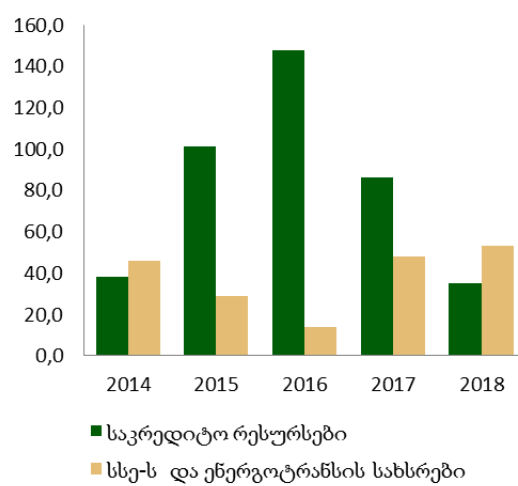
შემოსავლები 2014-2018

კაპიტალური დანახარჯები (მლნ ლარი)

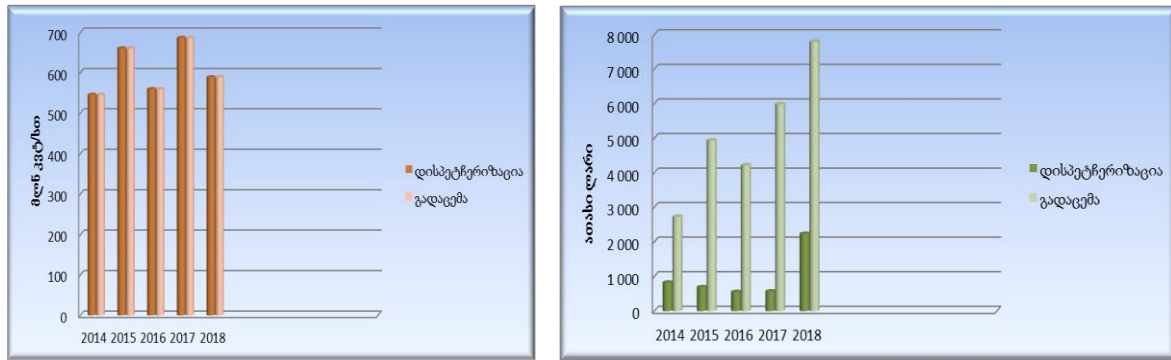

კაპიტალური დანახარჯები სულ (მლნ ლარი)

ელექტროენერგიის ექსპორტი 2014-2018

ექსპორტიდან შემოსავლები 2014-2018

5. რისკები

რისკი 1: გადამცემი ქსელის საიმედოობის არასაკმარისი ხარისხი (N-1 კრიტერიუმის შეუსრულებლობა).

რისკის აღწერა: გენერაციის ობიექტების მნიშვნელოვანი ნაწილი (ჰიდროელექტროსადგურები) მდებარეობს ქვეყნის დასავლეთ ნაწილში, ხოლო მოხმარების ცენტრები - აღმოსავლეთ ნაწილში. გენერაციის ობიექტები და მოხმარების ცენტრები, ერთმანეთთან დაკავშირებულია 500 კვ-იანი და 220-კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზებით (ეგხ). 500 კვ-იან ეგხ „იმერეთს“, რომელიც ერთმანეთთან აკავშირებს ენგურის ჰიდროელექტროსადგურსა და ქს „ზესტაფონი 500“-ს, არ გააჩნია სრულფასოვანი ალატერნატივა (რეზერვი), სხვა ანალოგიური 500 კვ-იანი ეგხ-ის სახით.

რისკის რეალიზაციის შესაძლო ეფექტი: 500 კვ-იანი ეგხ „იმერეთის“ გამორთვის შემთხვევაში, 220 კვ-იან გადამცემ ქსელს არ გააჩნია „იმერეთის“ სიმძლავრის სრულფასოვნად გადაცემის (რეზერვირების) ტექნიკური შესაძლებლობა, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ქვეყნის ნაწილობრივი ან სრული ჩაქრობა. აღნიშნული რისკის რეალიზაცია მოსალოდნელია ზაფხულის პერიოდში, როდესაც გამოირთვება თბოსადგურები და შესაბამისად, იზრდება ეგხ „იმერეთის“ დატვირთვის ხარისხი. ეგხ „იმერეთის“ გამორთვით, სსე-ს მიადგება რეპუტაციული და ფინანსური ზარალი, მიუხედავად იმისა, რომ საკუთრივ, ეგხ „იმერეთი“ ეკუთვნის არა სსე-ს, არამედ კომპანია „საქრუსენერგოს“. სსე-ს რეპუტაციული ზიანი მიადგება, როგორც გადამცემი სისტემის ოპერატორს, ხოლო ფინანსური ზარალს კომპანია მიიღებს გადაუცემელი ელექტროენერგიიდან მიუღებელი შემოსავლის სახით.

რისკის რეალიზაციის ალბათობა: საშუალო

რისკის მართვის მექანიზმი: სსე-მ წარმატებით დანერგა „ავარიასაწინააღმდეგო ავტომატიკის სისტემა“ (ასა), რაც იძლევა, სხვადასხვა სიტუაციაში, დაუგეგმავი გამორთვებით გამოწვეული არასასურველი შედეგების შერბილების შესაძლებლობას. აღნიშნული შედეგი მიიღწევა ელექტროენერგიის მომხმარებლების, წინასწარ განსაზღვრული სქემით, ე.წ. „სელექციურად“ გამორთვის გზით. ასა-ს მოქმედების შედეგად იზღუდება მომხმარებლების მინიმალური რაოდენობა და ამავდროულად, ნარჩუნდება სისტემის მდგრადობა.

სსე, 2019 წელს, საქართველოს მთავრობის დახმარებით, მსოფლიო ბანკიდან მიიღებს შეღავათიან, გრძელვადიან სესხს 500 კვ-იანი ეგზ „იმერეთის“ პარალელური 500-იანი ხაზის მშენებლობის დასაფინანსებლად (ქ/ს „ჯვარი 500“-დან ქ/ს „წყალტუბო 220“-მდე). კრედიტის მოცულობა შეადგენს 63,7 მლნ. ევროს. მშენებლობა დასრულდება 2023 წელს. მომავალში, იგეგმება 500 კვ-იანი ხაზის მშენებლობა ქ/ს „წყალტუბო 500“-დან (მისი 500 კვ-იანად გადაკეთების შემდეგ), ქ/ს „ახალციხე 500“-მდე. ახალი 500 კვ-იანი ხაზის საშუალებით (ქ/ს „ჯვარი 500“-დან, ქ/ს ახალციხე 500“-მდე) მოხდება არსებული 500 კვ-იანი ეგზ „იმერეთის“ სრულფასოვანი რეზერვირება.

რისკი 2: შპს „ენერგოტრანსის“ 400 კვ-იანი აქტივების რეგულირებადი აქტივების ბაზაში (რაბ) გაუთვალისწინებლობა.

რისკის აღწერა: სსე-ის შვილობილი კომპანიის შპს „ენერგოტრანსის“ 400 კვ-იანი აქტივები: ქ/ს „ახალციხე 500“-ის ტერიტორიაზე მდებარე მუდმივი დენის ჩანართი და ეგზ „მესხეთი“, საბალანსო ღირებულებით ≈ 250 მლრ. ლარი არ იქნება ჩართული რეგულირებადი აქტივების ბაზაში(რაბ). შედეგად, სსე (ჯგუფი), კერძოდ შპს „ენერგოტრანსი“, ვერ შეძლებს აღნიშნულ აქტივებზე სატარიფო შემოსავლის მიღებას.

რისკის რეალიზაციის შესაძლო ეფექტი: სსე-ის შვილობილი კომპანია შპს „ენერგოტრანსი“ ვერ შეძლებს სახელმწიფოს გარანტიით მიღებული გრძელვადიანი საკრედიტო ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილის დაფარვას (წლის განმავლობაში ≈ 30 მლნ. ლარის ოდენობით). აღნიშნული გარემოების დადგომის შემთხვევაში, საჭირო გახდება ფინანსთა სამინისტროსთვის შუამდგომლობით მიმართვა, გრძელვადიანი საკრედიტო ვალდებულებების გადავადების თხოვნით.

რისკის რეალიზაციის ალბათობა: საშუალო

რისკის მართვის მექანიზმი: სსე აქტიურად თანამშრომლობს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიასთან აღნიშნული საკითხის დადებითად გადასაწყვეტად. სსე, ასევე, მზადაა, საჭიროების შემთხვევაში, აქტიური მოლაპარაკება აწარმოოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან გრძელვადიანი საკრედიტო ვალდებულების გადასავადებლად.

რისკი 3: მიმდინარე და დაგეგმილი ინფრასტრუქტურული პროექტების დადგენილ ვადებში დასრულების შეუძლებლობა.

რისკის აღწერა: სამშენებლო სამუშაოების მწარმოებელი კონტრაქტორის ბრალეულობით, ასევე, განსახლებისა და გარემოსდაცვითი საკითხების დროულად გადაუწყვეტელობის მიზეზით, დაგვიანდება მიმდინარე ინფრასტრუქტურული პროექტების დასრულება: 220 კვ-იანი ეგზ „ოდიში 1,2“-ის, 500 კვ-იანი ეგზ „ლია 1,2“-ის, 220 კვ-იანი ეგზ „ახალციხე 1,2“-ისა და 500 კვ-იანი ეგზ „სნოს“ მშენებლობის დასრულება. ასევე, შეფერხდება საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების 10 წლიანი გეგმით გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება გურიის, კახეთის, სვანეთისა და რაჭის რეგიონებში.

რისკის რეალიზაციის შესაძლო ეფექტი: ინფრასტრუქტურული პროექტების დროულად დაუსრულებლობა შეაფერხებს ქსელის საიმედოობის ხარისხის ამაღლების პროცესს. ასევე, დაგვიანდება ახალი ელექტროსადგურების გადამცემ ქსელთან მიერთება, რაც გამოიწვევს სსე-თვის

(და სახელმწიფოსთვის) რეპუტაციული და ფინანსური ზიანის მიყენებას, ინვესტორების მიერ დაწესებული საჯარიმო საქნციების სახით. ახალი გენერაციის ობიექტების ქსელთან დროულად ვერ მიერთება, ხელს შეუშლის ქვეყნის, როგორც საიმედო პარტნიორის რეპუტაციის ჩამოყალიბებას და ენერგოდამოუკიდებლობის მოპოვებას. ასევე, ვინაიდან სსე-ის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება, კომპანიისთვის წარმოადგენს შემოსავლის მიღების წყაროს, ინფრასტრუქტურული პროექტების შეფერხება, ხელს შეუშლის შემოსავლის დაგეგმილი მაჩვენებლების მიღწევას.

რისკის რეალიზაციის ალბათობა: მაღალი

რისკის მართვის მექანიზმი: სსე-თვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ზუსტი ინფორმაციის მოპოვება ელექტროსადგურების მშენებლობის დასრულების თარიღის შესახებ. აღნიშნულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, კომპანია პროაქტიურად იწყებს განსახლებისა და გარემოსდაცვითი საკითხების გადაწყვეტაზე მუშაობას, აგრეთვე, ახალი ინფრასტრუქტურული პროექტისთვის მზადებას. თითოეულ ინფრასტრუქტურულ პროექტს ხელმძღვანელობს, მათ შორის, განსახლებისა და გარემოსდაცვითი მიმართულებით, სათანადო კვალიფიკაციის მქონე, გამოცდილი გუნდი. პროექტების ეფექტურად და ეფექტიანად მართვის მიზნით, ასევე, განსახლებისა და გარემოსდაცვითი საკითხების დროულად და მართებულად გადასაწყვეტად, კომპანიაში ფუნქციონირებს შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულები. პროცესი მიმდინარეობს საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მოთხოვნების სრული დაცვით. მშენებლობაზე პასუხისმგებელი კონტრაქტორის გამოსავლენად ტარდება საერთაშორისო ტენდერი, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ დადგენილი წესების შესაბამისად. სატენდერო პროცესში, მოწმდება პოტენციური მიმწოდებლის გადახდისუნარიანობის საკითხი.

რისკი 4: ეროვნული ვალუტის - ლარის გაუფასურება უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში.

რისკის აღწერა: ლარის გაუფასურება უცხოურ ვალუტებთან - ევროსთან და აშშ დოლართან მიმართებაში გამოიწვევს უცხოურ ვალუტებში ნომინირებული გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების გაზრდას.

რისკის რეალიზაციის ეფექტი: სსე-ს (ჯგუფს), გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების უდიდესი ნაწილი (1 მლრ. ლარზე მეტი), მიღებული აქვს ევროსა და აშშ დოლარში. შესაბამისად, ლარის გაუფასურება აღნიშნულ ვალუტებთან მიმართებაში, გამოიწვევს გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების ლარში გაზრდას. აღნიშნული რისკი განსაკუთრებით კრიტიკულია იმ ფონზე, როდესაც სსე, საოპერაციო შემოსავალს იღებს მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში.

რისკის რეალიზაციის ალბათობა: საშუალო

რისკის მართვის მექანიზმები: საქართველოში, კურსთაშორის სხვაობით გამოწვეული რისკების მართვის ეფექტური მექანიზმების (პროდუქტების) არარსებობის გამო, სსე იღებს აღნიშნულ რისკს. თუმცა, კომპანია მუდმივად ატარებს ე.წ. „სტრეს ტესტს“ გადახდისუნარიანობის შესამოწმებლად, გაცვლითი კურსის სხვადასხვა სიდიდისთვის. ასევე, უნდა აღინიშნოს, რომ უკანასკნელ პერიოდში, მიმდინარეობს მოლაპარაკება მსოფლიო ბანკთან, კურსთაშორის სხვაობით გამოწვეული რისკის დამზღვევი პროდუქტის შეძენაზე, ასევე, სსე-ს არსებული, გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების ლარში რეფინანსირებაზე. (მათ შორის, ეროვნულ ვალუტაში ნომინირებული ფასიანი ქაღალდების გამოშვების გზით).

რისკი: 5 უარყოფითი საკუთარი კაპიტალის მნიშვნელობა

რისკის აღწერა: კომპანიის საკუთარი კაპიტალი უარყოფითია (127 მლნ. ლარი), რაც გამოწვეულია, წლების მანძილზე, მიღებული წმინდა ზარალით. აღნიშნული უარყოფითი ფინანსური შედეგი განაპირობა კურსთაშორის სხვაობით მიღებულმა ზარალმა (280 მლნ. ლარზე მეტი) და 2017 და 2018 წლებში წელს შპს „ენერგოტრანსის“ აქტივების გაუფასურებამ $\approx$ 290 მლნ. ლარის ოდენობით.

რისკის რეალიზაციის შესაძლო ეფექტი: სსე-ის (ჯგუფის) საკუთარი კაპიტალის უარყოფითმა სიდიდემ შესაძლოა გაართულოს ურთიერთობა ინვესტორებთან - საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, იმ შემთხვევაში თუ აღნიშნული გარემოების გამო შემცირდება ნდობა სსე-ს, როგორც გადახდისუნარიანი საწარმოს მიმართ.

რისკი რეალიზაციის ალბათობა: საშუალო

რისკის მართვის მექანიზმები: სსე აქტიურად თანამშრომლობს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ფინანსური ინფორმაციის კომუნიკაციის მიზნით. ასევე, გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების გარანტორია საქართველოს სახელმწიფო (საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო), რაც ამცირებს სასესხო ვალდებულებების გადაუხდელობის რისკს. შპს „ენერგოტრანსის“ 400 კვ-იანი აქტივების რაზ-ში ჩართვის შემთხვევაში, მოხდება გაუფასურებული აქტივების აფასება და შესაბამისად, სსე (ჯგუფი) მიიღებს 290 მლნ. ლარის არასაოპერაციო შემოსავალს, რაც საკუთარი კაპიტალის არსებულ, უარყოფით სიდიდეს, დადებითით შეცვლის.

რისკი 6: კიბერ-თავდასხმა სსე-ის აქტივებზე

რისკის აღწერა: სსე-ის საინფორმაციო აქტივებზე კიბერ-თავდასხმა.

რისკის რეალიზაციის ეფექტი: კიბერ-თავდასხმის შემთხვევაში შესაძლოა მოხდეს გადამცემი ქსელის სრული ან ნაწილობრივი ჩაქრობა, რაც სსე-ის მიაყენებს რეპუტაციულ და ფინანსურ ზარალს. კიბერ-თავდასხმის შედეგი უარყოფითად აისახება ქვეყნის ეკონომიკაზე.

რისკის ალბათობა: საშუალო

რისკის მართვის მექანიზმები: რისკის მართვის მიზნით, სსე წერგავს ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემას (ISO 27000, C2M2). ასევე, დაგეგმილია შემდეგი ტექ. გადაწყვეტების დანერგვა: SIEM, Desktop Security, IDS/IPS, DLP. მომავალში დაგეგმილია SOC (Security Operation Center)-ისა და CIRT (Cyber Incident Resposne Team)-ის შექმნა.

6. 2018 წლის ფაქტები და მაჩვენებლები

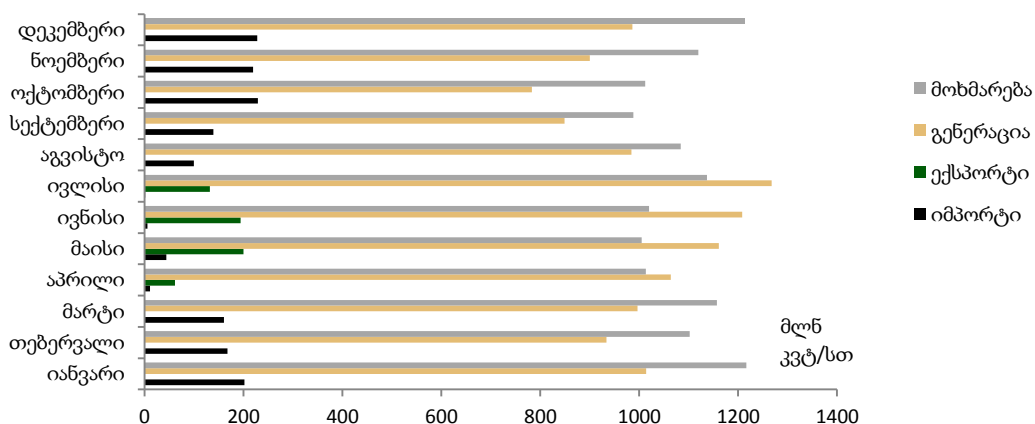
სისტემის მაჩვენებლები	სიდიდე/ერთეული
პიკური მოხმარება (მლნ კვტ სთ)	42.8
პიკური დატვირთვა (მვტ)	2098.0
სეზონური სადგურების გენერაცია (მლნ კვტ სთ)	4,148.3
მარეგულირებელი სადგურების გენერაცია (მლნ კვტ სთ)	5,801.1
თბოსადგურების გენერაცია (მლნ კვტ სთ)	2,114.9
ქართლის ქარის ელექტროსადგური (მლნ კვტ სთ)	84.3
ექსპორტი (მლნ კვტ სთ)	588.6
იმპორტი (მლნ კვტ სთ)	1508.8
სულ მოხმარება (მლნ კვტ სთ)	13,068.7
სულ გენერაცია (მლნ კვტ სთ)	12,148.5

სეზონური ელექტროსადგურების გამომუშავებამ შეადგინა 4,148.3 მლნ კვტსთ, რაც დღე-ღამეში საშუალოდ 11, 37 მლნ კვტსთ-ს შეადგენს.

პიკურ დატვირთვას (2098 მგვტ.) ადგილი ჰქონდა 2018 წლის 31 დეკემბერს, მაქსიმალური მოხმარება დაფიქსირდა 2018 წლის 27 დეკემბერს და შეადგინა 42.8 მლნ. კვტსთ. მთელი წლის განმავლობაში საშუალო სიხშირის მაჩვენებელი სტანდარტულთან მაქსიმალურად იყო მიახლოებული და 49.999-50.004 ჰერცს შორის მერყეობდა.

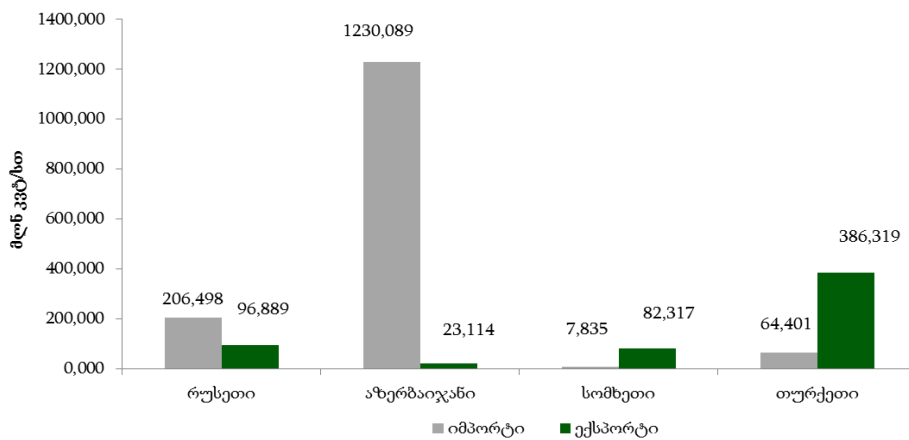
2018 წელს ადგილი ჰქონდა სისტემის 4 (ოთხი) ნაწილობრივ გათიშვას. აქედან 1(ერთი) განპირობებული იყო ენგურჰესში გ5-ის სფერული საკეტის დაზიანებით, 1(ერთი) 400კვ. ძაბვის ეგზ „მესხეთის“ გათიშვით, ხოლო 2(ორი) 500კვ. ძაბვის ეგზ „კავკასიონის“ გათიშვით, აღნიშნული ავარიების შედეგადად მოხმარებლებს შეეზღუდათ ელ. ენერგიის მიწოდება.

გენერაცია, მოხმარება, ექსპორტი, იმპორტი 2018

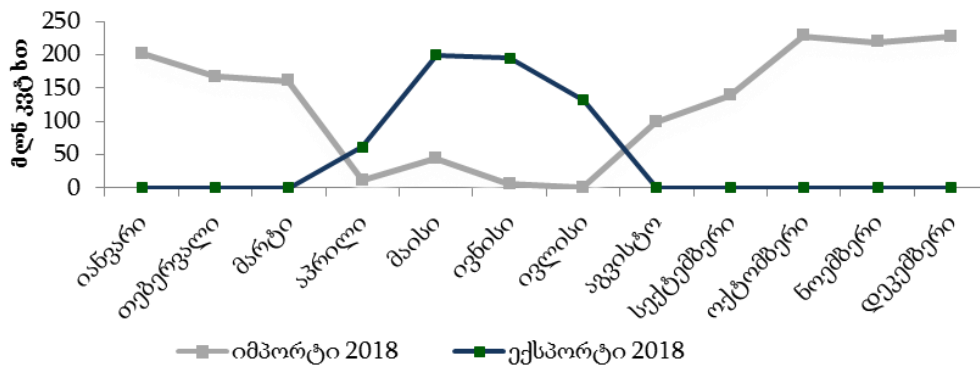

2018 წელს საქართველოს ენერგოსისტემა პარალელურ რეჟიმში მუშაობდა ძირითადად აზერბაიჯანისა და პერიოდულად, რუსეთის ენერგოსისტემებთან. იმპორტი ხორციელდება ზამთარში გაზრდილი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, ხოლო ექსპორტი – ზაფხულის თვეებში ბუნებრივი წყალუხვობისა და გამომუშავე-ბული ელექტროენერგიის სიჭარბის გამო. ელექტროენერგიის სალდომ: რუსეთის ენერგოსისტემასთან შეად-გინა 109,609 მლნ კვტსთ (იმპორტი 206,498 მლნ კვტსთ და ექსპორტი 96,889 მლნ კვტსთ); აზერბაიჯანის ენერგოსისტემასთან შეადგინა 1206,975 მლნ კვტსთ (იმპორტი 1230,089 მლნ კვტსთ და ექსპორტი 23,114 მლნ კვტსთ); სომხეთის ენერგოსისტემასთან შეადგინა -74,482 მლნ კვტსთ (იმპორტი 7,835 მლნ კვტსთ და ექ-სპორტი 82,317 მლნ კვტსთ); თურქეთის ენერგოსისტემასთან შეადგინა -321,918 მლნ კვტსთ (იმპორტი 64,401 მლნ კვტსთ და ექსპორტი 386,319 მლნ კვტსთ). ბოლო სამი წლის განმავლობაში დისპეტჩირებული ელექ-ტროენერგიის საშუალო წლიური მოცულობა შეადგენს 12,4 მილიარდ კვტსთ-ს.

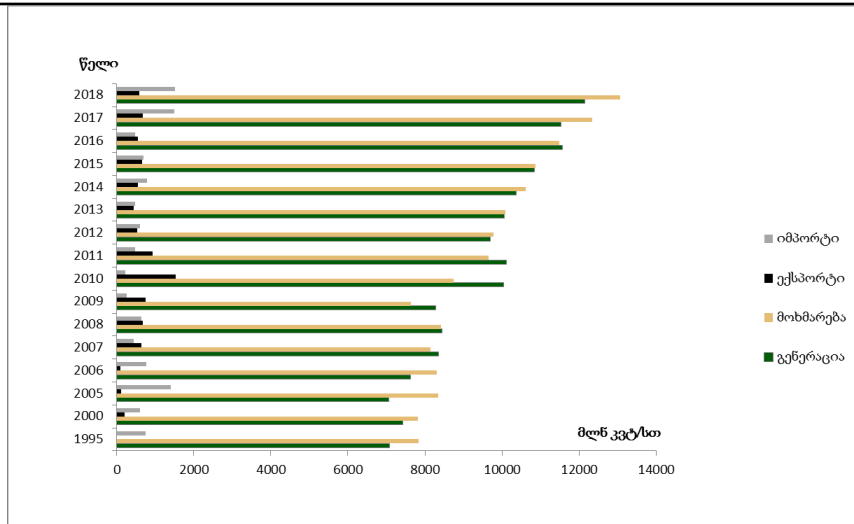
ექსპორტ-იმპორტი ქვეყნების მიხედვით 2018

ექსპორტ-იმპორტი თვეების მიხედვით 2018

გენერაცია, მოხმარება, ექსპორტი, იმპორტი 1995-2018

7. სსე გადაცემა

სსე-სა და მისი შვილობილი კომპანიის - „ენერგოტრანსის“ ბალანსზე ირიცხება 500/400/220/110/35კვ გადამცემი ხაზები საერთო სიგრძით - 3 422 კმ, და 92 ქვესადგური საერთო დადგმული სიმძლავრით - 12 083 მვა, მათ შორის ექვსი (6) სტრატეგიული მნიშვნელობის 500 კვ ქვესადგური და ჩვიდმეტი (17) 220კვ ქვესადგური.

საქართველოს ელექტროენერგიის გადაცემის ქსელი ოპერირებს 500/400/330/220/110/35კვ ძაბვაზე. 500კვ მაგისტრალური გადამცემი ხაზი („კავკასიონი“ - „იმერეთი“ - „ქართლი -2“- „ქართლი -1“) უკავშირდება რუსეთს და ქვეყნის ჩრდილო -დასავლეთით განლაგებულ გენერაციის მსხვილ ობიექტებს (მათ შორის „ენგურ-ჰესი“). ასევე არსებობს საკმაოდ ფართო 220კვ გადამცემი ქსელი, რომელიც დაკავშირებულია გენერაციის სხვა ობიექტებთან და მოთხოვნა -მოხმარების ცენტრალურ რეგიონებთან.

საქართველოს ენერგოსისტემა რუსეთს უკავშირდება 500კვ და 220კვ გადამცემი ხაზებით (აფხაზეთის გავლით), აზერბაიჯანს - 500/330კვ, სომხეთს - 220კვ, ხოლო თურქეთს – 220/400კვ გადამცემი ხაზებით. ასევე არსებობს იზოლირებული 110კვ კავშირები სომხეთთან და რუსეთთან. აზერბაიჯანთან დამაკავშირებელი 500/330კვ და თურქეთთან დამაკავშირებელი 220კვ ელექტროგადამცემი ხაზები წარმოადგენს საქართველოს სახელმწიფოსა და რუსეთის ფედერალური ქსელის კომპანიის 50% -50% წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი გადაცემის ლიცენზიანტის - სს „საქრუსენერგოს“ საკუთრებას; ხოლო ელექტროგადამცემის მომსახურებისათვის განკუთვნილი 220კვ ხაზების უმრავლესობა და 110/35კვ ქსელის ნაწილი ეკუთვნის სსე-ს.

სსე-ის შვილობილი კომპანია „ენერგოტრანსი“ ფლობს 500კვ ელექტროგადამცემ ხაზებს „ვარძია“, „გაჩიანი“ და „ზეკარი“ და თურქეთთან დამაკავშირებელ 400კვ ხაზს „მესხეთი“, რომელთა რეაბილიტაცია/მშენებლობა განხორციელდა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ ფარგლებში. აღნიშნული ახალი ხაზების მეშვეობით, იქმნება ქვეყნის დასავლეთ ნაწილის აღმოსავლეთთან დამაკავშირებელი მეორე 500კვ ქსელი, რომელიც მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს გადაცემის სისტემის სტაბილურობას და უზრუნველყოფს თურქეთში დამატებითი 1,050მგვტ სიმძლავრის გატანის შესაძლებლობას.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში კომპანიამ განახორციელა მნიშვნელოვანი ინვესტიციები ქსელის საიმედოობის უზრუნველსაყოფად და გათიშვებისა და ავარიების რისკის მინიმუმამდე დასაყვანად. გადამცემ ხაზებსა და ქვესადგურებში პირველადი და მეორადი მოწყობილობების შეცვლამ და შეკეთებამ

დისტანციური მართვის ელექტრონული სისტემებისა და უახლესი აღჭურვილობის დანერგვა-დამონტაჟებამ ხელი შეუწყო გადამცემი სისტემის სრული გათიშვების რიცხვის შემცირებასა და მომხმარებლებისათვის მაღალი ხარისხის მომსახურების გაწევას.

ქსელის ტექნიკური სანდოობისა და მდგრადობის შესანარჩუნებლად სსე ახორციელებს პროექტებსა და ინიციატივებს, რომელთა მიზანია კომპანიის გადამცემი ინფრასტრუქტურისა და დისპეტჩერიზაციის შესაძლებლობათა შემდგომი გაუმჯობესება და განვრცობა, რათა კომპანია სრულ მზადყოფნაში შეხვდეს იმ ახალ მოთხოვნებს, რასაც მას ელექტროენერგიით რეგიონული ვაჭრობის გაძლიერება უყენებს.

სსე/ენერგოტრანსის გადამცემი ქსელის მონაცემები

ხაზები		ქვესადგურები		
მაბვა (კვ)	სიგრძე (კმ)	მაბვა (კვ)	რაოდენობა	სიმძლავრე (მვა)
500	268	500	5	5314
400	32	500/400	1	1346
220	1640	220	17	4273
110	914	110	27	453
35	567	35	42	175

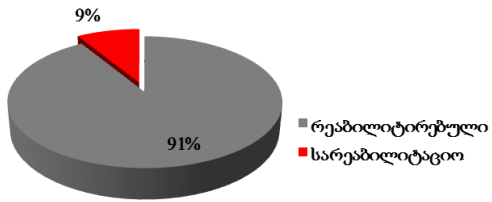
აღსანიშნავია, რომ საქართველოს გადამცემი ქსელის გაძლიერების მიზნით, 2018 წელს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ საკუთარი სახსრებით მნიშვნელოვანი სამუშაოები შეასრულა, მათ შორის, მეორადი მოწყობილობების მონტაჟი/რეკონსტრუქცია:

- ქ/ს „ნავთლული-220“ 35კვ - ის მხარეს სალტების დიფერენციალური დაცვის და ა.უ.რ. -ის მოწყობილობების რეკონსტრუქცია შემოწმება სრული პროგრამით;
- ქ/ს „გარდაბანი-500“ - ში „ტ-1/2“ - ის 110კვ - ის უჯრედების განცალკევების პროექტის ფარგლებში სარელეო დაცვის მოწყობილობების მოწყობა/შემოწმება სრული პროგრამით;
- ქ/ს „ბათუმი-220“ - ში „ტ-3/4“ - ის 110კვ - ის უჯრედების განცალკევების პროექტის ფარგლებში სარელეო დაცვის მოწყობილობების რეკონსტრუქცია/შემოწმება სრული პროგრამით;
- ქ/ს „გლდანი-220“ - ში „ტ-2“ - ის 110კვ - ის უჯრედების მოწყობის პროექტის ფარგლებში სარელეო დაცვის მოწყობილობების მოწყობა/შემოწმება სრული პროგრამით;
- ქ/ს „შინდისი-35“ - ის მეორადი მოწყობილობების მონტაჟი/გაწყობა;
- 220კვ - ის გ/ხ „სათაფლია-1/2“ - ის სარელეო დაცვის პანელების რეკონსტრუქცია;

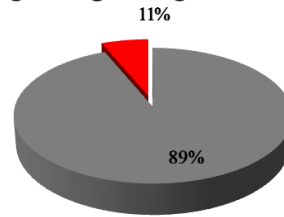
2018 წელს სსე-მ საკუთარი სახსრებიდან მთლიანობაში, 53.3 მილიონი ლარი დახარჯა სხვადასხვა სახის სარეაბილიტაციო და სამშენებლო სამუშაოების შესასრულებლად.

მნიშვნელოვანი მონაცემების ნაწილი ასახულია ქვემოთ მოცემულ დიაგრამებში:

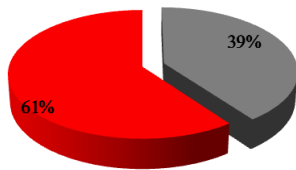
ავტო-ტრანსფორმატორი- 57

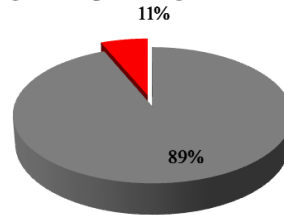
ტრანსფორმატორი - 95

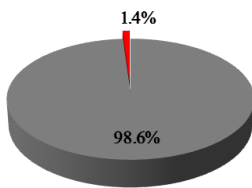
რეაქტორი 70

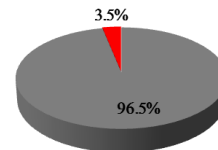
ტრანსფორმატორი - 95

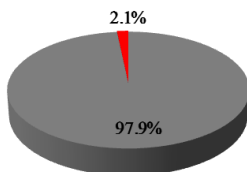
ამომრთველი - 745

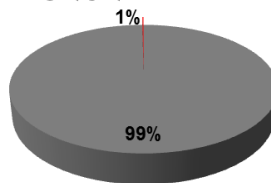
გამთიშველი -

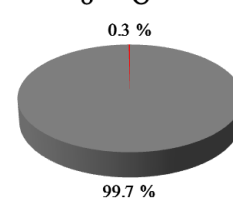
დენის ტრ 2 510

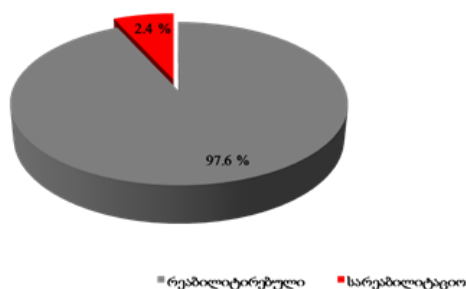
მცლელი - 2167

მაზვის ტრ 1 529

პირველადი მოწყობილობები -9 006

8. სტრატეგიული დაგეგმვა 2019-2029

გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა

ახალი შესაძლებლობები, რომელიც გაჩნდა მეზობელ ქვეყნებთან ელექტროენერგიის ვაჭრობის მხრივ, ქვეყნის მასშტაბით ელ. ენერგიის მოხმარების ზრდის მაღალი დონე და ასაშენებელი ელსადგურების სიმძლავრის გამოტანის უზრუნველყოფა, აუცილებელს ხდის გადაცემის ინფრასტრუქტურაში ინვესტირებას.

სსე-მ, როგორც გადაცემის სისტემის ოპერატორმა, შეიმუშავა გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა 2029 წლამდე პერიოდისათვის, ახალი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და საიმედოობის უფრო მაღალი სტანდარტების მისაღწევად. აღნიშნული გეგმა დამტკიცებულია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2019 წლის 24 აპრილის # 1-1/207 ბრძანებით. გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმის მომზადებაზე პასუხისმგებელი პირები არიან: არჩილ კოხტაშვილი, ელექტრული რეჟიმების და განვითარების სამსახურის უფროსი და გიორგი ვახტანგაძე, გადამცემი ქსელის დაგეგმვის და განვითარების განყოფილების უფროსი.

ქვემოთ მოყვანილია პროექტები, რომელთა განხორციელებაც იგეგმება 2019-2029 წლებში:

ჯვარი - ხორგას პროექტი მოიცავს:

- ორჯაჭვა 220 კვ ეგხ “ოდში 1,2” (ჯვარი-ხორგა);
- 500 კვ ეგხ „კავკასიონის“ შეჭრა ქ/ს „ჯვარი 500/220“-ში და ეგხ “ოდში 1, 2”;

ბათუმი - ახალციხის პროექტი მოიცავს:

- ორჯაჭვა 220 კვ ეგხ შუახევი-ახალციხე;
- ქ/ს ახალციხეში ორი 220კვ უჯრედის მოწყობა 220 კვ ეგხ "ბათუმი-ახალციხე"-სთვის;
- 220/110 კვ ავტოტრანსფორმატორი და ამწევი ქვესადგური შუახევში.

ქსანი-სტეფანწმინდა - მოზდოკის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ეგხ ქ/ს „ქსანი“ - ქ/ს „სტეფანწმინდა“;
- ქსანი-სტეფანწმინდის 12.6 კმ-იანი მონაკვეთი 133/166 უბანი;
- 500/110 კვ ქ/ს „სტეფანწმინდა“;
- 500კვ ერთჯაჭვა ეგხ ქ/ს „სტეფანწმ.“-ქ/ს „დარიალჰესი“-რუს. საზღვარი.

მარნეულის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ეგზ "მარნეული-აირუმი".

კოლხიდა 1-ის რეაბილიტაცია:

- 220 კვ ეგზ „კოლხიდა-1“-ის რეაბილიტაცია.

500კვ ჯვარი - წყალტუბო-ახალციხის პროექტი მოიცავს:

- 500კვ ერთჯაჭვა ეგზ-ის "ჯვარი-წყალტუბო" მშენებლობა;
- 500კვ ქს-ის "წყალტუბო" მშენებლობა;
- 500კვ ეგზ-ის "წყალტუბო-ახალციხე" მშენებლობა;
- 500კვ ქს-ის "ახალციხე" გაფართოება;
- 500 კვ ეგზ "წყალტუბო-ზესტაფონი";
- 500 კვ ქვესადგურების ზესტაფონის და წყალტუბოს გაფართოება.

ჩრდილოეთის რგოლი - წყალტუბოს პროექტი მოიცავს:

- ლაჯანური ჰესში 63 მგვა 220/110 კვ ავტოტრანსფორმატორის მონტაჟი და და 110 კვ უჯრედების მოწყობა;
- ახალი 220/110 კვ ქვესადგური „ლაჯანური“ 250 მგვა;
- ერთჯაჭვა 220 კვ ეგზ ქ/ს ლაჯანური-ლაჯანურჰესი;
- 500 კვ ეგზ ლაჯანური-წყალტუბო;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ ხელედულა-ლაჯანური;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ ონი-ლაჯანური;
- 500/220/110 კვ ქ/ს „ნენსკრა“;
- ორჯაჭვა 110 კვ ეგზ ნენსკრა-მესტია;
- 500 კვ ეგზ „კავკასიონის“ შეჭრა ქვესადგურ „ნენსკრაში“;
- ორჯაჭვა 220 კვ კავშირი ნენსკრაჰესი-ქ/ს ნენსკრა;
- ერთჯაჭვა 500 კვ ეგზ ნენსკრა-ჯვარი;
- 500 კვ ქ/ს ჯვარის გაფართოება 500 კვ ეგზ ჯვარი-ნენსკრას მისაერთებლად და უჯრედის მოწყობა;
- ქ/ს ლაჯანური 220/110-ის გაფართოება 500 კვ ფრთით;
- 500 კვ ეგზ „ჯვარი-ნენსკრა“-ს შეჭრა ხუდონჰესში;
- "ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ ხელედულა-ლაჯანურის შეჭრა ლენტეხიჰესში და ცაგერიჰესში;
- 110 კვ ორჯაჭვა ეგზ „ლენტეხი-მუხრა“;
- 110 კვ ორჯაჭვა ეგზ „მუხრა-ლუჯი“.

გურიის გადაცემის ინფრასტრუქტურის გაძლიერების პროექტი მოიცავს:

- 220/110კვ ქვესადგური "ოზურგეთი";
- 220კვ ეგზ "პალიასტომიდან" ორჯაჭვა ეგზ-ის შეჭრა 220/110 კვ ქს-ში "ოზურგეთი";
- 110კვ ხაზი "ოზურგეთი-ჩოხატაური";
- 110კვ ხაზი "ზოტი-ჩოხატაური".

ახალციხე - ტორტუმის პროექტი მოიცავს:

- 400 კვ ეგზ ახალციხე-ტორტუმი, საქართველოს საზღვრამდე;
- 500 კვ ქ/ს "ახალციხის" გაფართოება 400 კვ ეგზ ახალციხე-თორტუმის მისაერთებლად და უჯრედის მოწყობა;
- 500/400 კვ მუდმივი დენის ჩანართის მესამე ბლოკი ქ/ს „ახალციხეში“.

ბათუმი-მურატლის პროექტი მოიცავს:

- 220/154 კვ მუდმივი დენის ჩანართი ქ/ს „ბათუმში“;
- 154 კვ ეგზ ბათუმი-მურატლი.

ნამახვანი-წყალტუბოს პროექტი მოიცავს:

- 220კვ ეგზ "ნამახვანი - წყალტუბო";
- 220კვ ეგზ "ქვემო ნამახვანი - ზემო ნამახვანი-ლაჯანური".

იმერეთის რეაბილიტაციის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ეგზ „იმერეთის“ რეაბილიტაცია.

ქვესადგურების განახლების პროექტი მოიცავს:

- 220/110 კვ ქ/ს „თელეთი“;
- "220 კვ ეგზ „ალგეთა“-ს (ნავთლული -ხრამი ჰესი 2) შეჭრა ქ/ს „თელეთ“-ში";
- "ქ/ს გლდანში 220/110/10 კვ 2x200 მგვა (არსებული და დაკონტრაქტებული) ავტოტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- ქ/ს გარდაბანში 110/35/6 კვ 2x40 მგვა (ერთი ახალი მეორეს გადმოტანა დიდუბიდან) ტრანსფორმატორის შეძენა მონტაჟი;
- ქ/ს გლდანში 110/35/10 კვ 2x40 მგვა (დაკონტრაქტებული) ტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- ქ/ს დიდუბეში 110/35/6 კვ 80 მგვა (დაკონტრაქტებული) ტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- ქ/ს ნავთლულში 110/35/6 კვ 80 მგვა (ახალი) ტრანსფორმატორის შეძენა მონტაჟი;
- ქ/ს გორში 220/110/6 კვ 125 მგვა (გადმოტანა გლდანიდან) ავტოტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- ქ/ს გორში 110/35/10 კვ 2x63 მგვა (ახალი) ტრანსფორმატორის შეძენა მონტაჟი;
- ქ/ს გორში 110/35/10 კვ 40 მგვა (დაკონტრაქტებული) ტრანსფორმატორის შეძენა მონტაჟი;
- ქ/ს ქუთაისში 220/110/10 კვ 2x200 მგვა (დაკონტრაქტებული) ავტოტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- ქ/ს წყალტუბოში 220/110/10 კვ 125 მგვა (გადმოტანა ქუთაისიდან) ავტოტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- ქ/ს მენჯში 220/110/10 კვ 125 მგვა (გადმოტანა ქუთაისიდან) ავტოტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- ქ/ს მენჯში 110/35/10 კვ 25 მგვა (გადმოტანა გორიდან) ტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- ქ/ს ხორგაში 110/35 კვ 2x80 მგვა (ახალი) ტრანსფორმატორის შეძენა მონტაჟი შესაბამისი უჯრედების მოწყობით;
- მეორე 220/110 კვ 125 მგვა ავტოტრანსფორმატორი გურჯაანში და შესაბამისი უჯრედების მოწყობა;
- ქ/ს ბათუმში 220/110/10 კვ 125 მგვა (ახალი) ავტოტრანსფორმატორის შეძენა მონტაჟი შესაბამისი უჯრედების მოწყობით;
- ქ/ს ბათუმში 110/35/10 კვ 2x40 მგვა (გადმოტანა გორიდან) ტრანსფორმატორის მონტაჟი;
- 110 კვ ფრთა და 220/110 კვ 2x63 მგვა ატ ქ/ს ახალციხეში;
- 110 კვ ფრთა და 220/110 კვ 2x63 მგვა ატ ქ/ს ჯვარში;
- 110/35 კვ ფრთა და 220/110/35 კვ ატ ქ/ს ონი 220-ში;
- 15 ქვესადგურის განახლება.

კახეთის ინფრასტრუქტურის გაძლიერების პროექტი მოიცავს:

- ორჯაჭვა 110 კვ ეგზ თელავი-გურჯაანი, 220 კვ გაბარიტებში;
- ეგზ თელავი-გურჯაანის ერთი ჯაჭვის შეჭრა ქვესადგურებში, წინანდალი და მუკუზანი;
- ორჯაჭვა 110 კვ ეგზ თელავი-ახმეტა, 220 კვ-ის გაბარიტებში;

- 220/110 კვ ქ/ს გურჯაანის რეაბილიტაცია ;
- ქ/ს-ების ახმეტა 110, წინანდალი 110 და მუკუზანი 110 რეკონსტრუქცია;
- კახეთის რეგიონის 110/35/10/6 კვ მოწყობილობების რეაბილიტაცია;
- 110 კვ ეგხ სტორი ჰესი-თელავის მშენებლობა;
- ქ/ს თელავის გაფართოება 220 კვ ფრთით და 220/110 კვ;
- 220 კვ ეგხ ახმეტა-ჟინვალის;
- 220/110 კვ ქვესადგური ჟინვალში;

რეაქტიული სიმძლავრის წყაროს პროექტი მოიცავს: (კონდენსატორთა ბატარეა):

- 600 მგვარ რეაქტიული სიმძლავრის მაკომპენსირებელი მოწყობილობები თბილისის 220 კვ ძაბვის ქვესადგურებში;

თბილისის რეგიონის უსაფრთხო ელ. მომარაგების პროექტი მოიცავს:

- 220 კვ ეგხ „ალავერდის“ შეჭრა ქვესადგურ მარნეულში;
- 220/110/35 კვ ძაბვის ქ/ს ნორიო სიმძლავრით;
- 220 კვ ეგხ ვარკეთილის შეჭრა ქ/ს ნორიოში;
- ქ/ს ქსანში 500/220 კვ 501 მგვ ატ-ის შეცვლა;
- 220 კვ ეგხ არაგვის გაორჯაჭვიანება;
- 220 კვ ეგხ კუკიას გაორჯაჭვიანება.

220 კვ მაგისტრალის „ზესტაფონი-ქსანი“ რეაბილიტაციის პროექტი მოიცავს:

- 220 კვ ეგხ სურამის რეაბილიტაცია;
- 220 კვ ეგხ ურბნისის რეაბილიტაცია;
- 220 კვ ეგხ ლიახვის რეაბილიტაცია.

330 კვ ეგხ გარდაბანი-ალსტაფას გაორჯაჭვიანების პროექტი მოიცავს:

- 330 კვ ეგხ გარდაბანი-ალსტაფას გაორჯაჭვიანება;
- 330/220 კვ, 400 მგვ ატ ქვესადგურ გარდაბანში;

საქართველო-რუსეთი-აზერბაიჯანის ელექტროენერგეტიკული სისტემების გაერთიანების პროექტი (ტექნიკურ-ეკონომიკური შესწავლა)

დამატებითი ინფორმაციისთვის გთხოვთ ჩამოტვირთოთ საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა 2019-2029:

http://www.gse.com.ge/sw/static/file/TYNDP_GE-2019-2029_GEO.pdf

9. ადამიანური რესურსები

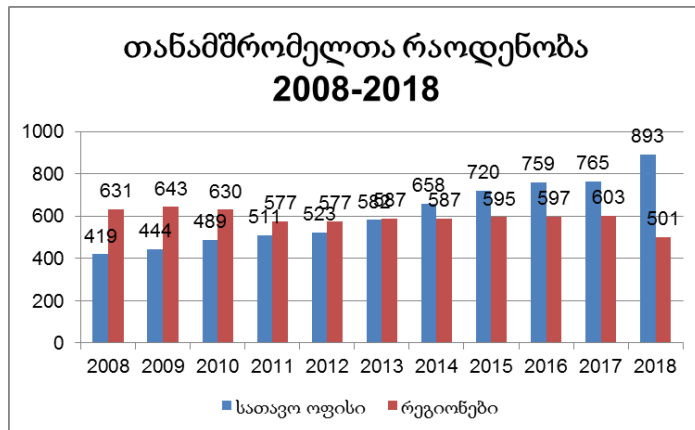
სსე-ში მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება დასაქმებულთა და ვაკანსიებზე მისაღებ კანდიდატთა განათლებას, ცოდნის დონესა და კვალიფიკაციას. შესაბამისად, სსე-ის პოლიტიკა ვაკანსიების საკადრო დაკომპლექტების მიმართ პრიორიტეტად მიიჩნევს შესაბამისი კანდიდატურების მოძიებას შიდა რესურსებიდან.

სსე-ში კადრების პროფესიონალიზმის დონის ამაღლება განუწყვეტელი პროცესია და გამოცდილი და კვალიფიციური კადრები ღირებულ და მნიშვნელოვან რესურსად მიიჩნევა.

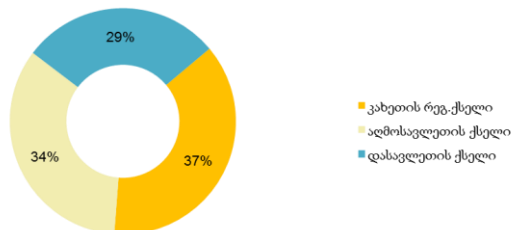
ამასთან, სსე-ში მოქმედებს ორგანიგრამა (თანამდებობათა (სამუშაოთა) კლასიფიკაცია), რომელიც განსაზღვრავს სსე-ის თანამდებობრივ ვალდებულებებს და შესაბამის შრომის ანაზღაურებას.

ამასთან, სსე, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, იხდის საწარმოო ტრავმების შედეგად დაზარალებულ მოსამსახურეთათვის ზიანის ანაზღაურებას ყოველთვიური სარჩოს სახით, რისთვისაც შესაბამისი თანხები გამოიყოფა ყოველწლიურ ბიუჯეტში. კანონმდებლობის ცვლილებების შესაბამისად, გათვალისწინებულია აღნიშნული ანაზღაურებისა და დაფინანსების პოლიტიკის ადეკვატური კორექტირებებიც. სსე-ის ბიუჯეტი ითვალისწინებს იმ განსხვავებული კომპენსაციების გადახდასაც, რაც სავალდებულო იქნება განსაზღვრული მოქმედი კანონმდებლობით ან/და სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებებით.

სსე-ში დასაქმებულ თანამშრომელთა რიცხოვნობა:

თანამშრომელთა რაოდენობა 2018

ჯანმრთელობის დაზღვევის პოლიტიკა

2018 წელს განხორციელდა პროცედურული სახის სამუშაოები სადაზღვევო კომპანიასთან „ჯი-პი-აი-ჰოლდინგი“ ინფორმაციის გაცვლა-მიწოდების თვალსაზრისით. სულ დაზღვეული იყო 1350 თანამშრომელი და მათი 1672 ოჯახის წევრი.

10. გარემოს დაცვა და სოციალური პასუხისმგებლობა

ენერგეტიკული სექტორის განვითარებასთან ერთად და ინფრასტრუქტურის მშენებლობით ეროვნული ეკონომიკის მხარდაჭერის პარალელურად, სსე-ს სრულად აქვს გაცნობიერებული დიდ პასუხისმგებლობა საქართველოს მდიდარი გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების მიმართ. ასევე, სოციალური პასუხისმგებლობა, რომელიც სსე-ს წარმოქმნება მიმდინარე და დაგეგმილი პროექტების არეალში მოხვედრილ კერძო თემებსა და მოსახლეობის წინაშე. შესაბამისად, სსე-ს ყურადღება ყოველთვის მიმართულია გარემოზე ნებისმიერი შესაძლო ზემოქმედებისა და მოსახლეობის განსახლების მინიმუმამდე დაყვანისკენ. ამგვარად, მაქსიმალური გამჭირვალობის მიზნით, სსე-ს ყველა პროექტი ღიაა ფართო საზოგადოებისთვის და ყველა შესაბამისი გარემოს დაცვისა და სოციალური უსაფრთხოების დოკუმენტი (გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშები, განსახლების სამოქმედო გეგმები და ა.შ.) ექვემდებარება დეტალურ განხილვას, საზოგადო მსჯელობასა და საჭირო შესწორებებს. უფრო მეტიც, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ დაფინანსებული საერთაშორისო პროექტები, მზადდება და ხორციელდება როგორც სახელმწიფო მოთხოვნებისა და სტანდარტების ასევე, შესაბამისი დონორი ორგანიზაციის წესებისა და პროცედურების მიხედვით, რაც გარემოსა და საზოგადოებაზე კიდევ მეტ ორიენტირებას უზრუნველყოფს. აქვე აუცილებლად უნდა აღინიშნოს სსე-ს ჩართულობა გარემოს დაცვისა და სოციალური უსაფრთხოების დარგში საერთაშორისო შეთანხმებებსა და სტანდარტებთან საქართველოს ინტეგრაციის პროცესში. მეორე მხრივ, სსე ყოველთვის ცდილობს ინფრასტრუქტურული კომპანიებისთვის საერთაშორისოდ აღიარებული ეფექტური პრაქტიკის სწრაფად დანერგვას. სსე ერთერთი პირველია საქართველოში სამშენებლო პროექტებისთვის საზოგადოებასთან კომუნიკაციის სტრატეგიის მომზადებასა და საპილოტე რეჟიმის დანერგვაში. ეს ფაქტი ხაზს უსვამს სსე-ს პასუხისმგებლობასა და გამჭირვალობას საზოგადოებისა და კერძო სექტორის მიმართ. სსე კვლავაც განაგრძობს ეფექტური აქტივობების დანერგვას გარემოს დაცვისა და სოციალური უსაფრთხოების კუთხით.

კომპანიაში იგეგმება თანამედროვე სტანდარტების და მსოფლიო ბანკის მოთხოვნების შესაბამისი „გარემოსდაცვითი და უსაფრთხოების მართვის სისტემის“ (ESMS) ჩამოყალიბება, მათ შორის: სისტემის სქემის და სტრუქტურის შექმნას; შიდაკორპორატიული მარეგულირებელი ESMS დოკუმენტების (პროცედურების, მართვის გეგმების, სამოქმედო პროგრამების) შემუშავებას; გარემოსდაცვითი და სოციალური მენეჯმენტის თვითაუდიტს; კომპანიის ოპერირებასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების იდენტიფიცირებას, მათი შერბილების მოკლე და გრძელვადიანი გეგმის მომზადებას.

კომპანიის ნარჩენების მართვის პროცესი

სსე-ში ნარჩენების მართვის პროცესი მიმდინარეობს კანონის მოთხოვნის თანახმად, ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომლის საქმიანობის შედეგად წლის განმავლობაში 200 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენი ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული ნარჩენი ან ნებისმიერი რაოდენობის სახიფათო ნარჩენი წარმოიქმნება, ვალდებულია შეიმუშაოს კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა, ასევე ნარჩენების აღრიცხვისა და სამინისტროს წინაშე შესაბამისი ანგარიშგების ვალდებულება ეკისრებათ ნარჩენების წარმომქმნელს, რომლის სამეწარმეო საქმიანობის შედეგად, წლის განმავლობაში, 2 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენი (გარდა მუნიციპალური ნარჩენისა) ან ნებისმიერი რაოდენობის სახიფათო ნარჩენი წარმოიქმნება. კომპანიაში მზადდება ნარჩენების მართვის გეგმა, რომელიც მოიცავს სსე-ს ობიექტებზე ყოველი წლის

ბოლოს ნარჩენების ინვენტარიზაციას, ასევე მოსალოდნელი ნარჩენების ვარაუდო რაოდენობის შეფასება, რომლებსაც ენიჭება შესაბამისი კოდი, თუ სახიფათო ნარჩენია-სახიფათოს მახასიათებელი. ასევე, მათი შეგროვების და ტრანსპორტირების; სახიფათო ნარჩენების სხვა ნარჩენებისგან განცალკევების; დროებითი შენახვის მეთოდების და პირობების; მათი დამუშავების ან განთავსებისთვის გამოყენებული მეთოდების და ოპერაციების (შესაბამისი კოდის მითითებით) შესახებ. კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა შეთანხმების მიზნით წარედგინება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წერილობით ან იტვირთება აღნიშნული სამინისტროს ვებ. გვერდზე, სპეციალური ელექტრონული პროგრამის საშუალებით. პირები, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობენ ნარჩენების მართვაში პერიოდულად უტარდებათ ტრენინგები. სახიფათო ნარჩენების მართვის დროს ხდება განსაკუთრებული კონტროლი შესაბამისი წესების მიხედვით. ნარჩენების დაგროვების შესაბამისად, ცხადდება ტენდერი მათი გატანა-განთავსება-დამუშავების მომსახურების შესყიდვის მიზნით; ნარჩენების გადაცემისას კონტრაქტორი და სსე-ს შესაბამისი თანამშრომელი აზუსტებენ გადასაცემი ნარჩენების რაოდენობას/მოცულობას/მასას; კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმით გათვალისწინებული როგორც სახიფათო, ისე არასახიფათო ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებით ყოველწლიურად მზადდება და სამინისტროს წარედგინება ანგარიში.

11. 2018 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000ლარი	2018	2017
აქტივები		
არამიმდინარე აქტივები		
ძირითადი საშუალებები	983,872	1,002,178
არამატერიალური აქტივები	2,486	2,243
გრძელვადიან აქტივებზე გადახდილი ავანსები	20,787	9,896
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6,140	7,458
სულ გრძელვადიანი აქტივები	1,013,285	1,021,775
მიმდინარე აქტივები		
მარაგები	12,944	6,629
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	27,961	20,373
მომწოდებლებზე გაცემული ავანსები	4,759	4,303
ფული და ფულის ექვივალენტები	71,016	47,295
სულ მიმდინარე აქტივები	116,680	78,600
სულ აქტივები	1,129,965	1,100,375
კაპიტალი და ვალდებულებები		
კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	642,677	639,052
დაურეგისტრირებელი კაპიტალი	11,259	11,259
უცხოური ვალუტის გადაცვლის რეზერვი	473	515
დაგროვილი ზარალი	(781,491)	(828,276)
სულ კაპიტალი	(127,082)	(177,450)
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
სესხები და კრედიტები	481,410	610,002
რესტრუქტურირებული ვალდებულებები	36,874	47,875
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	105,579	107,797
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	623,863	765,674

'000ლარი	2018	2017
მიმდინარე ვალდებულებები		
სესხები და კრედიტები	556,458	444,281
სავაჭრო და სხვა დავალიანებები	54,760	47,939
რესტრუქტურისებული ვალდებულებები	17,000	15,000
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	4,966	4,931
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	633,184	512,151
სულ ვალდებულებები	1,257,047	1,277,825
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1,129,965	1,100,375

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 GEL	2018	2017
შემოსავალი	227,050	133,370
სხვა შემოსავალი	9,767	14,030
სახელფასო ხარჯები	(27,565)	(26,051)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(46,924)	(56,010)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	(42,705)	(250,117)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(53,878)	(29,498)
შედეგები საოპერაციო საქმიანობიდან	65,745	(214,276)
ფინანსური შემოსავალი	7,779	2,744
ფინანსური ხარჯი	(26,739)	(108,792)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	(18,960)	(106,048)
ზარალი მოგების გადასახადამდე	46,785	(320,324)
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	-
ზარალი წლის განმავლობაში	46,785	(320,324)

'000 GEL	2018	2017
სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი		
ანგარიშების ელემენტები, რომელთა		
რეკლასიფიკაცია შესაძლებელია მოგებაში ან		
ზარალში		
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული	(42)	(40)
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		
სულ სრული ზარალი წლის განმავლობაში	46,743	(320,364)

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	სააქციო კაპიტალი	დაურეგისტრირებული კაპიტალი	საკუთსო სხვაობის რეზერვი	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	599,984	11,259	555	(507,952)	103,846
სულ სრული შემოსავალი მოცემული წლისთვის					
ზარალი წლის განმავლობაში	-	-	-	(320,324)	(320,324)
სხვა სრული მოგება					
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	-	-	(40)	-	(40)
სულ სხვა საერთო მოგება მოცემული წლისთვის	-	-	(40)	-	(40)
სულ საერთო ზარალი მოცემული წლისთვის	-	-	(40)	(320,324)	(320,364)
შენატანები და განაწილებები მფლობელების მიერ და მფლობელებისთვის					
მფლობელის არაფულადი შენატანები	528	-	-	-	528
შემცირებული სააქციო კაპიტალი	38,540				38,540
სულ მფლობელების შენატანები და განაწილება	39,068	-	-	-	39,068
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	639,052	11,259	515	(828,276)	(177,450)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	639,052	11,259	515	(828,276)	(177,450)
სულ სრული ზარალი მოცემული წლისთვის					
ზარალი წლის განმავლობაში	-	-	-	46,785	46,785
სხვა სრული ზარალი					
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	-	-	(42)	-	(42)
სულ სხვა საერთო ზარალი მოცემული წლისთვის	639,052	11,259	473	(781,491)	(130,707)
სულ საერთო ზარალი მოცემული წლისთვის	-	-	-	-	-
მფლობელების შენატანები და განაწილებები					
მფლობელის არაფულადი შენატანები	3,625	-	-	-	3,625
აქციების გამოშვება ნაღდი ფულით	-				-
სულ მფლობელების შენატანები და განაწილება	3,625	-	-	-	3,625
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	642,677	11,259	473	(781,491)	(127,082)

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000ლარი	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
ზარალი მოგების გადასახადამდე	46,785	(320,324)
კორექტირებები:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	46,924	56,010
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ზარალი	42,705	250,117
ძირითადი საშუალებების გასხვისებით და ჩამოწერით გამოწვეული ზარალი	7,441	10,281
წმინდა ფინანსური ხარჯი	18,960	106,048
შემოსავალი გრანტების ამორტიზაციიდან	(4,970)	(4,979)
	<u>157,845</u>	<u>97,153</u>
ცვლილებები:		
მარაგები	(6,315)	359
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	(6,176)	17,132
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	2,788	4,878
მომწოდებლებზე გაცემული ავანსები	(456)	(3,268)
სხვა საგადასახადო ვალდებულებები		(453)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	<u>12,330</u>	<u>(1,147)</u>
ფულადი ნაკადები განხორციელებული ოპერაციებიდან პროცენტის გადახდამდე	160,016	114,654
გადახდილი პროცენტი	(21,246)	(17,900)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	138,770	96,754
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
მიღებული პროცენტი	6,636	2,744
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა	(88,458)	(133,873)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(81,822)	(131,129)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
შემოსავლები სესხებიდან	32,381	81,056
რესტრუქტურული ვალდებულებების ანგარიშსწორება	(15,000)	(10,387)
გადახდილი სესხები	(52,628)	(53,290)
სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსავლები	1,900	38,540
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(33,347)	55,919
წმინდა ზრდა ფულში და მის ეკვივალენტებში	23,601	21,544
ფული და ფულის ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით	47,295	25,275
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულზე და მის ეკვივალენტებზე	120	476
ფული და ფულის ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	71,016	47,295

წინამდებარე მმართველობითი ანგარიში დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2019 წლის 28 მაისს და ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

უკა უჩანეიშვილი
მმართველთა საბჭოს თავმჯდომარე/
რეაბილიტაციის მმართველი

მამუკა სხილაძე
მმართველთა საბჭოს წევრი